

L A P O R A N T A H U N A N
2021

PENYATA MISI

Lembaga
Perkhidmatan
Kewangan Labuan
akan memastikan
bahawa Pusat
Perniagaan dan
Kewangan
Antarabangsa
Labuan
berkedudukan
**kukuh, stabil dan
dinamik** bagi Asia,
dengan
**melaksanakan nilai
prinsip dan teras
yang tinggi.**

NILAI-NILAI KORPORAT

- **Integriti,
Komitmen dan
Profesionalisme**
- **Komunikasi
Terbuka dan
Tulus**
- **Kerjasama
Berpasukan**
- **Berorientasikan
Perniagaan dan
Pemegang
Kepentingan**
- **Pembelajaran
Berterusan**

ISI KANDUNGAN

halaman **01**

PENYATA MISI DAN NILAI-NILAI KORPORAT

halaman **04-07**

PERUTUSAN PENGURUSI

pages **08-13**

LAPORAN KETUA PENGARAH

halaman **14-29**

MAKLUMAT KORPORAT

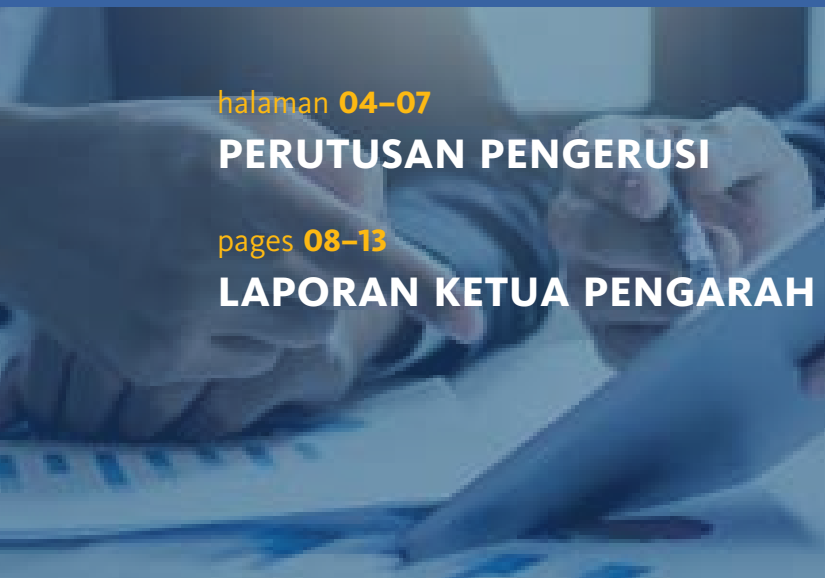
- Objektif dan Fungsi Labuan FSA
- Struktur Organisasi
- Subsidiari
- Ahli-ahli Lembaga Labuan FSA
- Pengurusan Kanan Labuan FSA
- Kumpulan Penasihat Labuan FSA
- Keahlian Antarabangsa

halaman **30-47**

TADBIR URUS KORPORAT

- Rangka Kerja Tadbir Urus
- Struktur Tadbir Urus
- Audit Dalaman
- Audit Luaran
- Pengurusan Risiko Perusahaan
- Integriti

halaman **48–79**

PRESTASI INDUSTRI LABUAN IBFC

- Syarikat Labuan
- Perbankan Labuan
- Insurans Labuan
- Syarikat Amanah Labuan
- Syarikat Perdagangan Komoditi Antarabangsa Labuan
- Pemajakan Labuan
- Pengurusan Kekayaan Labuan
- Pasaran Digital Labuan
- Pasaran Modal Labuan
- Bursa Pertukaran Kewangan

halaman **80–81**

ARTIKEL BERKOTAK

- Penilaian Risiko AML/CFT Labuan IBFC: Mengurus & menangani ketaktentuan yang timbul

halaman **82–87**

PEMBANGUNAN DASAR

- Pembangunan Dasar Prudential
- Pembangunan Dasar Perniagaan dan Cukai
- Mesyuarat Badan Perundingan
- Pencegahan Pengubahan Wang Haram dan Pencegahan Pembiayaan Keganasan (AML/CFT)

halaman **88–91**

AKTIVITI PENYELIAAN

- Pengawasan dan Penguatkuasaan
- Penyiasatan
- Tindakan Penguatkuasaan

halaman **92–140**

PENYATA KEWANGAN

- Penyataan Ahli Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan
- Pengakuan oleh Pegawai Utama yang bertanggungjawab ke atas Pengurusan Kewangan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan
- Penyata Pendapatan Komprehensif
- Penyata Kedudukan Kewangan
- Penyata Perubahan Rizab
- Penyata Aliran Tunai
- Nota-Nota Kepada Penyata Kewangan

T (+603) 8873 2000

F (+603) 8873 2209

E communication@labuanfsa.gov.my

www.labuanfsa.gov.my

“”

Tahun 2021 menandakan juga satu pencapaian cemerlang untuk Labuan FSA apabila ia menyambut ulang tahun ke 25 penubuhannya sebagai pihak berkuasa pengawalseliaan dan penyeliaan tunggal Labuan IBFC.

DATUK SITI ZAINAB OMAR
Pengerusi

Perutusan Pengeru

Tahun 2021 mengalu-alukan fasa pemulihan global yang membawa bersama sikap optimis yang lebih tinggi dalam persekitaran kewangan antarabangsa.

Ini berbeza dengan dua tahun yang terdahulu yang telah ditentukan oleh beberapa siri kejutan dan gangguan luaran akibat ketaktentuan dalam perdagangan global, COVID-19, tekanan rantai pembekalan, harga minyak yang tak stabil dan pergolakan geopolitik. Kemajuan dalam pemvaksin, pemajuan pantas dalam pendigitalan dan peningkatan momentum dalam perdagangan global menandakan perkembangan positif untuk kembali kepada kadar pertumbuhan sebelum pandemik dan membawa prospek yang lebih baik bagi tahun tersebut.

Berlatar belakangkan kemajuan ini, rantau Asia Pasifik terus menjadi salah satu pemacu utama untuk pertumbuhan global. Pembukaan semula secara beransur-ansur sempadan, pelaksanaan vaksin pantas dan penghayatan pendigitalan menandakan kembalinya trend sebelum pandemik dalam jangka pendek dan keberangkalian pemulihan yang lebih mampan untuk tempoh lebih panjang. Daya tahan Malaysia dalam menghadapi kesan COVID-19 di samping cabaran pertumbuhan global yang lebih perlahan meletakkan negara dan Labuan IBFC di atas asas yang lebih sihat untuk memanfaatkan sentimen positif dan pemulihan perniagaan serantau.

Tahun 2021 menandakan juga satu pencapaian cemerlang untuk Labuan FSA apabila ia menyambut ulang tahun ke 25 penubuhannya sebagai pihak berkuasa pengawalseliaan dan

penyeliaan tunggal Labuan IBFC. Sepanjang perjalanan 25 tahun, Labuan FSA memainkan peranan penting dalam pembangunan dan pertumbuhan Labuan IBFC dan kekal dengan komitmen tinggi ke arah mengekalkan reputasi Labuan IBFC sebagai pusat kewangan yang dikawal selia dengan baik dan bereputasi tinggi seperti yang kita kenal hari ini. Dalam kerja sama dengan Bank Negara Malaysia, Duit Syiling Peringatan Ulang Tahun ke 25 yang direka bentuk khas dilancarkan oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan Malaysia. Duit syiling ini menjadi lambang penghormatan kepada dedikasi dan keazaman semua orang yang telah berkhidmat di Labuan FSA di samping komitmen Kerajaan kepada pembangunan pulau ini.

Pada detik masa yang spesifik ini, dan di tengah-tengah cabaran dan kejutan luaran yang berlaku di sekeliling kita, kita bersyukur Labuan IBFC kekal berdaya tahan dan tangkas terutama sekali dengan menghayati revolusi teknologi kewangan dan transformasi saluran digital, di mana perniagaan digerakkan melangkaui kebiasaan operasi (modus operandi) konvensional. Inovasi dan kemajuan kewangan baharu yang kerap sangatlah diperlukan untuk memperluas alternatif produk kewangan semasa, mempromosi keterangkuman kewangan yang lebih tinggi, dan capaian pasaran tanpa sempadan.

isi

Pengiktirafan dan pertumbuhan yang mengagumkan yang dicapai oleh Labuan IBFC dalam tiga dekad lalu menjadi bukti kepada ketekunan dan usaha pihak berkepentingan yang tak mengenal penat lelah termasuk Kerajaan, khususnya Kementerian Kewangan, Pejabat Peguam Negara, pemain industri, komuniti Labuan termasuk kakitangan Labuan FSA. Labuan FSA menyedari bahawa akan selalu terdapat cabaran untuk didepani dan ditangani, termasuk perubahan dalam pengawalseliaan antarabangsa dan pematuhan standard di samping perubahan landskap perniagaan dan kewangan. Labuan IBFC perlu secara berterusan berubah selaras dengan pembangunan ini, sambil mengekalkan reputasinya sebagai pusat perniagaan dan kewangan antarabangsa yang dikawal selia dengan baik dan menawarkan penyelesaian perantaraan yang berdaya maju dalam persekitaran mesra perniagaan. Sehubungan ini, Labuan FSA telah mula membangunkan Pelan Hala Tuju Strategik untuk pertumbuhan dan pembangunan Labuan IBFC bagi tahun 2022 hingga 2026, di mana tumpuannya akan termasuk membuka cadangan nilai tambah yang tersedia menerusi Labuan IBFC dan meletakkan secara berkesan organisasinya sebagai destinasi yang menarik untuk perniagaan dan kewangan antarabangsa. Bakal dibangunkan secara usaha sama dengan pihak berkepentingan, Pelan Hala Tuju Strategik 5 tahun ini bermatlamat untuk meletakkan Labuan IBFC di hadapan bidang nic utama dan mengenal pasti bidang baharu yang melengkapi cadangan nilai bidang kuasa, termasuk teknologi kewangan dan perkhidmatan kewangan digital.

Antara komponen teras di bawah semakan strategik tersebut ialah sumbangan Labuan IBFC kepada ekonomi Labuan secara am. Bagi tahun 2021, Labuan IBFC terus menjadi enjin pertumbuhan untuk pembangunan pulau Labuan dan antara penyumbang ekonomi utama kepada keluaran dalam negeri kasar (KDNK) Labuan dengan hasil cukai keseluruhan dianggarkan sebanyak RM837 juta, sebagai tambahan kepada limpahan positif yang dijana oleh usaha IBFC termasuk aktiviti berkaitan peruncitan dan pelaburan. Semakan strategik tersebut bermatlamat untuk meningkatkan sumbangan Labuan IBFC kepada ekonomi tempatan dan pertumbuhannya dengan memangkin lebih banyak pelaburan ke dalam pulau ini untuk pembangunan infrastruktur yang kritikal bagi memudahkan aliran yang lebih tinggi aktiviti komersial, penambahbaikan dalam kualiti kehidupan dan kelestarian alam sekitar.

Labuan FSA sedar bahawa sebagai pihak berkuasa pengawalseliaan dan penyeliaan yang mengawasi entiti korporat dan institusi kewangan antarabangsa, ia mempunyai tanggungjawab pengawasan ke atas tadbir urus pemain industri Labuan IBFC, dan bagi tujuan ini, penting bagi rangka kerja dan amalan tadbir urusnya bersifat sempurna dan memiliki standard antarabangsa. Labuan FSA melaksanakan pelbagai langkah pada tahun-tahun yang berlalu bagi memperkukuh lagi tadbir urusnya dan pada masa yang sama menjadi rangka kerja contoh kepada industri yang diselia olehnya. Jawatankuasa Pencalonan dan Saraan ditubuhkan pada Ogos 2021 antara lain untuk menyokong keberkesanan ahli Lembaga Labuan FSA, serta mandat untuk mengesyorkan melalui Lembaga kepada Menteri Kewangan bagi pelantikan atau pelantikan semula mana-mana Ahli Lembaga. Tadbir urus Labuan FSA yang berkesan merangkumi bidang utama termasuk pendekatan perundingan dan pemikiran terbuka, pencegahan rasuah, pengurusan risiko dan pematuhan prosedur operasi, dan berdasarkan ketangkasan dan kebolehan untuk menyesuaikan diri dengan pembangunan dan cabaran yang berubah dalam konteks global. Tambahan lagi, Labuan FSA mencari secara berterusan untuk mengekalkan standard tinggi tadbir urus dan sebahagian daripada usaha yang telah diambil pada 2021 ialah penilaian dan semakan bebas tadbir urus dalamannya yang akan meletakkan asas untuk pertumbuhan mampan organisasi ini dalam bergerak ke hadapan. Semakan tersebut akan disempurnakan menjelang 2022.

Pelaksanaan rangka kerja cukai Labuan IBFC baharu akan membawa pelbagai pelarasan kepada imej perniagaan Labuan IBFC dan usaha untuk menangani cabaran cukai dijangka akan meningkat. Transformasi dan perubahan dasar yang dimulakan dan ditetapkan adalah kritikal, terutama sekali dalam mempromosi penjajaran semula pemantauan dan pematuhan standard antarabangsa OECD, sambil memastikan kemampunan dan ketahanan dalam pertumbuhan perniagaan Labuan IBFC. Labuan FSA akan terus berwaspada dan memastikan bahawa langkah berjaga-jaga yang praktikal dilakukan untuk mengurangkan apa-apa ancaman pengubahan wang haram atau pembiayaan keganasan yang timbul dalam Labuan IBFC.

Selaku sebuah badan pengawal selia, Labuan FSA akan terus memudahkan inovasi kewangan dan menarik lebih banyak syarikat teknologi kewangan ke Labuan IBFC. Menerusi inisiatif berterusan dan pelan untuk menawarkan set penuh produk dan struktur yang

mematuhi prinsip syariah untuk memenuhi permintaan dan keutamaan pelabur global, Labuan FSA akhirnya akan menerajui Labuan IBFC untuk menjadi hab kewangan utama dan terpilih (termasuk digital) Asia dengan nic dalam kewangan Islam. Ini akan menjadikan Pusat ini sebagai pangkalan yang sesuai untuk perintis perniagaan global yang mencari pertumbuhan inovatif dan instrumen kewangan alternatif di Asia.

Sukacita saya maklumkan bahawa pada tahun ini, Labuan FSA melihat peningkatan sebanyak lebih daripada 10 kali ganda daripada 80 entiti menjadi lebih daripada 880 pemain kewangan antarabangsa dan serantau di IBFC sejak Labuan FSA ditubuhkan pada 1996, dengan Asia Pasifik dan Timur Jauh mewakili 70% daripada perniagaan di Labuan IBFC. Ini semestinya satu kejayaan cemerlang yang boleh dibanggakan untuk Labuan FSA.

Antara banyak risiko yang muncul dalam tempoh ketaktentuan ini adalah peluang yang meningkat untuk aktiviti haram yang merangkumi penipuan, jenayah siber, menyembunyikan keuntungan yang salah di sisi undang-undang, pemalsuan termasuk penipuan (scam). Dalam menyelia aktiviti tersebut di Labuan IBFC, Labuan FSA telah diuji dalam bentuk kebolehan untuk melaksanakan secara berkesan fungsi penyeliaan dan pengawalseliaannya, sambil memastikan respons yang tepat pada masanya yang akan memastikan standard tinggi pematuhan pengawalseliaan entiti kewangan tidak dikompromi. Sukacita saya sampaikan bahawa kebolehan penyeliaan Labuan FSA ataupun tahap pematuhan entiti kewangan tidak terjejas secara signifikan dalam tahun ini.

Bidang kuasa ini telah digelar sebagai “bidang kuasa antarabangsa terbaik untuk kaptif” oleh Anugerah Semakan Kaptif Eropah (European Captive Review Awards) pada November 2021 buat kali pertama. Ini merupakan bukti yang menakjubkan bahawa Labuan IBFC telah berjaya untuk memainkan peranan utama dalam memacu ke arah pusat yang lebih mampan dan menjadi lebih berpandangan keluar yang memudahkan perniagaan antarabangsa.

Kami yakin bahawa perkembangan trend pasaran Asia Pasifik akan terus kekal dalam membuka jalan untuk Pusat ini menggiatkan semula perniagaan dan ekosistem Labuan IBFC, di samping merangsang sektor pasaran yang dikenal pasti untuk memaksimumkan potensi

pertumbuhan mereka. Inisiatif hala tuju strategik yang dilaksanakan untuk pemetaan perniagaan akan tertumpu kepada beberapa bidang seperti Peluasan Perniagaan Kewangan Digital untuk IBFC yang mesra Teknologi Kewangan, mengukuhkan LIBFC sebagai badan dana bersama serantau, mencergas semula pasaran insurans, menjadi “Hab Insurans Semula Asia”, mempertingkat penyedia perkhidmatan utama dengan menggabungkan syarikat amanah dengan nama jenama antarabangsa, pemetaan perniagaan dan pemantauan pembayaran dan transaksi cukai oleh entiti Labuan.

Bagi pihak ahli Lembaga, saya mengambil kesempatan ini mengucapkan penghargaan kami kepada kumpulan penasihat Labuan FSA, jabatan kerajaan, termasuk pemain industri atas sokongan dan pengorbanan berterusan dan yang sangat berharga, terutama sekali dalam tempoh yang mencabar ini, sambil Labuan IBFC terus mara ke hadapan dan bergerak maju menjadi hab perniagaan dan pelaburan Asia yang terpilih.

Penghargaan saya juga ditujukan kepada mantan ahli Lembaga, Tan Sri Datuk Dr Mohd Daud Bakar, Encik Adnan Zaylani Mohamad Zahid, Dato' Raja Segaran S Krishnan, Puan Goh Ka Im dan Puan Adawiyah Ahdan atas nasihat dan bimbingan mereka yang sangat berharga semasa mereka bersama Lembaga. Saya juga ingin mengucapkan selamat datang kepada Datuk Abu Tariq Jamaluddin, Datuk Nor Azimah Abdul Aziz, Encik Aznan Abdul Aziz, Dr. Aida Othman dan Puan Nor Hazlina Ab Aziz selaku ahli Lembaga baharu. Mereka membawa bersama pengalaman yang sangat berharga dari sektor awam dan swasta dan saya amat menantikan peluang untuk bekerja bersama-sama mereka dengan Ahli Lembaga lain.

Saya juga ingin menyampaikan ucapan setinggi-tinggi penghargaan kepada kakitangan Labuan FSA atas dedikasi dan sumbangan tak berbelah bahagi mereka kepada Labuan FSA yang semestinya akan menjulang organisasi ini ke tahap yang lebih tinggi. Tahun yang mendatang dijangkakan kekal mencabar dan sukar diduga, dan kita berharap, dengan komitmen, dedikasi dan daya tahan yang lebih tinggi, kita akan berupaya mengharungi pandemik ini dengan nada dan keputusan yang lebih positif.

Datuk Siti Zainab Omar
Pengerusi

Laporan Ketua Pengarah

Tahun 2021 membawa kesignifikanan yang istimewa bagi Labuan FSA sempena sambutan ulang tahun jubli peraknya selaku lembaga penyeliaan dan pengawalseliaan sehenti Labuan IBFC. Dalam perjalanan 25 tahunnya, diperkuatkan oleh sokongan kukuhnya untuk ketelusan yang lebih baik dan menerima pakai pematuhan antarabangsa, Labuan FSA gigih mengharungi pelbagai cabaran, dan kekal teguh dalam meneruskan usaha ke arah menjadikan Labuan IBFC sebuah pusat perniagaan dan kewangan antarabangsa yang dikawal selia dengan baik dan telus dalam komuniti pengawalseliaan antarabangsa.

NIK MOHAMED DIN NIK MUSA
Ketua Pengarah

“Walaupun terkesan pada fasa pasca pandemik COVID-19, tahun 2021 berakhir dengan nada yang lebih optimis, dengan pembukaan semula secara beransur-ansur ekonomi dalam laluan pemulihannya dan peralihan kepada persekitaran perniagaan yang baharu.”

GAMBARAN KESELURUHAN

Walaupun terkesan pada fasa pasca pandemik COVID-19, tahun 2021 berakhir dengan nada yang lebih optimis, dengan pembukaan semula secara beransur-ansur ekonomi dalam laluan pemulihannya dan peralihan kepada persekitaran perniagaan yang baharu. Bagi Labuan IBFC, keadaan pasca pandemik terbukti merupakan persekitaran yang mencabar untuk industri kewangan dan perniagaan. Berdepan dengan implikasi limpahan daripada keadaan global sedia ada, Labuan IBFC mengekalkan daya tahan dan ketangkasnya pada 2021 dengan perniagaan menunjukkan kemampanan dan daya tahan yang lebih tinggi. Ini secara amnya disebabkan oleh inisiatif pembangunan perniagaan strategik yang tertumpu kepada pertumbuhan sektor dan segmen perniagaan nic. Faktor kejayaan utama kepada pertumbuhan Labuan IBFC yang mampan ialah pusat kewangan yang dikawal selia dengan baik dengan persekitaran perniagaan yang mempermudah yang meyakinkan pelabur untuk terus menggunakan Labuan IBFC.

Labuan FSA mengakui bahawa untuk meletakkan secara efektif kedudukan Labuan sebagai destinasi menarik untuk perniagaan dan kewangan antarabangsa, ia perlu berubah secara berterusan dengan pembangunan ekonomi dan kewangan di arena domestik dan antarabangsa. Bagi tujuan ini, Labuan FSA telah menyemak rangka kerja undang-undang dan percukaian bagi perniagaan yang dijalankan di pusat tersebut dalam memastikan perniagaan dan pembangunan Labuan IBFC dan ekonomi pulau tersebut berdaya maju dan mampan. Ini telah diterjemahkan kepada usaha memperluas dan mendalami pasaran perniagaan Labuan IBFC dalam mencipta nilai yang lebih tinggi untuk pelabur dan mengembangkan lagi sumbangan ekonomi pusat tersebut kepada negara dan Pulau Labuan.

Sebagai pihak berkuasa pengawalseliaan, Labuan FSA juga kekal komited untuk menyokong inisiatif antarabangsa bagi mempromosi kestabilan kewangan dan mencapai kemajuan yang membanggakan ke arah memperkukuh pematuan AML/CFT Labuan IBFC, dan meningkatkan tahap kewaspadaan bagi memastikan sistem kewangan memenuhi standard global. Demi mengekalkan kestabilan dan daya maju perniagaan Pusat ini, Lembaga menjadi lebih peka sepanjang tahun untuk mengetahui potensi kesan sistemik pandemik. Objektif utama dasar Labuan FSA adalah untuk mengenal pasti dan menangani kerentanan jangka pendek sehingga sederhana melalui ujian stres seluruh sektor. Simulasi tersebut telah membantu mengenal pasti bidang yang memerlukan perubahan kawal selia bagi memastikan asas kewangan pasaran kekal kukuh walaupun terdapat apa-apa gangguan perniagaan.

Sebagai sebahagian daripada usaha berterusan untuk menyokong pemain industri dalam mengatasi cabaran ekonomi semasa pandemik, Labuan FSA terus menyediakan Pemulihan Pengawalseliaan Sementara (Temporary Regulatory Reliefs atau TRRs) yang merangkumi pelanggaran ke atas tadbir urus pentadbiran, gelagat pasaran termasuk keperluan teknikal bagi memastikan kesesuaiannya dari segi persekitaran pasaran semasa. Langkah-langkah ini berjaya mengurangkan secara signifikan beban pengawalseliaan yang diletakkan pada institusi kewangan Labuan dan memastikan klien mereka terus mendapat perkhidmatan tanpa gangguan.

Walaupun berlaku sekatan aktiviti pada 2021, Labuan FSA berjaya menyesuaikan operasi dengan sewajarnya dan berupaya untuk melaksanakan mandat pengawalseliaan, penyeliaan dan pemudahan pasarannya tanpa gangguan besar. Pendekatan penyeliaan untuk 2021 tertumpu kepada pengawasan berterusan ke atas institusi-institusi kewangan Labuan (Labuan financial institutions atau LFIs) dengan pemantauan ditingkatkan ke atas institusi yang dikenal pasti sebagai berisiko lebih tinggi, demi memastikan LFIs tersebut selamat dan kukuh dengan amalan gelagat pasaran yang mematuhi keperluan kawal selia, termasuk Pencegahan Pengubahan Wang Haram/ Pencegahan Pembiayaan Keganasan. Pelaksanaan Rangka Kerja Penyeliaan Berasaskan Risiko (Risk Based Supervisory Framework atau RBSF) diteruskan dengan tumpuan kepada LFIs dan sektor berisiko lebih tinggi yang dikenal pasti menerusi penilaian penyeliaan individu dan penilaian risiko negara mengenai AML/CFT. Di sepanjang tahun, LFIs dan sektor yang menjadi tumpuan telah dipantau secara aktif, dengan pelaporan yang kerap mengenai status dan tindakan yang diambilnya.

PEMBANGUNAN PASARAN

Labuan kekal sebagai pusat kewangan dan ekonomi antarabangsa yang signifikan di Asia, dengan menarik perhatian syarikat dan pelabur dari 125 negara di seluruh dunia. Bagi tahun yang dikaji, terdapat beberapa penyederhanaan dalam prestasi di seluruh sektor utama:

- Suasana pasaran yang lebih mencabar dan penstrukturan semula dan rasionalisasi perniagaan yang diteruskan dalam tahun ini bagi menyesuaikan diri dengan peralihan kepada dasar cukai baharu telah menghasilkan penubuhan syarikat baharu kepada 455 buah. Digabungkan dengan pembatalan pendaftaran yang lebih tinggi, iaitu sebanyak 1,194 syarikat, mengakibatkan jumlah syarikat aktif berkurangan kepada 5,151. Walau apa pun cabaran, kemasukan “Entiti Perdagangan Labuan yang lain” ke dalam Peraturan Cukai Aktiviti Perniagaan Labuan (Keperluan untuk Aktiviti Perniagaan Labuan), dijangka dapat memberikan kepastian yang lebih tinggi kepada industri dan pelabur berpotensi untuk terus menggunakan Labuan IBFC.
- Dalam tahun yang dikaji itu, keberuntungan industri perbankan kurang terkesan oleh peruntukan tersebut memandangkan ini telah dimasukkan dalam penyata kewangan institusi perbankan tahun-tahun sebelumnya. Hasilnya, keberuntungan industri perbankan mencapai pertumbuhan sebanyak 127.8%. Jumlah aset kekal kukuh dengan pertumbuhan 13% menjadi USD55.8 bilion yang merupakan pertumbuhan yang tertinggi bagi tempoh lima tahun yang lalu disebabkan penempatan antara bank yang lebih tinggi. Secara keseluruhan, bank Labuan terus berdaya tahan dan teguh dari segi kewangan dengan kecairan yang tinggi.
- Sektor insurans kekal menarik dengan 21 lesen baharu diluluskan, terdiri daripada empat pengeluar insurans (semula) am, 13 kaptif dan empat broker, yang meningkatkan kepelbagaian multinasional pasaran insurans Labuan. Pertumbuhan pasaran yang positif ini menyediakan keupayaan tambahan kepada Pusat untuk memenuhi keperluan insurans (semula) Labuan yang meningkat dan juga Rantau ini. Pada 2021, jumlah premium kasar yang ditaja jamin meningkat sebanyak 4.5% menjadi USD1.7 bilion. Kaptif Labuan juga meneruskan momentum pertumbuhannya. Labuan IBFC menjadi hos kepada 63 kaptif, dengan menaja jamin jumlah premium melebihi setengah bilion (USD568.9 juta) yang menyumbangkan 33.5% daripada premium industri insurans. Lebih daripada 65% premium dijanakan daripada perniagaan insurans antarabangsa.

Pada 2021, Labuan IBFC dianugerahkan Domisil Kaptif Antarabangsa Terbaik di majlis Anugerah Penilaian Kaptif Eropah (European Captive Review Awards). Labuan IBFC turut memenangi anugerah Domisil Asia terbaik di majlis Anugerah Penilaian Kaptif APAC 2021 (APAC Captive Review Awards 2021) bagi tempoh tiga tahun berturut-turut. Pencapaian ini membuktikan keunggulan kaptif Labuan berkembang melangkaui Asia ke pasaran Eropah.

- Pertumbuhan sektor pajakan Labuan kekal perlahan yang terkesan oleh sekatan berterusan dalam pergerakan perjalanan walaupun pada intensiti yang berkurangan memandangkan pasaran menjadi lebih liberal dan kesan pandemik semakin berkurangan. Jumlah aset dipajak untuk industri menurun sebanyak 2.1% daripada USD40.7 bilion kepada USD39.8 bilion dan sektor berkaitan petroleum menyumbang 57.7% daripada jumlah aset dipajak manakala bakinya terdiri daripada sektor penerbangan dan sektor lain. Apabila sempadan global mula dibuka, sekatan pergerakan dan perjalanan telah ditamatkan dengan perjalanan dan pelancongan kembali semula pada lewat 2021, optimisme ini dijangka akan merangsang pertumbuhan sektor penerbangan Labuan. Tambahan lagi, momentum perniagaan yang kukuh dalam prestasi harga minyak mentah global dan pengurangan kesan pandemik akan terus melonjakkan aktiviti pajakan berkaitan petroleum dan trend ini akan berterusan ke tahun berikutnya.
- Perniagaan perdagangan komoditi antarabangsa Labuan memulakan aktiviti tahun ini dengan nada yang lebih positif. Selaras dengan kebangkitan semula pasaran minyak dan gas global, sektor perdagangan komoditi telah pulih dan mendapat semula asasnyanya. Memanfaatkan perkembangan positif tersebut, keberuntungan industri syarikat perdagangan komoditi antarabangsa Labuan meningkat secara signifikan sebanyak 315% menjadi USD3.5 bilion untuk tahun 2021.
- Ruang digital Labuan terus mencatat pertumbuhan yang signifikan sebanyak 38.5% dengan kelulusan diberikan kepada 31 penyedia perkhidmatan kewangan digital (DFS) baharu, menjadikan jumlah DFS sebanyak 90. Majoriti penyedia DFS diberikan lesen untuk mengendalikan platform aset digital, pengeluaran token dan sistem e-pembayaran. Dengan peningkatan transaksi digital dan maya, Labuan IBFC turut mempunyai dua pertukaran digital untuk melengkapkan platform pertukaran tradisional, untuk penyenaraian dan perdagangan aset digital di pasaran serantau dan global.

PEMBANGUNAN PENGAWALSELIAAN & AKTIVITI PENYELIAAN

Inisiatif kawal selia utama untuk 2021 terus tertumpu kepada usaha memperketat kriteria teknikal untuk keberpadaan modal insurans di samping memperkukuh kesinambungan operasi dan daya tahan siber institusi Institusi kewangan Labuan (Labuan Financial Institutions atau LFIs). Inisiatif ini amat penting ekoran perubahan norma pasaran di mana perniagaan ini sekarang beroperasi hasil daripada pandemik. Labuan FSA meneruskan usaha menjalankan peningkatan pengawalseliaan prudential sebagai kaedah untuk memastikan keselamatan dan keteguhan pasaran yang merangkumi:

- i. Ujian pasaran peraturan modal berasaskan risiko insurans yang dicadangkan untuk menilai dan memuktamadkan Rangka Kerja Keberpadaan Modal Insurans (Insurance Capital Adequacy Framework atau ICAF) untuk pengeluar insurans Labuan. Latihan ini bertujuan, antara lain, menjajarkan keperluan ICAF dengan standard dan amalan modal antarabangsa untuk memastikan bahawa penajajaran ini sesuai untuk pasaran insurans Labuan.
- ii. Memperkukuh tadbir urus pasaran dan amalan pengurusan risiko, tertumpu secara spesifik kepada daya tahan operasi dan pengurangan risiko siber dalam industri. Bidang fokus utama termasuk mempromosi tadbir urus baik dan amalan pengurusan risiko melalui pengeluaran Prinsip Panduan mengenai Pengurusan Kesinambungan Perniagaan dan Garis Panduan mengenai Rangka Kerja Tadbir Urus Digital.

Pendekatan penyeliaan dan penguatkuasaan terus dijar semula dan disesuaikan dengan keadaan semasa termasuk COVID-19 yang melibatkan kebolehan untuk menjalankan ujian di tapak. Untuk mencapai jangkaan, inisiatif yang berikut diambil untuk menambah baik mekanisme pengawasan pasaran, dan tindakan awal turut diambil untuk menghalang dan mencegah potensi kerentanan dalam sistem tersebut:

- i. Pengawasan luar tapak dipertingkat, dengan memfokus pada semakan data dan maklumat yang dikemukakan kepada Labuan FSA dan libat urus maya dengan ahli lembaga dan pengurusan kanan dalam LFIs yang dikenal pasti;
- ii. Penilaian ke atas bidang yang terkesan teruk oleh pandemik, termasuk daya tahan operasi, pendedahan kredit, dan kecairan, sambil mengekalkan komunikasi rapat dengan LFIs yang dikenal pasti;
- iii. Menjalankan ujian stres ke atas bank dan syarikat insurans (semula) untuk mentaksir daya tahan kewangan berdasarkan impak makroekonomi di bawah dua senario buruk terhadap pendapatan dan modal entiti individu;
- iv. Kaji selidik dijalankan ke atas Entiti Tanpa Lesen (Non-Licensed Entities atau NLE) untuk mengemas kini profil dan menilai kerentanan entiti-entiti itu; dan
- v. Memperkukuh kerjasama dengan penyelia dalaman melalui perkongsian maklumat dan kolej penyeliaan.

Inisiatif hos dalaman yang telah dimulakan dalam tahun-tahun sebelumnya, telah dikukuhkan lagi dalam tahun ini. Keputusan penilaian penyeliaan ke atas entiti yang berasal dari United Kingdom, Amerika Syarikat, Singapura, Jepun, China dan Taiwan dikongsi bersama penyelia dalam negara yang berkenaan. Sebagai tambahan, penyelia kami menyertai tiga kolej penyeliaan yang diadakan secara maya oleh penyelia dalaman, khususnya, Bank Pusat U.A.E, Suruhanjaya Penyeliaan Kewangan Taiwan dan Lembaga Pengawalseliaan Prudential UK. Platform ini telah memberi manfaat dalam mendapatkan pengemaskinian, mengenal pasti risiko membangun, mentaksir kemungkinan respons terhadap bahaya yang dikenal pasti, dan menyelaraskan tindakan untuk mengurangkan risiko dalam Labuan IBFC.

BERGERAK KE HADAPAN

Dengan bermulanya tahun 2022, amat penting bagi Labuan IBFC membangun atas momentum pencapaian terdahulu untuk meningkatkan lagi kebolehan, capaian pasaran, dan kepentingan Pusat ke tahap yang berikutnya. Dalam konteks ini, perundingan bersama pemain industri dan pihak berkepentingan utama telah diadakan dalam merangka Pelan Hala Tuju Strategik Labuan IBFC 2022-2026 – pelan tindakan untuk trajektori pertumbuhan Pusat bagi tempoh lima tahun yang akan datang. Di bawah Pelan Hala Tuju Strategik tersebut, tumpuan akan diberikan kepada bidang utama yang termasuk:

- (i) Teras 1: **Merangsang inovasi dan kepesatan** pasaran dengan mencergaskan nic dan prospektif sektor perniagaan melalui penyelesaian digital termasuk perniagaan yang mematuhi prinsip syariah;
- (ii) Teras 2: **Mempromosi kemudahan dan ketampakan** pasaran menerusi peningkatan ekosistem pasaran, promosi sinergi pasaran intra-Labuan dan memperteguh hubungan strategik dengan pihak berkepentingan utama bagi mengukuhkan ketampakan Labuan IBFC;
- (iii) Teras 3: **Mengukuhkan peranan pelengkap Labuan IBFC kepada Malaysia;** dengan menyediakan keupayaan kewangan dan mengukuhkan lagi hubungan antarabangsa Malaysia kepada Asia;
- (iv) Teras 4: **Melaksanakan peraturan relevan dan seimbang** dengan peningkatan berterusan pengawalseliaan prudential dan rangka kerja undang-undang sejajar dengan badan penetapan standard bagi standard antarabangsa; dan
- (v) Teras 5: **Menjalankan penyeliaan dan penguatkuasaan tindak awal** dengan memodenkan pendekatan penyeliaan tindak awal melalui penerimgunaan teknologi penyeliaan.

KEDUDUKAN KEWANGAN

Berhubung prestasi kewangan Labuan FSA, saya berbesar hati mengumumkan bagi tahun berakhir 31 Disember 2021, Labuan FSA mencatatkan peningkatan dalam pendapatan operasi sebanyak RM62.84 juta berbanding dengan RM61.82 juta pada 2020, manakala surplusnya meningkat sewajarnya menjadi RM18.9 juta.

KESIMPULAN

Sebagai kesimpulan, bagi pihak pengurusan Labuan FSA, saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Pengerusi dan ahli Lembaga Labuan FSA atas sokongan padu dan bimbingan yang berterusan yang diberikan kepada Labuan FSA. Penghargaan saya juga kepada komuniti kewangan Labuan atas sokongan tidak berbelah bahagi dan persefahaman yang ditunjukkan dalam tempoh yang mencabar ini. Tenaga, idea bernas, dedikasi tinggi yang tiada batasan, menjadikan anda benar-benar menakjubkan dan berdaya tahan. Saya yakin kerjasama Lembaga-Industri ini akan diteruskan pada tahun-tahun yang mendatang.

Akhir sekali, saya ini menyampaikan setinggi-tinggi penghargaan kepada kakitangan Labuan FSA dan anak syarikatnya untuk usaha yang tidak mengenal penat lelah yang anda berikan dan keprofesionalan yang anda tunjukkan, yang memberi motivasi yang sangat tinggi kepada seluruh pasukan pengurusan. Saya menghargai usaha padu dan dedikasi anda dalam memastikan kejayaan dalam setiap projek kritikal. Seperti biasa, Labuan FSA menaruh harapan agar anda berjaya dan maju lebih jauh.

Sekali lagi, terima kasih kepada semua atas segala sumbangan anda.

01

MAKLUMAT

KORPORAT

- Objektif dan Fungsi Labuan FSA
- Struktur Organisasi
- Subsidiari
- Ahli-ahli Lembaga Labuan FSA
- Pengurusan Kanan Labuan FSA
- Kumpulan Penasihat Labuan FSA
- Keahlian Antarabangsa

PROFIL KORPORAT

Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan (*Labuan Financial Services Authority [Labuan FSA]*) telah ditubuhkan pada 15 Februari 1996 sebagai badan berkanun yang bertanggungjawab terhadap pengawalseliaan, pengawasan dan pembangunan Pusat Perniagaan dan Kewangan Antarabangsa Labuan (*International Business and Financial Centre [IBFC]*).

OBJEKTIF LABUAN FSA

Mempromosi dan membangunkan Labuan IBFC

Untuk mempromosi dan membangunkan Labuan sebagai pusat terulung yang bereputasi tinggi bagi perniagaan, produk dan perkhidmatan kewangan antarabangsa.

Merangka Objektif Negara

Untuk menetapkan matlamat, dasar, dan keutamaan nasional bagi pertumbuhan dan pentadbiran perniagaan kewangan antarabangsa yang sistematik di Labuan serta mengemukakan saranan kepada Kerajaan.

Pihak Berkuasa Pusat

Bertindak sebagai pihak berkuasa utama dalam pengawalseliaan, pengawasan dan penguatkuasaan bagi perniagaan serta industri perkhidmatan kewangan antarabangsa Labuan.

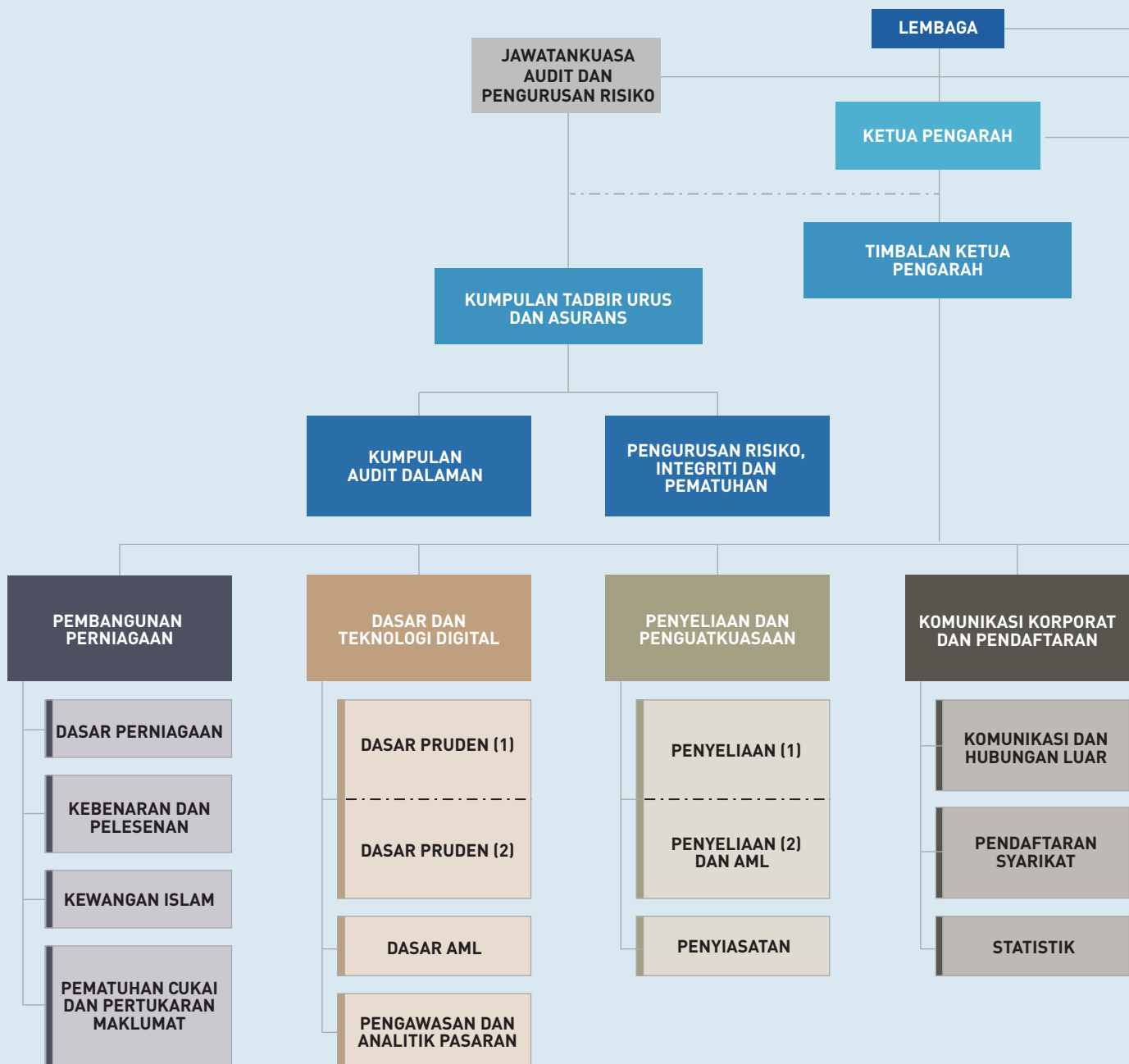
FUNGSI LABUAN FSA

Dalam melaksanakan mandat pengawalseliaan, kami telah diamanahkan dengan fungsi berkanun berikut:

- **Untuk mentadbir, menguatkuasakan, menjalankan dan melaksanakan peruntukan:**
 - Akta Syarikat Labuan 1990
 - Akta Amanah Labuan 1996
 - Akta Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan 1996
 - Akta Yayasan Labuan 2010
 - Akta Perkhidmatan dan Sekuriti Kewangan Labuan 2010
 - Akta Perkhidmatan dan Sekuriti Kewangan Islam Labuan 2010
 - Akta Perkongsian Terhad dan Perkongsian Liabiliti Terhad 2010
 - Sebarang undang-undang lain yang berkaitan dengan perniagaan dan perkhidmatan kewangan di Labuan
- **Untuk memastikan** bahawa transaksi kewangan antarabangsa dilaksanakan mengikut lunas undang-undang;
- **Untuk melaksanakan** penyelidikan dan menjalankan kajian bagi mengukuhkan dan meluaskan skop perkhidmatan kewangan antarabangsa di Labuan IBFC;
- **Untuk mengemukakan** saranan bagi mewujudkan dan menaik taraf kemudahan dalam usaha meningkatkan daya tarikan Labuan sebagai sebuah pusat perniagaan dan perkhidmatan kewangan antarabangsa;
- **Untuk bekerjasama** dengan institusi-institusi kewangan serta persatuan-persatuan industri bagi memajukan pembangunan serta pertumbuhan perniagaan perkhidmatan kewangan di Labuan IBFC; dan
- **Untuk mengemukakan** saranan kepada Kerajaan secara amnya berkenaan perkara yang berkaitan dengan perkhidmatan kewangan di Labuan IBFC.

STRUKTUR ORGANISASI

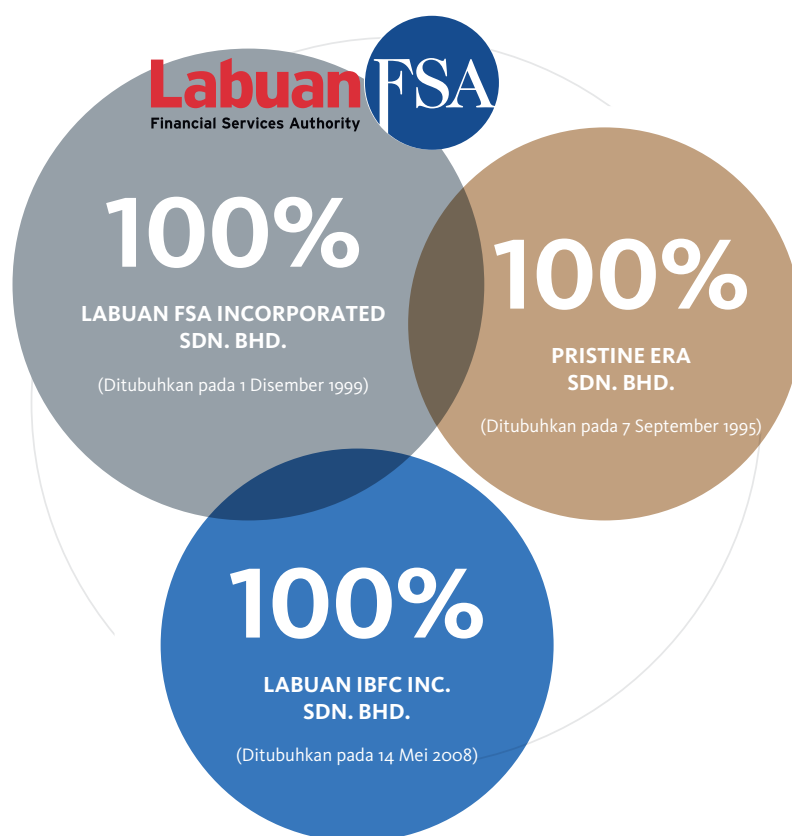
Labuan FSA dibahagikan kepada tujuh jabatan, diselia oleh pengarah masing-masing, mengikut portfolio yang telah ditetapkan di bawah jagaan mereka.

SUBSIDIARI

Kegiatan utama Pristine Era Sdn. Bhd. adalah melibatkan pengurusan bagi Sekolah Antarabangsa Labuan, manakala Labuan IBFC Inc. Sdn. Bhd. telah ditubuhkan untuk menguruskan aktiviti pemasaran dan promosi bagi Pusat Perniagaan dan Kewangan Antarabangsa Labuan.

JAWATANKUASA
PENCALONAN
DAN IMBUHAN

PENGURUSAN
KORPORAT

SUMBER MANUSIA
STRATEGIK

KUMPULAN
KEWANGAN

PENGURUSAN
FASILITI

TEKNOLOGI
MAKLUMAT
DAN KOMUNIKASI

UNDANG-UNDANG
DAN KESETIAUSAHAAN

KUMPULAN
PENASIHAT

PENGUATKUASAAN

SETIAUSAHA
KEPADA
LEMBAGA/ARMC/NRC

AHLI-AHLI LEMBAGA

Labuan FSA

AHLI-AHLI LEMBAGA

DATUK SITI ZAINAB OMAR
Pengerusi

Datuk Siti Zainab binti Omar merupakan Peguam Cara Negara II dan sebelum ini, beliau pernah menyandang jawatan sebagai Ketua Bahagian Penasihat di Jabatan Peguam Negara, Malaysia.

Beliau berkelulusan L.L B (Kepujian) dari *University of Essex* di *United Kingdom* pada tahun 1985. Beliau telah diterima masuk ke Badan Peguam England dan Wales (Grays's Inn) pada tahun 1986 dan seterusnya diterima masuk ke Badan Peguam Malaysia (Malaysian Bar) sebagai Peguam Bela dan Peguam Cara pada tahun 1998.

Datuk Siti Zainab memulakan kerjayanya dalam Perkhidmatan Kehakiman dan Perundangan Malaysia sebagai Timbalan Pendakwa Raya di Bahagian Pendakwaan Jabatan Peguam Negara. Beliau kemudiannya berkhidmat sebagai Peguam Persekutuan dan Peguam Kanan Persekutuan di Bahagian Penasihat Jabatan Peguam Negara dan berkhidmat di banyak Kementerian lain seperti Kementerian Tenaga, Telekomunikasi dan Pos dan Kementerian Kerja Raya. Pada tahun 2007 beliau telah dilantik sebagai Penasihat Undang-undang Negeri Melaka. Beliau juga pernah berkhidmat dengan Kementerian Kewangan sebagai Timbalan Peguamcara Perbendaharaan dan pada tahun 2009 sebagai Peguamcara Perbendaharaan.

Beliau mempunyai pengalaman undang-undang yang luas terutamanya dalam pelbagai urusan berkaitan domestik dan antarabangsa. Antara

bidang kepakaran beliau adalah berkaitan dengan hal penswastan dan bidang perundangan khusus lain seperti undang-undang perlembagaan, kewangan dan undang-undang Islam, undang-undang korporat, kontrak dan pembinaan. Beliau juga terlibat dan mengetuai banyak rundingan antarabangsa yang melibatkan Kerajaan Malaysia.

Sepanjang tempoh perkhidmatannya, beliau telah diberi kepercayaan untuk memegang beberapa jawatan khas termasuk jawatan pengarah di badan-badan berkanun dan syarikat seperti Syarikat Perumahan Negara Berhad, Usahasama SPNB-LTAT Sdn Bhd, Sepang International Circuit Sdn Bhd. Semasa memegang jawatan, beliau telah diberi kepercayaan untuk memegang jawatan khas termasuk jawatan pengarah dalam badan berkanun kerajaan dan syarikat seperti Syarikat Perumahan Negara Berhad, Usahasama SPNB-LTAT Sdn. Bhd., Indah Water Konsortium Sdn. Bhd., Sepang International Circuit Sdn. Bhd., Syarikat Air Melaka dan Perbadanan Kemajuan Negeri Melaka.

Beliau juga merupakan salah seorang daripada ahli jawatankuasa Penyelarasan Undang-undang Kewangan Islam yang ditubuhkan oleh Bank Negara Malaysia. Beliau kini turut menyandang jawatan ahli Lembaga Kumpulan Wang Persaraan (Diperbadankan) dan ahli Lembaga Pengarah bagi Malaysia Rail Link (MRL) Sdn. Bhd.

AHLI-AHLI LEMBAGA

NIK MOHAMED DIN NIK MUSA

Encik Nik Mohamed Din merupakan Ketua Pengarah bagi Labuan FSA. Sebelum ini, beliau merupakan Pengarah bagi Peraturan Perniagaan Perkhidmatan Wang di Bank Negara Malaysia (BNM) sejak tahun 2016.

Sebelum ini, beliau bertanggungjawab ke atas perundangan, penyeliaan, pembangunan dasar dan pengiriman wang rentas sempadan, pertukaran mata wang dan perniagaan borong mata wang di Malaysia. Beliau menyertai BNM pada tahun 1991 dan pernah berkhidmat di pelbagai bidang di BNM, termasuk perundangan bank, perbankan Islam dan takaful, serta pengembangan pasaran kewangan antarabangsa Pusat Perniagaan dan Kewangan Antarabangsa Labuan (*International Business and Financial Centre [IBFC]*).

Selain itu, Encik Nik Mohamed Din juga merupakan Naib Pengerusi Pasaran Kewangan Islam Antarabangsa (*International Islamic Financial Market [IIFM]*). Beliau juga merupakan Pengerusi Jawatankuasa Kestabilan Kewangan Labuan FSA dan ahli Lembaga pengarah bagi Financial Park (Labuan) Sdn Bhd.

Di samping memiliki sijil *Chartered Banker* dari *Asian Institute of Chartered Bankers*, Encik Nik Mohamed Din juga memiliki Ijazah Sarjana Muda Sains dalam Ekonomi dan Perakaunan dari University of Bristol dan Ijazah Sarjana dalam Pentadbiran Perniagaan dari *University of Warwick, United Kingdom*.

DR. WONG HUEI CHING

Dr. Wong Huei Ching merupakan salah seorang dari Pengarah Eksekutif di Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (*Securities Commission [SC]*). Beliau bertanggungjawab ke atas bahagian Strategi Digital dan Inovasi, yang merangkumi Jabatan Inovasi, Strategi Digital, Analisis, Keselamatan Siber dan Teknologi.

Pelantikan beliau berfungsi untuk memajukan lagi potensi digital dan inovasi dalam bidang pengumpulan dana dan pelaburan alternatif, ke arah membentuk pasaran modal yang lebih inklusif dan mampan untuk perniagaan dan pelabur.

Dr. Wong menyertai SC pada 2017 dan telah terlibat dalam pelbagai inisiatif pembangunan pasaran bermula daripada kemudahan kerancangan pasaran kepada usaha pendigitalan industri yang lebih besar. Beliau juga memainkan peranan penting dalam pembangunan Pelan Induk Pasaran Modal 3 yang dilancarkan baru-baru ini.

Dr. Wong merupakan salah seorang daripada Ahli Lembaga bagi Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan, yang dilantik oleh Menteri Kewangan.

Sebelum berkhidmat dengan SC, beliau pernah berkhidmat di sebuah firma perunding pengurusan global dalam bahagian pengurusan strategi, dan beliau juga pernah berkhidmat di salah sebuah bank terbesar di Malaysia. Dr. Wong mempunyai pengalaman yang luas dalam sektor perkhidmatan kewangan yang merangkumi aspek kepenggunaan, perbankan borong dan antarabangsa, terutamanya dalam pengembangan strategi dan transformasi.

Dr. Wong berkelulusan Ijazah Sarjana Muda dalam bidang Kejuruteraan Elektronik dan Komunikasi dan PhD dalam bidang Kejuruteraan Elektrik dan Elektronik dari *University of Bristol, United Kingdom*.

AHLI-AHLI LEMBAGA

NOR HAZLINA AB. AZIZ

Puan Nor Hazlina Ab. Aziz telah berkhidmat dalam perkhidmatan awam selama lebih 20 tahun. Kini, beliau merupakan Ketua Bahagian Penilaian Tadbir Urus Jabatan Kawalan Kewangan Strategik dan Korporat, Kementerian Kewangan Malaysia. Sebelum ini, beliau terlibat dalam kerjasama serantau dalam hal kewangan yang berkaitan dengan ASEAN, ASEAN+3 dan ASEM di Bahagian Antarabangsa.

Sebelum ini, beliau pernah berkhidmat di pelbagai agensi kerajaan termasuk portfolio di bawah Kementerian Kesihatan dan Jabatan Perkhidmatan Awam.

Puan Nor Hazlina memiliki Ijazah Sarjana Muda Pentadbiran Perniagaan (Kewangan) dari Universiti Utara Malaysia dan Ijazah Sarjana Dasar Awam (Tadbir Urus) dari Universiti Meiji, Tokyo, Jepun.

STEVEN CHOY KHAI CHOON

Encik Steven Choy Khai Choon kini merupakan Pengerusi Bukan Eksekutif Bukan Bebas Zurich General Insurance (M) Bhd. dan Pengerusi Bukan Eksekutif Bukan Bebas Zurich Life Insurance Malaysia Bhd. Beliau turut berkhidmat dalam Lembaga Pengarah Hap Seng Plantations Holdings Bhd., Bon dan Platform Maklumat Sukuk Sdn. Bhd. dan Asian Banking School Sdn. Bhd. Encik Steven juga merupakan Pengarah Bebas Bukan Eksekutif dan Pengerusi Jawatankuasa Audit, Tadbir Urus dan Risiko MSM Malaysia Holdings Bhd. Selain itu, beliau juga merupakan Pengarah Bukan Bebas Bukan Eksekutif bagi Kenanga Investment Bank Berhad.

Sebelum ini, beliau memegang jawatan kanan di beberapa institusi kewangan dan berkhidmat sebagai Presiden/CEO Cagamas Berhad selama enam tahun sebelum bersara pada bulan Mac 2012.

Encik Steven Choy Khai Choon berkelulusan Ijazah Sarjana Muda Perdagangan dari *University of New South Wales*, Australia pada tahun 1982 dan memegang ijazah Sarjana dalam Perniagaan Pentadbiran dari *Oklahoma City University*, Amerika Syarikat pada tahun 1988. Beliau adalah Fellow CPA Australia dan Ahli Institut Akauntan Malaysia.

AHLI-AHLI LEMBAGA

DATUK NOR AZIMAH ABDUL AZIZ

Datuk Nor Azimah Abdul Aziz merupakan Ketua Pegawai Eksekutif Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM). Sebelum pelantikannya sebagai Ketua Pegawai Eksekutif pada 1 Mei 2020, beliau adalah Timbalan Ketua Pegawai Eksekutif bagi Pengawalseliaan dan Penguatkuasaan serta Perkhidmatan Korporat pada tahun 2016 hingga 2020. Beliau menyertai SSM sebagai Pengurus Besar Dasar Korporat, Perancangan dan Jabatan Pembangunan pada tahun 2003. Beliau memulakan kerjayanya pada tahun 1992 sebagai Peguambela dan Peguamcara dan sejak itu berkhidmat sebagai Pensyarah Undang-undang di Jabatan Perakaunan, Fakulti Perniagaan dan Pengurusan, Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM). Semasa berkhidmat dengan UKM, beliau telah dipinjamkan ke Jabatan Kawal Selia dan Standard Institut Akauntan Malaysia (MIA) pada Julai 2000.

Beliau mempunyai pengalaman luas dalam inisiatif pembaharuan undang-undang dan menyelia kelulusan undang-undang penting di bawah bidang kuasa SSM, antara lain, Akta Syarikat 2016, Akta Skim Faedah 2016, Akta Perkongsian Liabiliti Terhad 2012 dan Akta Syarikat (Pindaan) 2007. Beliau kini merupakan Ahli Lembaga Pengarah Lembaga Pemantauan Audit (*Audit Oversight Board*), Ahli Lembaga Pengiktirafan Pegawai Integriti Bertauliah (LPPIB), Ahli Lembaga Pengarah Yayasan Pelaporan Kewangan (*Financial Reporting Foundation*), Ahli Jawatankuasa Kelulusan dan Pelaksanaan Pihak Berkuasa Wilayah Pembangunan Iskandar (*Iskandar Regional Development Authority*) dan telah dipilih sebagai ahli Jawatankuasa Eksekutif Forum Daftar Korporat (*Corporate Registers Forum*) iaitu sebuah persatuan pendaftaran korporat antarabangsa.

Datuk Nor Azimah berkelulusan Ijazah Undang-undang dari Institut Teknologi MARA (kini Universiti Teknologi MARA atau UiTM) dan Sarjana Undang-undang (LLM dalam Undang-undang Perniagaan) dari *University of Wales, Aberystwyth, United Kingdom*.

AZNAN ABDUL AZIZ

Encik Aznan Abdul Aziz merupakan Penolong Gabenor, Bank Negara Malaysia yang bertanggungjawab ke atas Pemantauan Perkhidmatan Pembayaran, Penyeliaan Konglomerat Kewangan, Penyeliaan Perbankan, Penyeliaan Insurans dan Takaful serta Pakar Risiko dan Jabatan Penyeliaan Teknologi.

Sebelum pelantikannya sebagai Penolong Gabenor, beliau telah berkhidmat di beberapa jabatan termasuk Penyeliaan Konglomerat Kewangan, Pejabat Gabenor, Perbankan Islam dan Takaful, Pembangunan Sektor Kewangan, Unit Perisikan Kewangan, Pengawasan Kewangan dan Jabatan Peraturan Bank.

Sebelum ini, beliau merupakan Pengerusi Kumpulan Pemboleh Teknologi Kewangan yang bertanggungjawab untuk membangunkan strategi dan dasar kawal selia untuk memudahkan penggunaan teknologi dalam perkhidmatan kewangan dan berperanan sebagai Penolong Pengurus Besar Danamodal Nasional Berhad, kenderaan tujuan khas yang ditubuhkan untuk permodalan semula institusi kewangan yang bermasalah semasa Krisis Kewangan Asia 1997.

Encik Aznan berkelulusan Ijazah Ekonomi dan Perakaunan dari *Universiti Bristol, United Kingdom*.

AHLI-AHLI LEMBAGA

DATUK ABU TARIQ JAMALUDDIN

Datuk Abu Tariq Jamaluddin merupakan Timbalan Ketua Pegawai Eksekutif (Pematuhan) Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia (LHDNM) di mana beliau bertanggungjawab menyelia aktiviti audit, penyasatan dan pemprofilan cukai yang dijalankan oleh LHDNM.

Sebelum ini, beliau telah menyandang jawatan Timbalan Ketua Pegawai Eksekutif (Dasar) LHDNM dan terlibat secara aktif dalam proses penggubalan dasar cukai dan urusan percukaian antarabangsa. Beliau telah mewakili Malaysia dalam pelbagai mesyuarat antarabangsa dan merupakan ketua Jawatankuasa Ekonomi Digital, iaitu sebuah jawatankuasa yang bertanggungjawab untuk membuat cadangan kepada kerajaan berdasarkan Penyelesaian Dua Tonggak OECD untuk menangani cabaran cukai daripada pendigitalan ekonomi. Beliau juga pernah menjadi Pengerusi Jawatankuasa Penggubalan, sebuah jawatankuasa yang bertanggungjawab merangka undang-undang bagi menampung belanjawan tahunan Malaysia yang mana beliau telah menjadi ahli tetap sejak tahun 1997.

Datuk Abu Tariq juga mempunyai lebih daripada 25 tahun pengalaman dalam kerja penasihat, litigasi dan penggubalan dalam semua aspek undang-undang cukai dan hasil dan telah mewakili Ketua Pengarah Hasil Dalam Negeri di hadapan Pesuruhjaya Khas Cukai Pendapatan dan di semua peringkat Mahkamah Malaysia dalam banyak kes cukai penting. Beliau juga merupakan penceramah dan panel tetap mengenai kes cukai di persidangan tahunan terbesar mengenai percukaian di Malaysia, Persidangan Cukai Kebangsaan serta pelbagai persidangan dan seminar cukai lain di peringkat nasional dan antarabangsa.

Datuk Abu Tariq memiliki Ijazah Sarjana Muda Undang-undang (Kepujian) dari Universiti Malaya dan diterima sebagai peguam bela dan peguam cara Mahkamah Tinggi Malaya pada tahun 1995.

DR. AIDA OTHMAN

Dr. Aida Othman ialah Rakan Kongsi di Tetuan Zaid Ibrahim & Co. dan penasihat Syariah di ZICO Shariah Advisory Services Sdn Bhd.

Dr. Aida merupakan pakar dalam bidang perbankan dan kewangan Islam, instrumen pasaran modal Islam dan produk dan operasi takaful. Beliau juga menyediakan panduan tentang pematuhan dan tadbir urus Syariah, termasuk rangka kerja perundangan dan kawal selia untuk kewangan Islam.

Kini, beliau berkhidmat sebagai ahli jawatankuasa syariah beberapa institusi kewangan Islam dan merupakan ahli jawatankuasa kewangan Islam Majlis Peguam Malaysia, panel penimbang tara untuk kewangan Islam atau pertikaian berkaitan Syariah di Pusat Timbang Tara Antarabangsa Asia, ahli Persatuan Pengamal Amanah dan Harta Pusaka (*Society of Trust and Estate Practitioners [STEP]*), United Kingdom dan bekas ahli Kumpulan Kerja Teknikal mengenai Etika Organisasi Perakaunan dan Pengauditan untuk Institusi Kewangan Islam (*Accounting and Auditing Organization for Islamic Financial Institutions [AAOIFI]*), Bahrain.

Dr. Aida memiliki Ijazah Sarjana Muda Undang-undang (Kepujian Kelas Pertama) dan Sarjana Muda Undang-undang Islam (Syariah) (Kepujian Kelas Pertama) dari Universiti Islam Antarabangsa, Malaysia, Sarjana Undang-undang dari *Universiti Cambridge, United Kingdom*. Beliau memperolehi PhD dalam bidang Undang-undang Perbandingan dan Pengajian Timur Tengah dan *Postdoctoral Fellowship* di Universiti Harvard, Amerika Syarikat.

PENGURUSAN KANAN LABUAN FSA

1 NIK MOHAMED DIN NIK MUSA
Ketua Pengarah

2 MOHD RIZLAN MOKHTAR

3 WAN AHMAD SANUSI MAHMOOD

4 SYAHRUL IMRAN MAHADZIR

5 JAFFREE ISMAIL

6 MOHD RIDZUAN ZULKIFLI

7 MUHAMMAD HANAFIS BORHAN

KUMPULAN PENASIHAT LABUAN FSA

MAJLIS PENGAWASAN SYARIAH

Majlis Pengawasan Syariah (*Syariah Supervisory Council [SSC]*) terdiri daripada para ulama syariah terkemuka Malaysia dan antarabangsa. SSC bertanggungjawab untuk menyemak pematuhan syariah bagi instrumen kewangan yang dicadangkan dan dikawalselia oleh Labuan FSA serta menasihati Labuan FSA mengenai perkembangan dalam perundangan Islam bagi memudahkan proses penghasilan produk dan perkhidmatan kewangan Islam yang baharu di Labuan IBFC.

Ahli SSC

1. Tan Sri Dr. Mohd Daud Bakar
Pengerusi
2. Datuk Prof. Dr. Mohamad Akram Laldin
Naib Pengerusi
3. Sheikh Prof. Dr. Mohamed Ali Elgari Bineid
4. Prof. Dr. Engku Rabiah Adawiah binti Engku Ali
5. Sheikh Dr. Nedham Yaqoobi
6. Prof. Madya Dr. Syed Musa Syed Jaafar Al-Habshi

JAWATANKUASA KESTABILAN KEWANGAN

Jawatankuasa Kestabilan Kewangan (*Financial Stability Committee [FSC]*) ditubuhkan untuk membantu memelihara kestabilan dan integriti kewangan Labuan IBFC. Lima ahlinya terdiri daripada Labuan FSA, Bank Negara Malaysia dan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia.

Ahli FSC

1. Nik Mohamed Din Nik Musa
Pengerusi
2. Jaffree Ismail
3. Syahrul Imran bin Mahadzir
4. Ong Sheng En
5. Daniel Chin Shen Li
6. Hong Chin Pheng

KEAHLIAN ANTARABANGSA

Labuan FSA merupakan anggota kepada lapan organisasi antarabangsa berikut yang mempromosikan amalan terbaik dan standard peraturan bagi pusat kewangan yang diterima di peringkat antarabangsa.

Persatuan
Penyelia Insurans
Antarabangsa
(IAIS)

sejak
1998

Kumpulan Penyelia
Pusat Kewangan
Antarabangsa
(GIFCS)

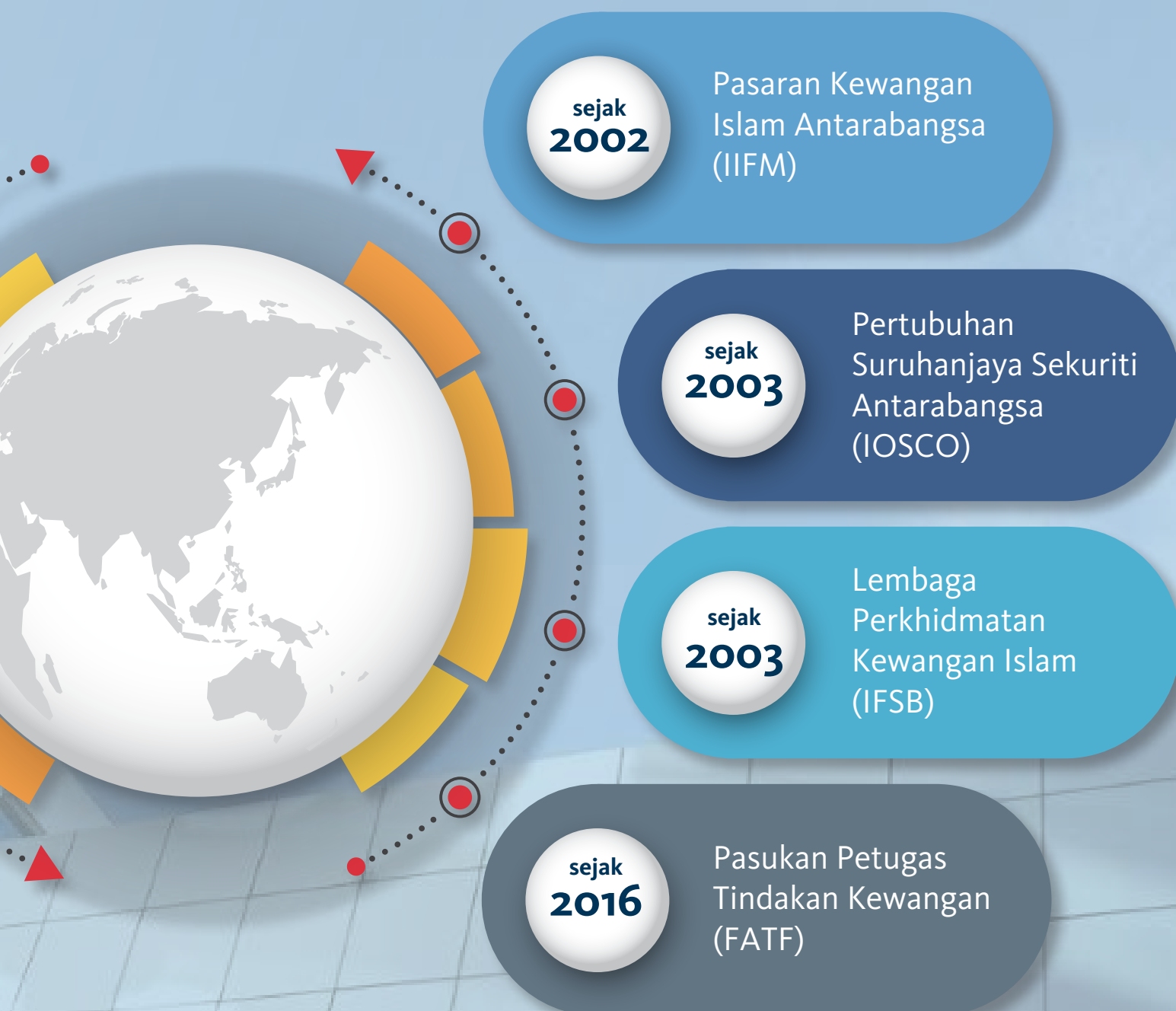
sejak
1999

Kumpulan Penyelia
Pusat Insurans
Antarabangsa
(GIICS)

sejak
1999

Kumpulan Asia/Pasifik
Berkaitan Pengubahan
Wang Haram
(APG)

sejak
2000

02

TADBIR URUS

KORPORAT

- Rangka Kerja Tadbir Urus
- Audit Dalaman
- Audit Luaran
- Pengurusan Risiko Perusahaan
- Integriti

TADBIR URUS KORPORAT

Tadbir Urus Korporat merujuk kepada cara Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan (Labuan Financial Services Authority atau Labuan FSA) ditadbir, yang mana termasuk rangka kerja dan proses pentadbiran di bawah bidang kuasa pihak Berkuasa dan pengurusan Labuan FSA. Fungsi utama tadbir urus bertujuan mengekalkan integriti dan operasi perniagaan yang kukuh yang tidak selaras dengan undang-undang dan peraturan yang berkaitan. Sebagai pengawal selia Labuan IBFC, pihak Labuan FSA komited untuk memastikan **kebertanggungjawaban, integriti dan ketelusan** dalam tadbir urus dan pengurusan pihak berkepentingannya.

Rangka kerja tadbir urus Labuan FSA diamalkan berdasarkan amalan terbaik yang diiktiraf dan prinsip tadbir urus yang diterima yang diterjemahkan secara meluas ke dalam struktur dan proses organisasi dan menjelaskan cara organisasi diarah, dikawal dan dipertanggungjawabkan. Sehubungan ini, Labuan FSA beroperasi dalam tiga prinsip teras yang bermatlamat memacu prestasi dan keberhasilan Labuan IBFC.

Labuan FSA memikul kebertanggungjawaban untuk tindakannya dan dijamin keberkesanan keputusannya kerana sokongan pelbagai struktur membuat keputusan dan kekuatan sumber dalaman. Semakan dan pengimbangan yang mencukupi disediakan dan kekal berkesan, responsif dan bertanggungjawab apabila Lembaga berusaha untuk memenuhi objektif yang dimandatkan.

Rangka kerja tadbir urus untuk kemampanan jangka panjang.

Penambahbaikan berterusan perancangan, pembuatan keputusan dan proses pelaksanaan untuk memastikan ketersediaan sumber jangka panjang dan kecekapan peruntukan.

KEBERTANGGUNGJAWABAN

Struktur kebertanggungjawaban yang menghasilkan keberkesanan, kejelasan, daya memberi respons dan tanggungjawab.

INTEGRITI

Mekanisme yang mempertingkatkan integriti organisasi, operasinya dan tatalaku pekerja dan ejennya.

KETELUSAN

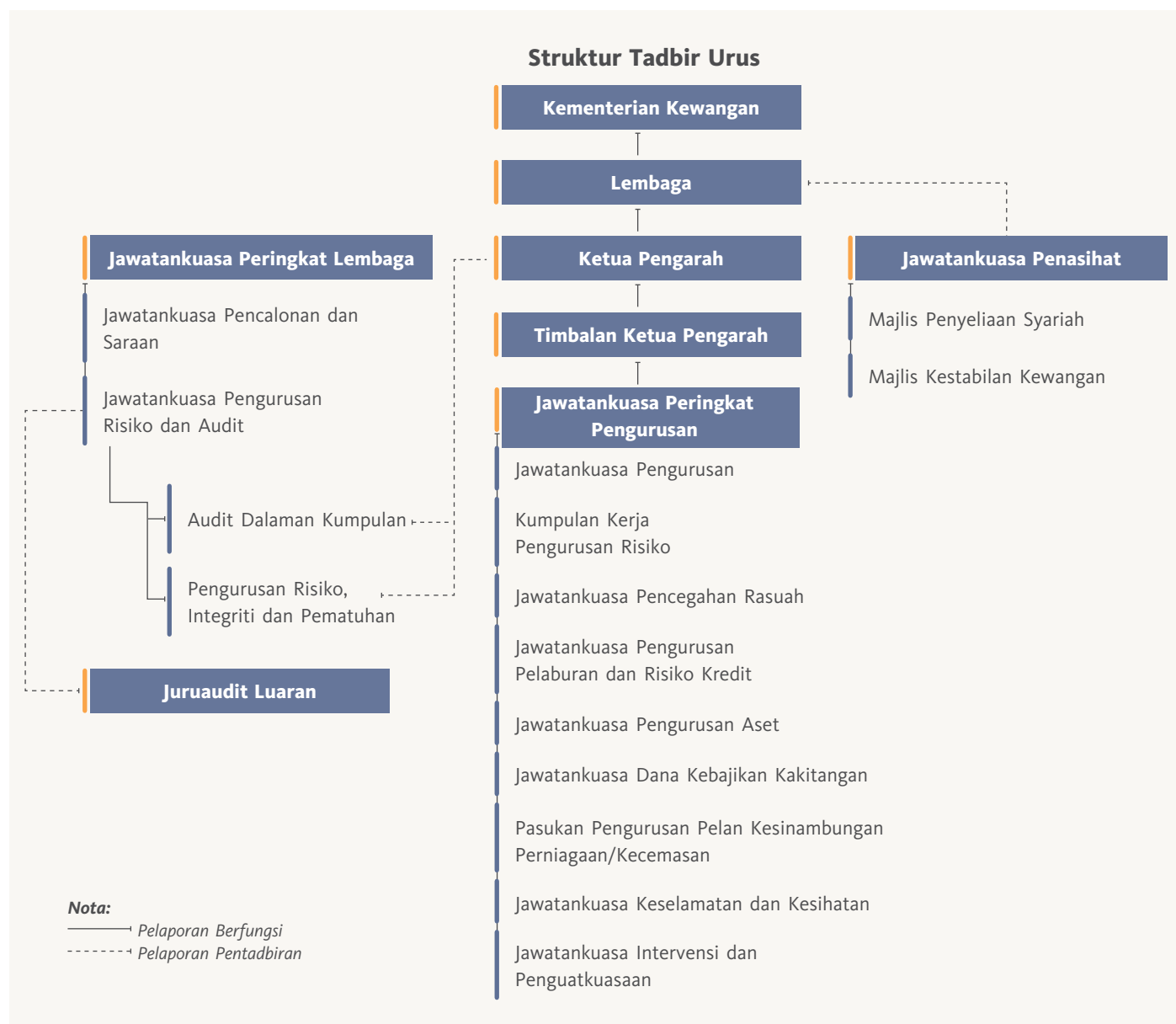
Ketelusan tatalaku organisasi untuk mempromosi sistem perniagaan dan kewangan yang cekap dibawah penyeliaan Labuan FSA.

RANGKA KERJA TADBIR URUS

TADBIR URUS KORPORAT

Lembaga

Dalam hierarki Labuan FSA, Lembaga adalah badan pembuat keputusan yang tertinggi yang terdiri daripada sembilan ahli penting, termasuk Ketua Pengarah (KP), dengan latar belakang dalam sektor perniagaan, kewangan, kawal selia, undang-undang, swasta dan awam. Di bawah Akta Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan 1996 (Akta), KP bertanggungjawab secara langsung ke atas pentadbiran dan urusan harian Labuan FSA, Lembaga dibantu oleh Jawatankuasa Pengurusan Risiko dan Audit dalam memenuhi tanggungjawab penyeliaan dan pengawasan. Ahli Lembaga dilantik oleh Menteri Kewangan di bawah Seksyen 5 Akta tersebut bagi tempoh tidak melebihi tiga tahun.

Lembaga berhak menyerahkan kuasanya mengenai hal yang dinyatakan kepada jawatankuasa yang boleh diwujudkan di bawah Seksyen 15 Akta ini; atau orang yang dinyatakan melalui instrumen Penyerahan Kuasa di bawah Seksyen 14 Akta ini. Sehubungan itu, beberapa jawatankuasa telah dibentuk dengan syarat rujukan yang ditakrifkan secara jelas untuk menyediakan input, pencerahan dan maklumat mengenai hal strategik dan operasional kepada jabatan yang bertanggungjawab ke atas fungsi perniagaan spesifik, serta membantu pengurusan Labuan FSA dalam memantau pembangunan dan pelaksanaan pelbagai inisiatif.

TADBIR URUS KORPORAT

Jadual mesyuarat Lembaga untuk seluruh tahun disediakan sebelum akhir tahun kewangan yang sebelumnya, bagi memudahkan ahli menjalankan tanggungjawab mereka dalam mesyuarat Lembaga. Pada 2021, Lembaga teruskan usaha untuk menyelia pengurusan Labuan FSA melalui semakan dan kelulusan cadangan yang dibincangkan dalam mesyuarat Lembaga. Lembaga juga secara berterusan diberikan maklumat terkini mengenai hal yang dibincangkan dalam mesyuarat Jawatankuasa Pengurusan Risiko dan Audit, dan melalui libat urus aktif dengan pengurusan, mengenai kemajuan industri Labuan IBFC, kedudukan kewangan Labuan FSA dan prestasi anak syarikatnya dan Jawatankuasa penasihat.

Jawatankuasa Pengurusan Risiko dan Audit

Jawatankuasa Pengurusan Risiko dan Audit (Audit and Risk Management Committee atau ARMC) adalah tonggak utama tadbir urus Labuan FSA yang berkesan, dengan tanggungjawab pengawasan berhubung kepada, kualiti dan integriti tadbir urus, pengurusan risiko dan amalan kawalan Labuan FSA. ARMC terdiri daripada empat ahli bebas. Dalam tahun 2021, ARMC menjalankan aktiviti berikut dalam menjalankan fungsi dan kewajipannya:

Menyemak dan meluluskan Pelan Audit Tahunan untuk 2022 dan menyediakan pengawasan mengenai kerja yang dilaksanakan oleh Audit Dalaman Kumpulan sepanjang tahun.

Berbincang tentang laporan audit dalaman dan saranan yang dibuat oleh Audit Dalaman Kumpulan.

Menyemak tindakan pembedahan yang diambil oleh Pengurusan untuk menangani dan menyelesaikan dapatan audit yang dikenal pasti dalam laporan audit.

Menyemak Piagam Audit Dalaman.

Meluluskan pelantikan Setiausaha Baharu dan Setiausaha Pengganti kepada Jawatankuasa Pengurusan Risiko dan Audit.

Menyemak pembangunan dan aktiviti Audit Dalaman Kumpulan, Unit Integriti, dan Jawatankuasa Pencegahan Rasuah Labuan FSA.

Membincang dan menasihati hal berkenaan tindakan undang-undang dan penyeliaan mengenai institusi yang membimbangkan dan tindakan mahkamah yang melibatkan Labuan FSA dan anak syarikatnya.

Menyemak laporan audit termasuk isu utama yang dibangkitkan oleh juruaudit dalaman dan luaran dan Pejabat Juruaudit Negara.

Menyemak dan menasihati Lembaga mengenai penyata kewangan suku tahunan yang belum diaudit.

Menyemak dan mengesahkan penyata kewangan yang telah diaudit dan belum diaudit untuk kelulusan Lembaga.

Menyemak dan mengesahkan belanjawan 2021 yang disemak semula dan cadangan belanjawan 2022 untuk kelulusan Lembaga.

Menyemak dan menasihati perkara mengenai status isu risiko dan pengurusanannya kerana keberkaitannya dengan pengawalseliaan, perniagaan, kewangan, keselamatan siber, tadbir urus dan risiko undang-undang Labuan FSA.

Menyemak inisiatif yang diambil untuk menyelesaikan Pendakwaan dan Pertukaran Maklumat dapatan audit dan bidang untuk penambahbaikan.

TADBIR URUS KORPORAT

Jawatankuasa Pencalonan dan Saraan

Sebagai sebahagian daripada komitmen Lembaga untuk mempertingkatkan tadbir urus organisasi ini, Lembaga menubuhkan Jawatankuasa Pencalonan dan Saraan (Nomination and Remuneration Committee atau NRC) pada 2021, dengan objektif utama untuk mewujudkan prosedur rasmi dan telus bagi mempertingkatkan tadbir urus untuk Lembaga Labuan FSA.

Jawatankuasa Peringkat Lembaga

Komposisi jawatankuasa peringkat Lembaga dan kehadiran mesyuarat ahli Lembaga pada 2021 adalah seperti berikut:

 Lembaga	 Jawatankuasa Pengurusan Risiko dan Audit	 Jawatankuasa Pencalonan dan Saraan
8 Mesyuarat diadakan	4 Mesyuarat diadakan	2 Mesyuarat diadakan
9 Jumlah Bilangan Ahli	4 Jumlah Bilangan Ahli	4 Jumlah Bilangan Ahli

Ahli Lembaga	Kehadiran Mesyuarat Jawatankuasa Peringkat Lembaga		
	Mesyuarat Lembaga	Mesyuarat Jawatankuasa Pengurusan Risiko dan Audit	Mesyuarat Jawatankuasa Pencalonan dan Saraan
Datuk Siti Zainab Omar ¹	7/7		
Nik Mohamed Din Nik Musa ²	7/7		2/2
Datuk Azizan Abd Rahman ³	1/1	1/1	
Datuk Danial Mah Abdullah ⁴	1/1		
Adnan Zaylani Mohamad Zahid ⁵	7/7	3/3	
Tan Sri Dr. Mohd Daud Bakar ⁶	6/8	3/3	
Dr. Wong Huei Ching ⁷	6/8		2/2
Goh Ka Im	8/8	3/4	
Adawiyah Ahdan ⁸	4/8	1/1	2/2
Steven Choy Khai Choon ⁹	8/8	4/4	
Dato' Raja Segaran S Krishnan ¹⁰	4/7		2/2

¹ Datuk Siti Zainab Omar – Dilantik sebagai Pengerusi Lembaga berkuat kuasa mulai 1 Mei 2021

² Nik Mohamed Din Nik Musa – Dilantik sebagai Ketua Pengarah berkuat kuasa mulai 1 Mei 2021

³ Datuk Azizan Abd Rahman
• Meletak jawatan sebagai Pengerusi Lembaga berkuat kuasa mulai 12 April 2021

⁴ Datuk Danial Mah Abdullah – Meletak jawatan sebagai Ketua Pengarah berkuat kuasa mulai 9 April 2021

⁵ Adnan Zaylani Mohamad Zahid
• Dilantik sebagai ahli ARMC berkuat kuasa mulai 1 Julai 2021
• Bersara sebagai Ahli Lembaga berkuat kuasa mulai 3 Disember 2021

⁶ Tan Sri Dr Mohd Daud Bakar – Dilantik sebagai ahli ARMC berkuat kuasa mulai 1 Julai 2021

⁷ Dr. Wong Huei Ching – Dilantik sebagai Pengerusi NRC berkuat kuasa mulai 1 Julai 2021

⁸ Adawiyah Ahdan
• Bersara sebagai Ahli ARMC berkuat kuasa mulai 1 Julai 2021
• Dilantik sebagai ahli NRC berkuat kuasa mulai 1 Julai 2021

⁹ Steven Choy Khai Choon⁹ – Dilantik sebagai Pengerusi ARMC sejak 17 November 2020

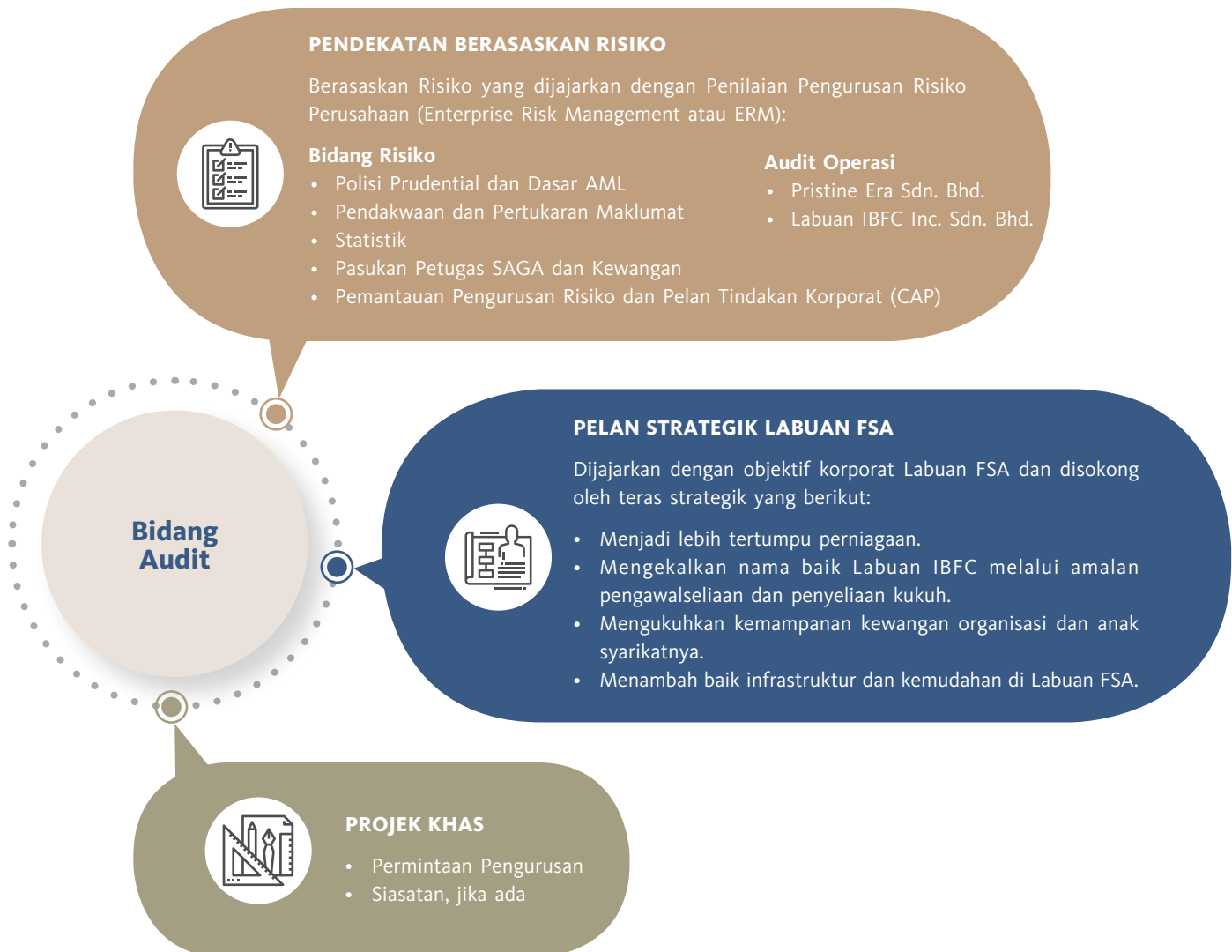
¹⁰ Dato' Raja Segaran S Krishnan
• Dilantik sebagai Ahli Lembaga berkuat kuasa mulai 1 Mac 2021
• Dilantik sebagai ahli NRC berkuat kuasa mulai 1 Julai 2021

TADBIR URUS KORPORAT

AUDIT DALAMAN

Audit Dalaman Kumpulan (Group Internal Audit atau GIA) menyokong ARMC dalam menjalankan tanggungjawabnya dengan menyediakan aktiviti bebas, jaminan objektif dan perundingan yang dirancang untuk menambah nilai dan menambah baik tadbir urus dan operasi Labuan FSA dan anak syarikatnya. Pencapaian objektif strategik dipermudah melalui pendekatan sistematik dan berdisiplin untuk menilai dan menambah baik keberkesanan proses pengurusan risiko, kawalan, dan tadbir urus.

Pendekatan audit berasaskan risiko GIA tertumpu kepada risiko kerentanan dan strategik, yang diutamakan menurut hala tuju strategik dengan menggunakan Rangka Kerja Pengurusan Risiko Perusahaan.

TADBIR URUS KORPORAT

Dalam tahun ini, kitaran peruntukan jaminan telah terkesan secara mendalam oleh GIA dengan menjalankan program yang berikut:

- Tujuh semakan audit dilakukan seperti yang dirancang dan tiga tambahan seperti yang diminta oleh pengurusan;
- Semakan susulan atas sembilan projek audit terdahulu;
- Libat urus berterusan dengan pihak yang diaudit untuk menyelesaikan dapatan audit.

Sehingga Disember 2021, sebanyak 78% dapatan audit telah diselesaikan, Audit susulan tersebut dan komitmen daripada pengurusan memastikan bahawa tindakan pembetulan dilaksanakan dengan jayanya dan risiko yang diketengahkan telah dikurangkan.

Kawalan Dalaman

Dalam mengiktiraf keperluan untuk menerapkan batas kebertanggungjawaban yang jelas dalam setiap unit yang berfungsi dalam organisasi, GIA secara berterusan menyemak dan memberikan ulasan nasihat mengenai status kawalan dalaman melalui semakan audit dan pengurusan risiko perusahaan. Objektif utama bertujuan mempertingkatkan kecekapan dan keberkesanan kawalan utama, memudahkan prosedur dan mengukuhkan sistem dalaman yang menyokong tadbir urus keseluruhan Labuan FSA. Pada 2021, sebanyak dua panduan prosedur disemak untuk memastikan operasi diuruskan secara lebih berkesan, yang menghasilkan penambahbaikan dalam keseluruhan prestasi organisasi.

Kakitangan GIA juga dilantik sebagai pemerhati untuk Jawatankuasa Kerja tentang Rangka Kerja Pemulihan Hutang untuk memastikan penubuhan Jawatankuasa tersebut yang akan menangani jurang yang dikenal pasti oleh GIA, dan memastikan kesalingbergantungan dan penggabungan lancar antara proses penguatkuasaan dan pemulihan hutang.

Kompetensi dan Keprofesionalan

Dalam memenuhi jangkaan dari segi fungsi, peranan dan tanggungjawab, juruaudit dalaman Labuan FSA secara berterusan dilatih dan dibangunkan untuk memastikan mereka dilengkapi pengetahuan, kemahiran dan kebolehekan teras yang diperlukan untuk mempertingkatkan kprofesionalan mereka.

TADBIR URUS KORPORAT

AUDIT LUARAN

Sebagai badan berkanun persekutuan, Labuan FSA mengemukakan penyata kewangan tahunan kepada Pejabat Ketua Audit Negara (AGO) untuk audit, menurut Akta Badan Berkanun (Akaun dan Laporan Tahunan) 1980 (Akta 240). Isu penting yang dibangkitkan oleh juruaudit luaran telah ditangani sewajarnya oleh pengurusan.

PENGURUSAN

Organisasi diterajui oleh Ketua Pengarah (KP), yang bertanggungjawab ke atas pelaksanaan strategi dan hala tuju, pentadbiran dan operasi harian Labuan FSA. Semakan dan pengimbangan wajar telah diterapkan dalam semua pelaporan hubungan, dengan bahagian operasi melapor secara terus kepada KP dan GIA dengan akses tanpa had kepada Lembaga melalui ARMC. Sambil memimpin dan menentukan hala tuju, KP memastikan struktur organisasi diasingkan sewajarnya berdasarkan fungsi, dan terdapat penugasan wajar pihak berkuasa dan tanggungjawab. Ini dibantu oleh instrumen Penyerahan Kuasa.

Jawatankuasa Pengurusan

Jawatankuasa Pengurusan (Management Committee atau MC) terdiri daripada lapan ahli pengurusan kanan yang membantu KP dalam melaksanakan tanggungjawab beliau. MC menyediakan hala tuju strategi perniagaan keseluruhan Labuan FSA, memudahkan pengurusan dan penyeliaan operasinya, dan membenarkan pembelian barangan atau perkhidmatan sehingga RM250,000. Pada 2021, MC mengadakan 56 mesyuarat yang dipengerusikan oleh KP untuk membincangkan pelbagai hal termasuk dasar perniagaan dan prudential, kes berkenaan institusi yang mempunyai risiko dasar dan undang-undang. Perkara lain turut dibincangkan ialah belanjawan dan perbelanjaan, dasar dan prosedur unit berfungsi, aktiviti tanggungjawab sosial korporat dan hal sumber manusia. MC memantau juga semua projek di bawah pengurusan.

Jawatankuasa Peringkat Pengurusan Lain

Sebagai tambahan kepada Jawatankuasa Lembaga Pengarah, jawatankuasa peringkat pengurusan telah ditubuhkan untuk menyokong pelaksanaan pelbagai tanggungjawab dan aktiviti seperti yang berikut:

i. Kumpulan Kerja Pengurusan Risiko

Kumpulan Kerja Pengurusan Risiko (Risk Management Working Group atau RMWG) ditubuhkan di bawah Rangka Kerja Pengurusan Risiko Perusahaan Labuan FSA bagi menyelaras pembuatan keputusan, memacu proses pengurusan risiko dan melapor kepada Lembaga mengenai langkah yang diambil untuk mengurangkan risiko kritikal Labuan FSA. RMWG mempunyai 14 ahli yang terdiri daripada KP sebagai Pengerusi, Timbalan KP, enam Pengarah dan enam Timbalan Pengarah. Dalam

tempoh semakan, libat urus berterusan telah dilakukan oleh RMWG untuk mengenal pasti kejadian berpotensi dan untuk memastikan risiko yang boleh secara material memberi impak kepada Labuan FSA, ditangani sepenuhnya. RMWG mengadakan tiga mesyuarat pada 2021.

ii. Jawatankuasa Anti-Rasuah

Jawatankuasa Anti-Rasuah atau JAR telah ditubuhkan sejajar dengan Arahan YAB Perdana Menteri No.1 Tahun 2018 Pemantapan Governans, Integriti Dan Anti-Rasuah Dalam Pengurusan Pentadbiran Kerajaan Malaysia. JAR mempunyai 11 ahli yang terdiri daripada KP sebagai Pengerusi, Timbalan KP sebagai Timbalan Pengerusi, enam pengarah, seorang wakil daripada Jabatan Undang-Undang dan Nasihat, seorang wakil daripada Sumber Manusia Kumpulan dan seorang wakil daripada Audit Dalaman Kumpulan yang bertindak sebagai pemerhati. Unit Integriti ialah Urusetia bagi JAR. Jawatankuasa membincangkan isu integriti, tadbir urus dan pencegahan rasuah berdasarkan empat terma rujukan (terms of reference atau TOR), iaitu Undang-Undang dan Dasar Pengawalseliaan; Prosedur Operasi Standard; Memperkukuh Tadbir Urus dan Integriti; dan Pengesanan, Pematuhan, Punitif dan Pemulihan. Sebanyak tiga mesyuarat telah diadakan pada 2021, yang dipengerusikan oleh KP untuk membincangkan pelaksanaan Pelan Pencegahan Rasuah Organisasi (Organisational Anti-Corruption Plan atau OACP) dan hal berkenaan integriti-tadbir urus lain.

iii. Jawatankuasa Pengurusan Pelaburan dan Risiko Kredit

Jawatankuasa Pengurusan Pelaburan dan Risiko Kredit (Credit Risk and Investment Management Committee atau CRIMCO) ditubuhkan bagi membantu Labuan FSA menyemak dan menyarankan kepada KP untuk kelulusan atau penolakan mana-mana permohonan lesen, kebenaran, pendaftaran atau kelulusan dan hal operasi lain menurut undang-undang dan garis panduan yang berkenaan kepada entiti Labuan. Ahli jawatankuasa terdiri daripada seorang pengerusi dan lima ahli lain daripada jabatan atau unit yang berkenaan dalam organisasi. Pada 2021, 15 mesyuarat telah diadakan dan 173 permohonan lesen dan hal operasi telah dibincangkan oleh CRIMCO.

iv. Jawatankuasa Pengurusan Aset

Jawatankuasa Pengurusan Aset (Asset Management Committee atau AMC) bertanggungjawab untuk menilai, menasihati dan menentukan semua pembelian barangan dan perkhidmatan sehingga RM100,000, di samping menyelia semua aspek pengurusan aset demi kepentingan terbaik Labuan FSA. Pada 2021, empat mesyuarat diadakan dengan 28 kertas kerja telah diluluskan oleh Jawatankuasa.

TADBIR URUS KORPORAT

v. Jawatankuasa Dana Kebajikan Kakitangan

Jawatankuasa Dana Kebajikan Kakitangan (Staff Welfare Fund Committee atau SWFC) telah ditubuhkan sejajar dengan Seksyen 18A Akta Perkhidmatan Kewangan Labuan 1996 untuk mengurus Dana Kebajikan Kakitangan. SWFC terdiri daripada tiga ahli termasuk KP yang bertindak sebagai Pengerusi dan dua Pengarah sebagai ahli jawatankuasa. Pada 2021, SWFC meluluskan 94% permohonan pinjaman yang diterima daripada kakitangan.

vi. Pasukan Pengurusan Kecemasan Pelan Kesenambungan Perniagaan

Pasukan Pengurusan Kecemasan Pelan Kesenambungan Perniagaan (Business Continuity Plan Emergency Management Team atau BCP EMT) bertindak sebagai titik tumpuan dalam mengurus kejadian bencana, kecemasan atau gangguan kepada operasi Labuan FSA. Pasukan BCP EMT bertanggungjawab memastikan operasi perniagaan Labuan FSA diteruskan jika berlaku bencana, sama ada dalaman atau luaran di samping meminimumkan kerugian kewangan. Tahun 2021 telah menjadi tahun yang mencabar untuk Labuan FSA disebabkan varian baharu COVID-19 dengan sekatan pergerakan dan pematuan SOP yang kritikal dalam mencegah COVID-19 daripada merebak. Namun, walaupun kejadian yang tidak pernah berlaku ini, Labuan FSA berjaya memastikan gangguan minimum kepada operasi kritikal Labuan FSA melalui pelaksanaan beberapa langkah penting.

vii. Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan

Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan (Safety and Health Committee atau SHC) ditubuhkan untuk membimbing, menasihati dan membantu majikan mengenai hal keselamatan dan kesihatan di tempat kerja di mana peranan SHC merangkumi pekerja dan pelawat. SHC diberi mandat dengan tanggungjawab yang berikut:

- Menyediakan dan melindungi tempat kerja dengan sistem bekerja yang selamat dan sihat;
- Memastikan aktiviti dijalankan dalam persekitaran yang selamat dan sihat;
- Memupuk budaya kerja yang memberi penekanan kepada keselamatan melalui pendidikan dan latihan; dan
- Menyemak dan menambah baik dasar apabila diperlukan.

Pada 2021, SHC menganjurkan beberapa aktiviti untuk pekerja, seperti ceramah mengenai kesedaran mental, Hari Persidangan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (OSH), dan Minggu Kesihatan. Jawatankuasa menganjurkan juga latihan mengenai Ergonomik dan Pengendalian Manual di Tempat Kerja dengan matlamat untuk menyediakan bimbingan praktikal yang lebih signifikan untuk semua pekerja untuk memastikan tempat kerja yang lebih selamat.

viii. Jawatankuasa Intervensi dan Penguatkuasaan

Jawatankuasa Intervensi dan Penguatkuasaan (Intervention and Enforcement Committee atau IEC) ditubuhkan sebagai platform pengawasan bagi pentadbiran mekanisme kawalan untuk perbincangan tindakan penguatkuasaan bagi membantu KP dalam melaksanakan keputusan berkesan mengenai tindakan penguatkuasaan sambil dibimbing oleh dasar tadbir urus terbaik dan ketelusan untuk mengelak salah guna berpotensi kuasa dan konflik kepentingan. IEC bermesyuarat sekali sebulan atau seperti dan bila diperlukan. Pada 2021, IEC mengadakan 11 mesyuarat dan berbincang tentang isu penguatkuasaan yang melibatkan kes ketakpatuhan dan entiti bermasalah dengan tindakan yang merangkumi arahan, notis tunjuk sebab dan pembatalan lesen.

TADBIR URUS KORPORAT

PENGURUSAN RISIKO PERUSAHAAN

Pengurusan Risiko Perusahaan (Enterprise Risk Management atau ERM) telah berubah menjadi pemacu penting untuk keputusan strategik dalam menyokong strategi perniagaan sambil mengimbangkan tahap risiko sewajarnya yang diambil kepada tahap pulangan yang diinginkan. Labuan FSA mengamalkan ERM sebagai komponen penting perniagaan, operasi dan proses membuat keputusan bagi membantu kita mencapai pulangan optimum, sambil beroperasi dalam persekitaran yang mencabar ini. Proses ini menekankan pendekatan holistik dari atas ke bawah kepada pengurusan risiko berkesan untuk seluruh organisasi.

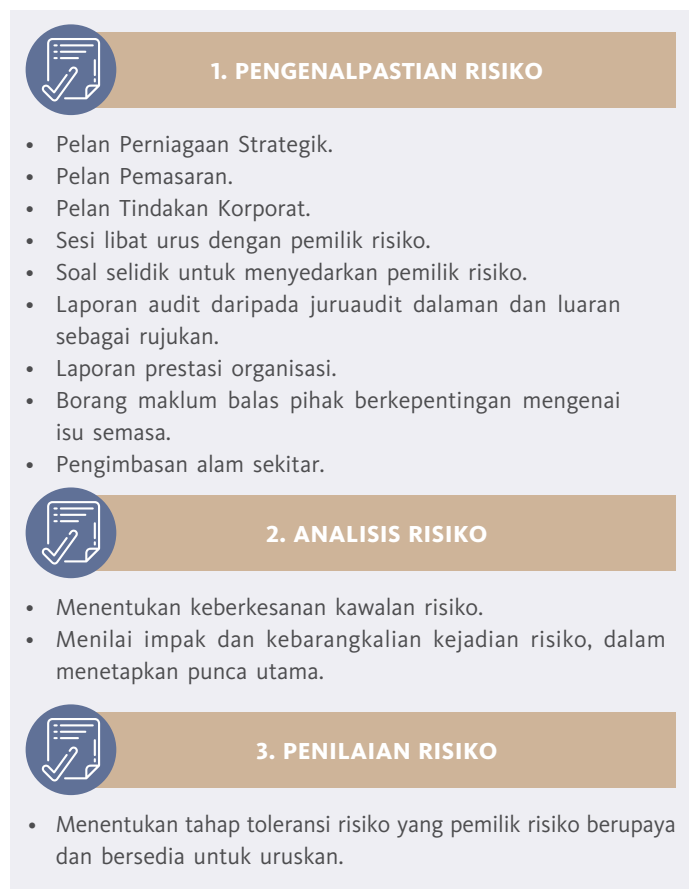
Labuan FSA mematuhi Rangka kerja ERM, yang mengguna pakai Prinsip dan Garis panduan Pengurusan Risiko ISO31000:2018 untuk diajarkan dengan amalan terbaik industri. Rangka kerja tersebut memerlukan pendekatan bersepadu dan kohesif terhadap pengurusan risiko, dengan memastikan bahawa risiko organisasi yang paling signifikan dikenal pasti, dinilai, dipantau, dan diuruskan secara berkesan. Matlamatnya adalah untuk mengurangkan keberangkilan dan impak risiko yang dikenal pasti bagi meningkatkan kebolehan organisasi untuk mencapai objektif strategiknya. Elemen penting proses ERM yang berkesan di bawah Rangka kerja ERM ditunjukkan dalam Gambar Rajah 1.

Proses penilaian risiko dijalankan sepanjang tahun, kekerapannya ditentukan oleh tahap risiko yang jelas untuk membolehkan pengurusan mengekalkan apa-apa risiko yang bertambah dalam konteks kemahuan risiko kita. Matlamat ERM adalah untuk meningkatkan keberangkilan pencapaian objektif dan matlamat Labuan FSA di bawah Pelan hala tuju Strategik Labuan IBFC dengan mengurus risiko dalam kemahuan risiko organisasi. Aktiviti penilaian penting diringkaskan dalam Gambar Rajah 2.

Rangka kerja ERM dilaksanakan di seluruh kumpulan, merangkumi anak syarikat iaitu Labuan IBFC Incorporated Sdn. Bhd. (LIBFC Inc.) dan Pristine Era Sdn. Bhd. (PESB). Pada 2021, ERM Labuan FSA menyempurnakan kitaran penuh proses ERM yang melibatkan penyertaan Unit Pematuhan dan Integriti Pengurusan Risiko (Risk Management Integrity dan Compliance Unit atau RMIC), Ketua Unit/Jabatan. Kumpulan Kerja Pengurusan Risiko (RMWG), Jawatankuasa Pengurusan Risiko dan Audit (ARMC) dan Lembaga. Bagaimanapun, ERM anak syarikat dan keputusan penilaian risikonya dilaporkan secara terus kepada lembaga pengarah anak syarikat tersebut. Pengenalpastian risiko memunculkan dijalankan secara mendalam, dengan mengguna pakai pendekatan menegak dan melintang yang melibatkan ketua unit/jabatan, pengurusan kanan, RMWG dan ARMC. ERM menyediakan pengurusan kanan Labuan FSA sarana untuk mengurus risiko sedia ada dan risiko berpotensi, dengan mengambil kira perubahan alam sekitar yang boleh memberi impak kepada organisasi yang menjurus kepada perubahan pemprofilan risikonya. Tindakan penilaian penting ditunjukkan dalam Gambar Rajah 3.

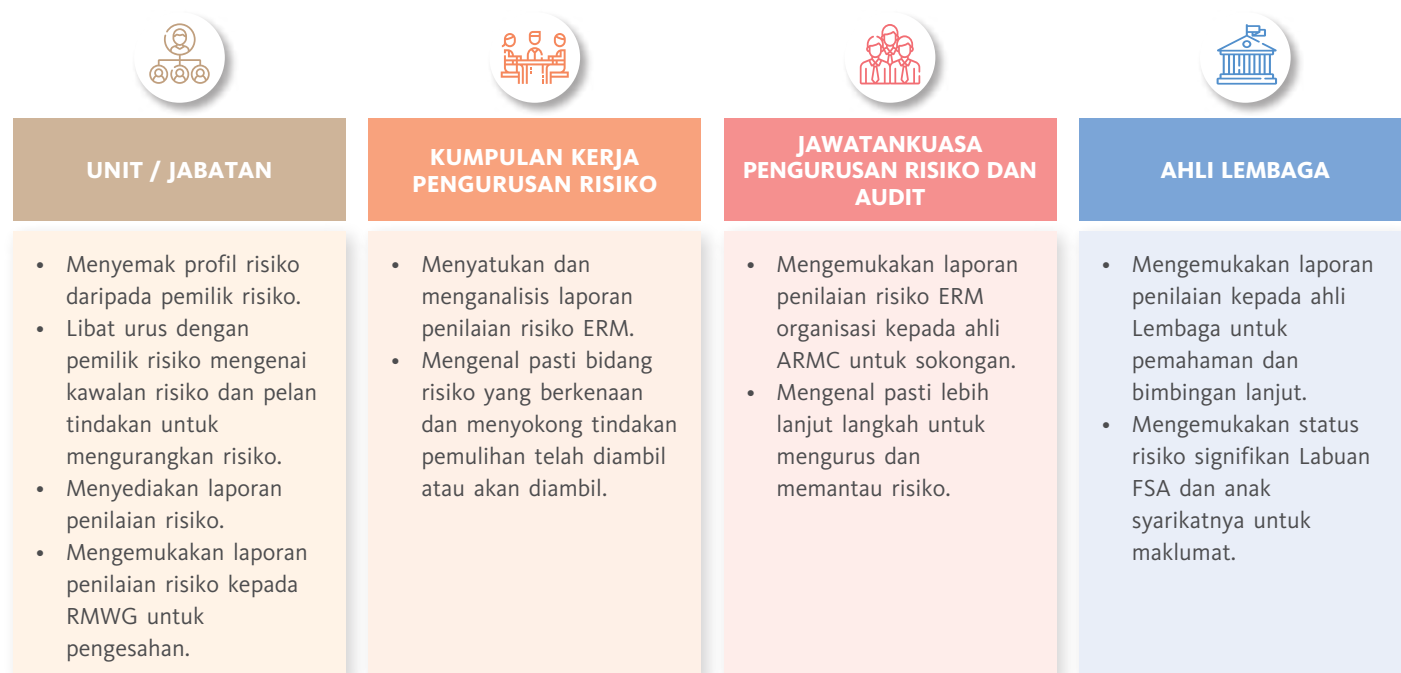
Gambar Rajah 1: Proses ERM

Gambar Rajah 2: Proses Pengurusan Risiko

TADBIR URUS KORPORAT

Gambar Rajah 3: Tindakan penting di bawah Proses ERM Labuan FSA

Pada 2021, Labuan FSA mengiktiraf risiko baharu di bawah Risiko Strategik yang dikenali sebagai risiko Tadbir urus dan Undang-undang. Risiko tadbir urus diiktiraf untuk mengenal pasti dan menangani apa-apa kekurangan dalam rangka kerja tadbir urus bagi memastikan kestabilan berterusan dan mewujudkan semula keyakinan pihak berkepentingan dan pemain industri terhadap Labuan FSA sebagai pengawal selia. Labuan FSA mengiktiraf risiko undang-undang yang memastikan kita sentiasa peka dengan pembangunan atau perubahan terkini dibuat kepada dasar/undang-undang/piawaian dan juga melindungi organisasi daripada di saman oleh pihak ketiga dan membantu Labuan FSA untuk bertindak dalam kepentingan terbaik perniagaan. Perniagaan Labuan FSA tertakluk kepada peraturan oleh Kerajaan dan badan antarabangsa. Peraturan dan dasar, piawaian atau undang-undang terpakai untuk mengelak hukuman, disenarai hitam atau ketidakpatuhan adalah penting untuk difahami. Labuan FSA telah mengelompokkan risikonya di bawah tiga kumpulan utama, iaitu strategik, operasi, dan kewangan dengan 11 subrisiko seperti yang ditunjukkan dalam Gambar Rajah 4.

Gambar Rajah 4: Kumpulan Risiko Labuan FSA

TADBIR URUS KORPORAT

Risiko Signifikan

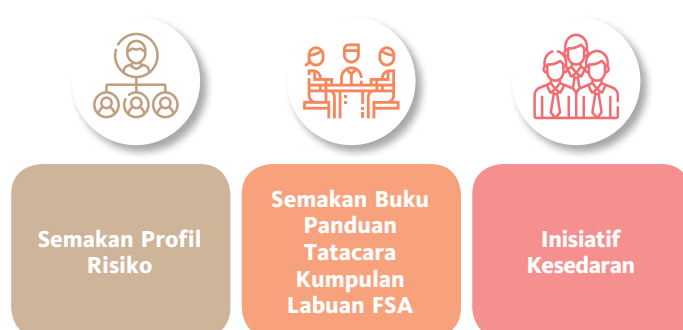
Sangat penting bagi Labuan FSA melaksanakan pertimbangan tentang risiko yang menjadi risiko signifikan dan mengenal pasti ancaman berpotensi yang boleh memberi impak dan gangguan perniagaan nyata kepada organisasi. Walaupun berlaku ketaktentuan yang berterusan dalam persekitaran operasi kita akibat COVID-19, Labuan FSA telah menunjukkan daya tahan organisasi dan kebolehan untuk mengurus risiko signifikan secara konsisten. Labuan FSA mengenal pasti respons risiko yang sewajarnya atau layanan dalam mengurus dan mengurangkan risiko ini seperti yang berikut:

Risiko Signifikan	Respons Risiko
 Risiko Kawal Selia	
Fungsi pengawalseliaan dan penyeliaan sedang dipertingkatkan hasil daripada penilaian yang dijalankan oleh badan antarabangsa seperti Kumpulan Asia Pasifik (Asia Pacific Group atau APG) mengenai Pengubahan Wang Haram dan Pertubuhan untuk Kerjasama dan Pembangunan Ekonomi (Organisation for Economic Co-operation and Development atau OECD). Labuan FSA meneruskan strateginya untuk menangani risiko kawal selia yang boleh terjadi akibat perubahan dalam struktur cukai Labuan IBFC dan penularan COVID-19.	• Penubuhan Jawatankuasa Pelaburan Labuan (Labuan Investment Committee atau LIC) untuk memastikan keperluan asas praktikal dan memudahkan pertumbuhan perniagaan Labuan. • Menjalankan pindaan yang memberi kesan penting kepada undang-undang Labuan bagi menambah baik persekitaran perniagaan di Labuan IBFC. • Menyertai aturan kumpulan kerja dengan unit yang berkenaan mengenai perniagaan kewangan digital. • Melaksanakan Rangka Kerja Penyeliaan Berasaskan Risiko (Risk-Based Supervisory Framework atau RBSF) untuk aktiviti penyeliaan. • Menanda aras dengan piawaian antarabangsa dalam merangka peraturan baharu dan menyemak semula peraturan sedia ada. • Pelan hala tuju Strategik Labuan IBFC 2022 - 2026 dirangka dalam menentukan hala tuju masa hadapan Labuan FSA.
 Risiko Perniagaan	
Risiko perniagaan merujuk kepada risiko terjadinya, aktiviti dan peristiwa yang boleh memberi impak kepada pembangunan dan pertumbuhan aktiviti perniagaan di Labuan IBFC dan menyebabkan Labuan FSA menyimpang daripada mencapai matlamat perniagaan strategik.	• Menyemak semula dasar/garis panduan sedia ada untuk memberi kejelasan dan mencipta persekitaran yang lebih kondusif, fleksibel dan cekap untuk aktiviti perniagaan. • Memproses permohonan yang diterima secara berterusan seperti biasa sebelum pandemik dan menurut piagam pelanggan. • Mempertingkatkan usaha promosi yang tertumpu kepada usaha menarik pelabur berpotensi daripada pasaran pertumbuhan dan ekonomi memuncak. • Libat urus kukuh dengan industri untuk menjelaskan keperluan baharu dan mempertingkatkan keyakinan dalam daya maju yang diteruskan Labuan IBFC sebagai satu bidang kuasa perniagaan.
 Risiko Tadbir Urus	
Risiko tadbir urus adalah risiko baharu yang diiktiraf oleh Labuan FSA pada 2021 akibat kekurangan dalam kaitannya dengan dasar dan amalan tadbir urus dalam Labuan FSA yang boleh mendedahkan organisasi kepada impak buruk berpotensi ke atas integriti dan nama baiknya sebagai pengawal selia.	• Bagi mengukuhkan lagi rangka kerja tadbir urus Lembaga, Labuan FSA baru-baru ini menubuhkan Jawatankuasa Pencalonan dan Saraan (NRC) pada 1 Julai 2021 dengan, antara lain, mandat untuk mengikat janji, melalui Lembaga kepada Menteri Kewangan bagi pelantikan atau pelantikan semula mana-mana Ahli Lembaga. • NRC juga menjadi saluran rasmi untuk apa-apa aduan salah laku atau kesalahan peraturan oleh Lembaga. • Menilai rangka kerja tadbir urus korporat Labuan FSA oleh penilai luaran. • Memperkukuh mekanisme pengawasan mengenai tadbir urus, integriti dan pencegahan rasuah. • Mempromosi secara berterusan budaya pencegahan rasuah menerusi pelbagai saluran. • Memantau secara berterusan pelaksanaan Pelan Pencegahan Rasuah Labuan FSA dengan memantau dan mengesan dengan ketat.

TADBIR URUS KORPORAT

Aktiviti Penting Dijalankan oleh Unit Pengurusan Risiko pada 2021

Gambar Rajah 5: Aktiviti Penting

Semakan Profil Risiko

Pada 2021, profil risiko Labuan FSA disemak untuk mengenal pasti kesan yang timbul daripada mana-mana perubahan dalam strategi Labuan FSA. Semakan tersebut melibatkan sesi libat urus dengan Ketua Unit/Jabatan dan anak syarikat. Hasil daripada semakan yang dilaporkan kepada mesyuarat RMWG dan ARMC sewajarnya.

Semakan Panduan Prosedur Kumpulan Labuan FSA

Panduan prosedur Labuan FSA dan anak syarikatnya disemak untuk memastikan operasi diuruskan secara lebih berkesan, yang menghasilkan penambahbaikan dalam keseluruhan prestasi organisasi.

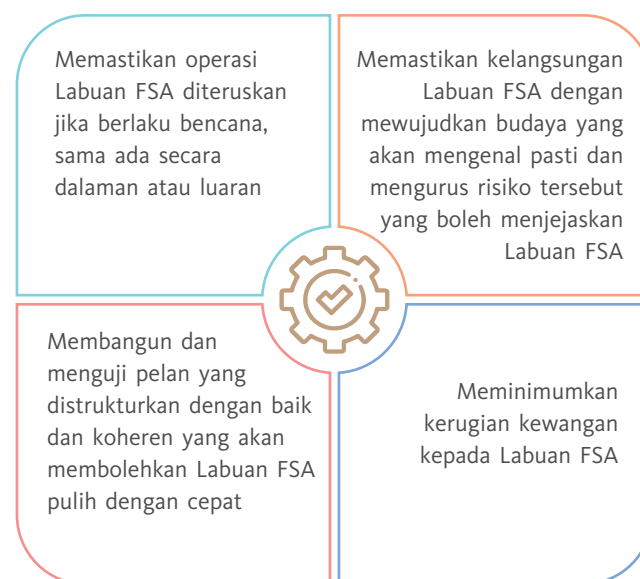
Inisiatif Kesedaran

Pada 2021, RMIC menjalankan inisiatif untuk mempertingkatkan kesedaran mengenai risiko pengurusan seperti berikut:

- Sorotan kesedaran risiko bulanan untuk edaran dalaman.
- Libat urus rasmi dan tidak rasmi dengan pemilik risiko untuk mempromosi budaya kesedaran risiko.

Kesinambungan Perniagaan untuk Kemampanan Jangka Panjang

Pelan Kesenambungan Perniagaan (Business Continuity Plan atau BCP) memberi rangka kerja yang diperlukan untuk Labuan FSA membangunkan daya tahan dan kebolehan untuk memberikan respons yang berkesan apabila berdepan dengan kejadian buruk seperti bencana alam, kegagalan teknologi, kerosakan manusia atau kerosakan kepada premis pejabat. BCP akan diaktifkan bergantung pada kesan bencana tersebut yang telah dikenal pasti di bawah tahap kecemasan organisasi. Objektif BCP ditunjukkan dalam Gambar Rajah 6.

Gambar Rajah 6: Objektif BCP

Mengurus Risiko Semasa Pandemik

Kemampuan dan ketahanan organisasi adalah kebolehan dinamik kritikal untuk pengurusan kesinambungan perniagaan, terutama sekali semasa krisis seperti pandemik COVID-19. Pada 2021, negara di seluruh dunia terus bergelut untuk mengekang penularan varian COVID-19. Labuan FSA berjaya mendepani semua cabaran dan berusaha untuk jaminan kebolehan menjalankan perniagaannya semasa pandemik. Pada tahun keduanya dalam mengharungi penularan pandemik dengan varian baharu COVID-19, Labuan FSA meneruskan secara berkesan langkah-langkahnya dalam meminimumkan gangguan kepada operasi kritikalnya dan pada masa yang sama memastikan keselamatan dan kesejahteraan kakitangan, di samping mengurus kerentanan yang disebabkan oleh pelaksanaan pengaturan kerja bergilir. Prosedur operasi standard (SOP) yang lebih ketat ke atas langkah-langkah COVID-19 dilaksanakan untuk mengurangkan penularan COVID-19 di tempat kerja yang termasuk SOP ke atas ujian secara tetap kakitangan yang bekerja di pejabat semasa jadual pengiliran mereka, keperluan untuk pengisytiharan kesihatan oleh tetamu/pelawat luaran ke pejabat dan pematuan ketat SOP yang dikeluarkan oleh Kerajaan tentang SOP dan langkah-langkah COVID-19.

Labuan FSA terus bertindak memudahkan seluruh entiti dan industri Labuan dan memastikan perkhidmatan dan sokongan pasarannya terus diberikan tanpa gangguan. Faktor pemboleh daya penting kepada usaha ini adalah fungsi dan perkhidmatan Labuan FSA didigitalkan secara meluas yang memudahkan komunikasi dan libat urus dengan industri.

TADBIR URUS KORPORAT

RISIKO KESIHATAN

Mengurus kesihatan dan kesejahteraan kakitangan

Labuan FSA menganjurkan ceramah kesihatan yang berikut:

- Ceramah Kesihatan Mental - Pintu masuk Minda Positif

Ceramah Kesihatan Mental 1	Kehidupan di tengah-tengah Pandemik dan Mengatasi Halangan Sepanjang Hayat
Ceramah Kesihatan Mental 2	Cara untuk Kekal Waras Semasa Pandemik

- Ceramah Kesihatan mengenai pelbagai topik

Ceramah Kesihatan 1	Pemvaksinan COVID-19
Ceramah Kesihatan 2	Sakit Belakang semasa Pandemik dan Bekerja daripada Pengaturan Kediaman
Ceramah Kesihatan 3	Bicara nutrisi mengenai Pemakanan Sihat Hiperlipidemia

RISIKO OPERASI

Meminimumkan gangguan perniagaan dan mengurus pihak berkepentingan

Labuan FSA komited untuk memberi nilai kepada pihak berkepentingan walaupun terkesan oleh pandemik dan mengurangkan impak dan gangguan kepada Pasaran Labuan IBFC melalui:

Bantuan Pengawalseliaan Sementara (Temporary Regulatory Reliefs atau TRRs)	Labuan FSA mengumumkan bantuan pengawalseliaan sementara (TRRs) untuk entiti Labuan (Labuan Entities atau LEs) yang dilanjutkan sehingga 2021. TRRs dihasratkan untuk menyediakan bantuan pentadbiran dan kewangan untuk LEs menyediakan pemudahan perniagaan lebih baik dan menyokong klien mereka dalam tempoh yang mencabar ini.
Simulasi Ujian Stres	Labuan FSA telah menjalani simulasi ujian stres untuk menilai dan mengekstrapolasi impak penularan pandemik COVID-19 di Labuan IBFC. Simulasi tersebut tertumpu kepada sektor perniagaan yang berlainan di Labuan IBFC, khususnya pada pasaran perbankan dan insurans.

MAKLUMAT KESELAMATAN, RISIKO KESELAMATAN SIBER

Kekal berwaspada terutama sekali semasa pengaturan bekerja dari jauh

Labuan FSA menilai secara berterusan daya tahannya dalam mengurus risiko tentang keselamatan maklumat, keselamatan siber dan pengurusan risiko teknologi. Sehubungan ini, Labuan FSA melaksanakan langkah-langkah yang berikut pada 2021:

Pengujian Pusat Pemulihan Bencana (Disaster Recovery Center atau DRC)	Melakukan ujian DRC pada Julai dan September 2021 untuk menentukan keberkesanan pemulihan datanya sebagai sebahagian daripada ujian kesinambungan perniagaan sekiranya berlaku bencana.
Menguuhkan keselamatan siber	• Menguuhkan keselamatan siber melalui pensijilan dan penilaian. • Melaksanakan Sistem Pengurusan Keselamatan Maklumat (Information Security Management System atau ISMS) dalam mematuhi ISO/IEC 27001:2013 yang menyediakan pendekatan sistematik untuk mengurus keselamatan maklumat organisasi. • Ujian penerapan keselamatan siber oleh penilai luaran untuk memastikan penyenggaraan pertahanan keselamatan siber yang kukuh.

TADBIR URUS KORPORAT

INTEGRITI

Integriti dalam korporat adalah ramuan penting untuk kemampunan, pertumbuhan dan kejayaan perniagaan jangka panjang. Labuan FSA mengiktiraf bahawa integriti menyumbang secara signifikan ke arah usaha mewujudkan persekitaran amanah dalam Labuan IBFC, yang sebaliknya akan membantu mewujudkan pusat berdaya saing yang serantau yang dinamik. Bagi membangunkan persekitaran integriti tersebut, Labuan FSA perlu menjadi model integriti di mana etika dan kejujuran menyokong dan disokong oleh tadbir urus yang baik. Dalam operasi harian Labuan FSA, kakitangan dibimbing oleh nilai teras bersama yang berikut:

Langkah-langkah semasa yang berikut mempertingkatkan lagi amalan tadbir urus terbaik di Labuan FSA.

TADBIR URUS KORPORAT

Labuan FSA komited sepenuhnya untuk menyediakan persekitaran yang mempromosi IBFC yang kukuh dan berdaya tahan serta bertanggungjawab dan profesional. Seajar dengan keperluan NACP, dan sebagai sebahagian daripada usaha yang sedang berjalan untuk mengekalkan standard tinggi integriti dan mempromosi budaya tadbir urus yang terbaik dalam perniagaan dan aktiviti kita, Labuan FSA membangunkan Pelan Pencegahan Rasuah Organisasi (OACP) 2020 – 2022 yang menyediakan hala tuju strategik untuk mewujudkan organisasi yang mendukung standard tertinggi amalan beretika, integriti dan prinsip pencegahan rasuah.

OACP terdiri daripada tiga bidang keutamaan, lima pengenalpastian penilaian risiko rasuah, empat strategi dan 11 inisiatif. Visi OACP ialah untuk menjadikan Labuan FSA bebas daripada rasuah dengan memfokus kepada tiga misi – (1) mempromosi budaya mengenai integriti dan pencegahan rasuah; (2) mewujudkan tenaga kerja profesional dan kompeten; dan (3) merangka dan melaksana dasar yang menghayati amalan dan standard terbaik. Jawatankuasa Anti-Rasuah atau JAR menyelia pelaksanaan OACP untuk memastikan inisiatif yang dikenal pasti dilaksana dengan jayanya. OACP Labuan FSA diringkaskan seperti berikut:

VISI Organisasi yang Bebas daripada Rasuah

MISI

- Mempromosi Budaya tentang Integriti dan Pencegahan Rasuah
- Mewujudkan Tenaga Kerja yang Kompeten dan Amat Profesional
- Merangka dan Melaksana Dasar yang Menghayati Amalan dan Standard Terbaik

MATLAMAT

- Meminimumkan Pelanggaran Disiplin
- Mempertingkatkan Kepuasan Pelanggan
- Rasuah dan Penipuan Sifar

BIDANG KEUTAMAAN

- Tadbir Urus dan Pentadbiran
- Perolehan
- Perniagaan, Penyeliaan dan Penguatkuasaan

STRATEGI

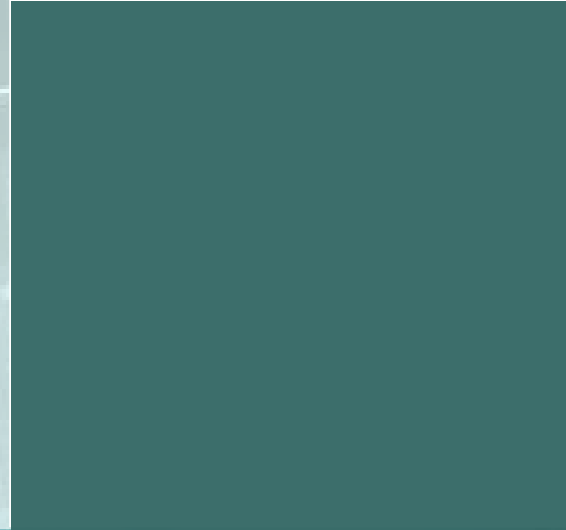
- Mempromosi Tadbir Urus Terbaik dan Mempertingkatkan Ketelusan dan Kebertanggungjawaban
- Menambah baik dan Memperkemas Proses Perolehan
- Mengukuhkan Dasar dan Tindakan mengenai Pencegahan Rasuah
- Sikap Toleransi Sifar mengenai Penipuan dan Rasuah

TADBIR URUS KORPORAT

Labuan FSA meneruskan usaha untuk mewujudkan kesedaran mengenai integriti dan tadbir urus dengan menjalankan dan menganjurkan pelbagai program dan aktiviti. Perjalanan pembelajaran dalam memahami integriti adalah usaha yang berterusan yang dirancang untuk meningkatkan tahap kesedaran kakitangan nilai teras integriti, keprofesionalan dan rasa hormat. Bagi tahun kajian, Labuan FSA telah berjaya menganjurkan program dan aktiviti yang berikut:

Penerbitan Buletin/Surat Majalah	Ceramah Kesedaran	Bulan Kesedaran Integriti								
Penerbitan buletin untuk edaran dan bacaan dalaman mengenai Tadbir Urus dan Integriti, sebagai peringatan kepada kakitangan bahawa setiap orang dalam organisasi mempunyai peranan penting dalam membina budaya integriti di tempat kerja, dan memastikan bahawa tempat kerja menyediakan persekitaran yang kondusif untuk bekerja.	Program Integriti: Pencerahan mengenai Sistem Integriti Korporat Malaysia oleh MACC dengan objektif untuk: • Menilai kakitangan mengenai inisiatif Kerajaan untuk mempertingkatkan integriti dan pencegahan rasuah dalam perkhidmatan awam; • Meningkatkan kesedaran mengenai integriti dan pencegahan rasuah serta mempromosi tadbir urus dalam Labuan FSA; dan • Membangunkan pemahaman mengenai manfaat Jaminan Integriti Korporat kepada organisasi.	Menganjurkan Bulan Kesedaran Integriti sempena Hari Integriti Nasional pada 5 November setiap tahun yang diadakan dari 1 November 2021 - 26 November 2021. Aktiviti termasuk: <table><tr><td>Minggu Pertama: Integrity @ Art - Pertandingan Poster dan Slogan</td><td>Objektif program ini adalah untuk menerapkan budaya integriti melalui seni, memupuk semangat untuk mengetahui lebih lanjut tentang integriti dalam kalangan pekerja Labuan FSA dan pada masa sama meningkatkan kreativiti pekerja Labuan FSA.</td></tr><tr><td>Minggu Kedua: Integrity@Waze - Pesanan dalam Maze</td><td>Pendekatan interaktif untuk libat urus lebih baik mengenai integriti.</td></tr><tr><td>Minggu Ketiga: Penerokaan Integrity@ Knowledge - Silang Kata</td><td>Objektif aktiviti ini adalah untuk menerokai pemahaman pekerja Labuan FSA tentang hal integriti dan tadbir urus.</td></tr><tr><td>Minggu Keempat: Menutup Bulan Integriti dan Ceramah Kesedaran Integriti</td><td>Ceramah Kesedaran CyberSAFE: <i>Excuse Me, Your Privacy is Showing</i>, ialah perkongsian pengetahuan yang mendalam mengenai Keselamatan Siber, Buli Siber, dan Integriti Data.</td></tr></table>	Minggu Pertama: Integrity @ Art - Pertandingan Poster dan Slogan	Objektif program ini adalah untuk menerapkan budaya integriti melalui seni, memupuk semangat untuk mengetahui lebih lanjut tentang integriti dalam kalangan pekerja Labuan FSA dan pada masa sama meningkatkan kreativiti pekerja Labuan FSA.	Minggu Kedua: Integrity@Waze - Pesanan dalam Maze	Pendekatan interaktif untuk libat urus lebih baik mengenai integriti.	Minggu Ketiga: Penerokaan Integrity@ Knowledge - Silang Kata	Objektif aktiviti ini adalah untuk menerokai pemahaman pekerja Labuan FSA tentang hal integriti dan tadbir urus.	Minggu Keempat: Menutup Bulan Integriti dan Ceramah Kesedaran Integriti	Ceramah Kesedaran CyberSAFE: <i>Excuse Me, Your Privacy is Showing</i> , ialah perkongsian pengetahuan yang mendalam mengenai Keselamatan Siber, Buli Siber, dan Integriti Data.
Minggu Pertama: Integrity @ Art - Pertandingan Poster dan Slogan	Objektif program ini adalah untuk menerapkan budaya integriti melalui seni, memupuk semangat untuk mengetahui lebih lanjut tentang integriti dalam kalangan pekerja Labuan FSA dan pada masa sama meningkatkan kreativiti pekerja Labuan FSA.									
Minggu Kedua: Integrity@Waze - Pesanan dalam Maze	Pendekatan interaktif untuk libat urus lebih baik mengenai integriti.									
Minggu Ketiga: Penerokaan Integrity@ Knowledge - Silang Kata	Objektif aktiviti ini adalah untuk menerokai pemahaman pekerja Labuan FSA tentang hal integriti dan tadbir urus.									
Minggu Keempat: Menutup Bulan Integriti dan Ceramah Kesedaran Integriti	Ceramah Kesedaran CyberSAFE: <i>Excuse Me, Your Privacy is Showing</i> , ialah perkongsian pengetahuan yang mendalam mengenai Keselamatan Siber, Buli Siber, dan Integriti Data.									

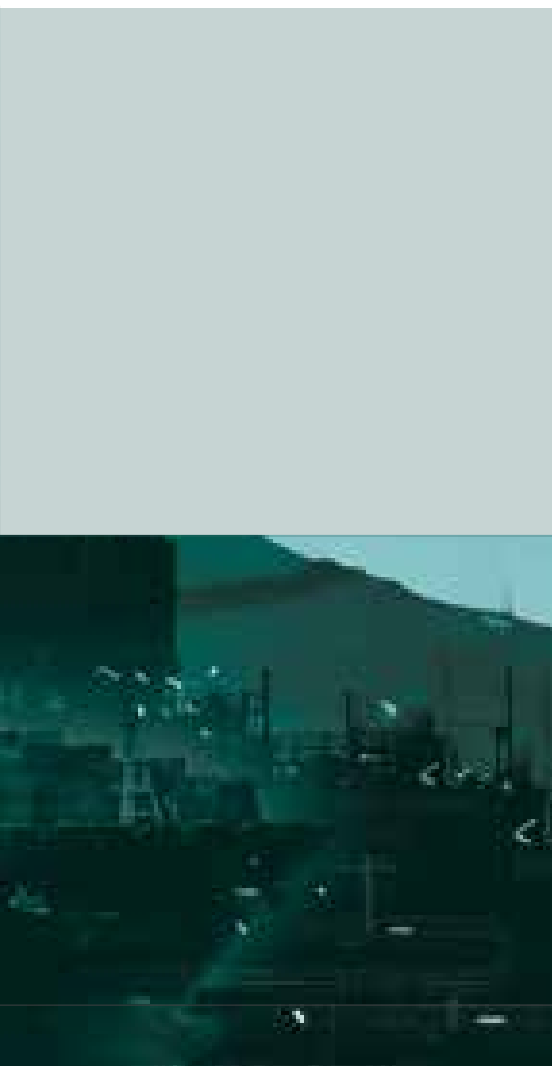

03

PRESTASI INDUSTRI

LABUAN IBFC

- Syarikat Labuan
- Perbankan Labuan
- Insurans Labuan
- Syarikat Amanah Labuan
- Syarikat Perdagangan Komoditi Antarabangsa Labuan
- Pemajakan Labuan
- Pengurusan Kekayaan Labuan
- Pasaran Digital Labuan
- Pasaran Modal Labuan
- Bursa Pertukaran Kewangan

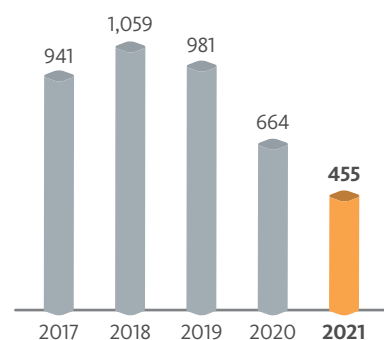

SYARIKAT LABUAN

Tahun 2021 terus menjadi tahun yang mencabar selepas ditimpa musibah pandemik COVID-19 ke atas ekonomi global. Pandangan global pada peringkat awal didorong oleh gabungan beberapa faktor yang termasuk akses lebih luas kepada vaksin COVID-19, kelonggaran halangan perjalanan, langkah dan sokongan dasar fiskal di samping pelepasan permintaan terpendam. Namun, bayang-bayang varian pandemik baharu, harga tenaga tinggi, tekanan rantaian pembekalan termasuk ketaktentuan geopolitik membelenggu rantaian yang mengekang momentum pemulihan dalam bahagian seterusnya tahun tersebut. Bagi Labuan IBFC terdapat ketaktentuan tambahan berkaitan dengan peralihan untuk mematuhi keperluan teras ekonomi. Faktor ini telah memberi kesan besar kepada pasaran dan kerancangan perniagaan Labuan IBFC. Bagaimanapun, pada tahun kedua pandemik, pihak industri telah mula menyesuaikan diri dengan norma baharu dan mengubah suai model operasi perniagaan mereka untuk memastikan perkhidmatan mereka kepada klien kekal tidak terganggu.

Satu lagi pembangunan yang berkaitan untuk syarikat Labuan ialah kemasukan Entiti Perdagangan Labuan Lain ke dalam Peraturan Cukai Aktiviti Perniagaan Labuan (Keperluan untuk Aktiviti Perniagaan Labuan) 2021. Dengan penambahbaikan perundangan ini kepada rangka kerja cukai Labuan, maka kepastian dasar fiskal yang lebih baik dapat dijangkakan untuk pelabur dan pemain Labuan sedia ada mengenai insentif cukai yang ditawarkan oleh Labuan IBFC.

JUMLAH PENUBUHAN SYARIKAT BAHARU

JUMLAH SYARIKAT BEROPERASI

- Syarikat baharu berkurangan sebanyak 31.5% kepada 455.
- Jumlah penutupan syarikat berada sebanyak 1,194, yang telah mengurangkan jumlah syarikat beroperasi kepada 5,151.

5,151

Syarikat Beroperasi

Persekitaran yang mencabar telah mengakibatkan penurunan dalam pertumbuhan penubuhan syarikat baharu sepanjang tiga tahun yang lalu. Oleh itu, telah mengurangkan jumlah syarikat yang beroperasi di Labuan IBFC. Trend penurunan juga boleh disebabkan oleh pembatalan pendaftaran syarikat yang tinggi.

SYARIKAT BEROPERASI MENGIKUT JENIS

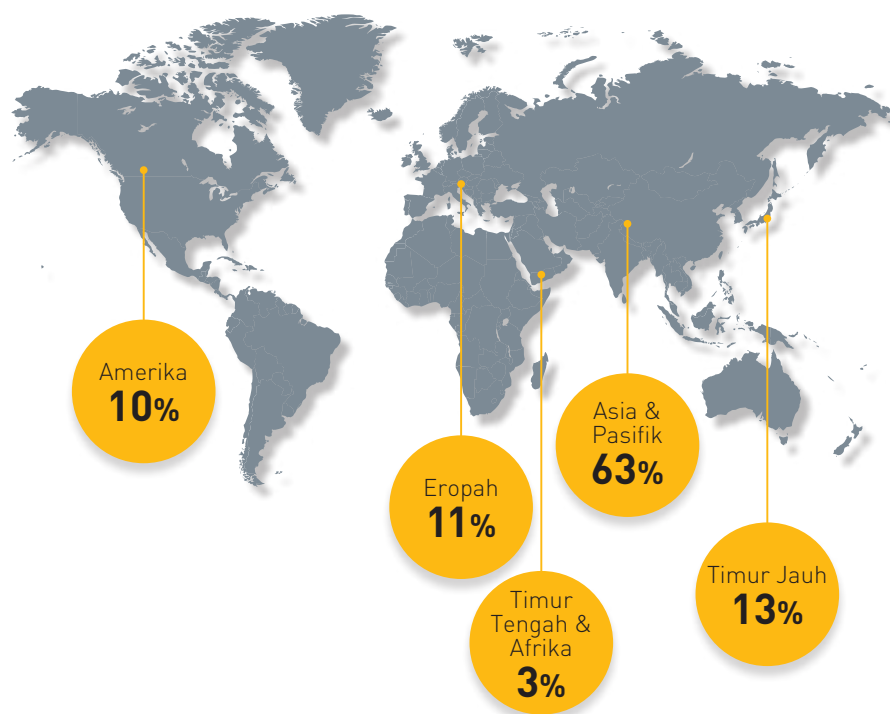
57%
Perdagangan

36%
Bukan
Perdagangan

7%
Kedua-duanya

- Syarikat Labuan terdiri daripada entiti perdagangan dan bukan perdagangan.
- 2,924 adalah syarikat perdagangan di mana 889 daripadanya adalah institusi kewangan.
- 1,869 adalah syarikat bukan perdagangan yang ditubuhkan bagi tujuan pemegangan pelaburan.
- 358 adalah syarikat perdagangan dan bukan perdagangan.

ASAL SYARIKAT LABUAN DARI 125 NEGARA MERENTASI 5 RANTAU

Negara	Agihan Pasaran
Malaysia	45.3%
Singapura	6.3%
Jepun	5%
Virgin Islands, British	4.7%
China	3.6%
United Kingdom	3.4%
Hong Kong	2.5%
Australia	2%
India	1.7%
Indonesia	1.7%
Lain-lain	23.7%

PERBANKAN LABUAN

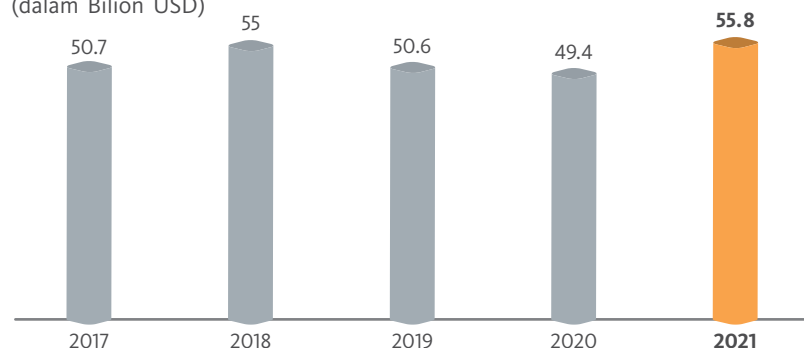
Landskap perbankan global telah berubah secara signifikan dalam dekad yang lalu sebagai respon kepada keperluan kawal selia yang dipertingkatkan, jangkaan klien yang semakin canggih, dan kemajuan teknologi. Dan yang terkini, pandemik telah mendorong gelombang yang baharu inovasi dan pemetaan perkhidmatan perbankan digital dengan lebih banyak bank meningkatkan usaha pendigitalan, ketahanan operasi dan saluran penghantaran mereka untuk mengembangkan capaian pasaran mereka. Anjakan ini tidak dapat dielakkan dan kelihatan akan membawa satu anjakan paradigma dalam perbankan antarabangsa memandangkan klien peruncitan dan perniagaan makin bergantung pada kewangan digital.

Bank-bank Labuan terus berdaya tahan dan teguh secara kewangan dengan kecairan yang banyak. Apabila ekonomi serantau mula pulih, industri perbankan Labuan mula menunjukkan kecergasan yang semakin meningkat seperti yang digambarkan oleh peningkatan aktiviti pembiayaan dan pelaburan. Bagaimanapun, risiko ekonomi yang berlaku dalam sektor kewangan yang dikhususkan dan pasaran tertentu telah menyebabkan bank Labuan menjadi lebih berhati-hati dalam penilaian risiko dan mengamalkan pembiayaan berhemah tinggi. Dalam tahun tersebut, keberuntungan industri kurang terkesan oleh peruntukan tersebut memandangkan ini telah dimasukkan dalam penyata kewangan institusi perbankan tahun sebelumnya. Hasilnya, keberuntungan industri perbankan mencapai pertumbuhan sebanyak 127.8%.

Minat yang meningkat dalam perniagaan perbankan Labuan ditunjukkan oleh kelulusan 11 institusi perbankan baharu pada 2021, di mana empat daripadanya telah diluluskan untuk menjalankan perbankan digital. Menarik juga untuk mengambil maklum bahawa terdapat minat yang meningkat dalam ruang teknologi kewangan (fintech) Labuan oleh pemohon bukan bank yang bekerjasama dengan institusi kewangan konvensional untuk menawarkan perbankan digital. Dengan peningkatan bilangan penyedia perkhidmatan kewangan digital Labuan, industri perbankan Labuan IBFC boleh menumpang atas keterangkuman kewangan Asia dengan memanfaatkan permintaan yang bertambah oleh segmen pasaran yang kurang dilayani dan tidak dilayani merentas rantau ini.

JUMLAH ASET

(dalam Bilion USD)

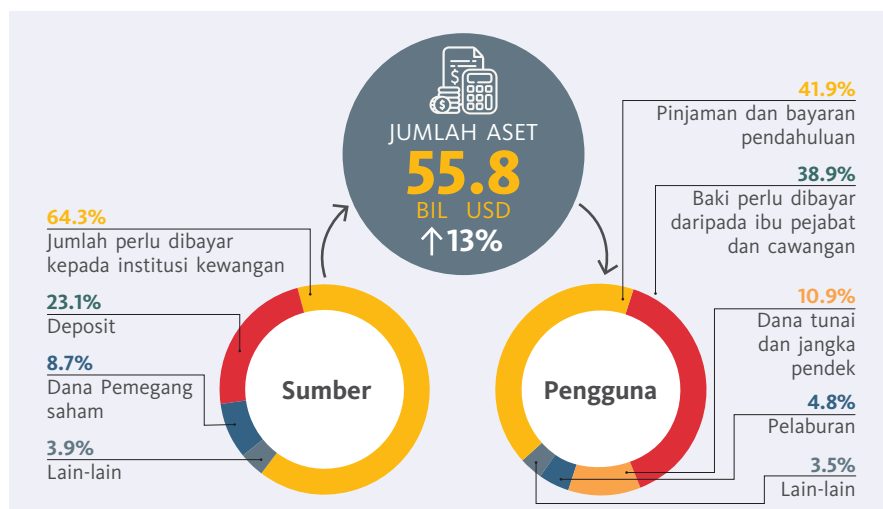

67

Bilangan Bank

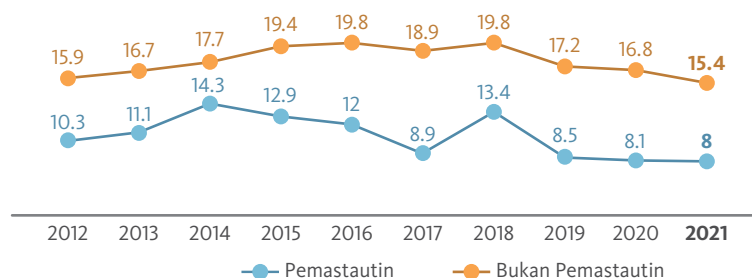
37 Bank Komersial
30 Bank Pelaburan

Industri perbankan terus berkembang dengan 11 institusi perbankan baharu yang terdiri daripada sembilan bank pelaburan dan dua bank komersial di mana empat daripadanya mempunyai keupayaan digital. Lima bank menyerahkan lesennya.

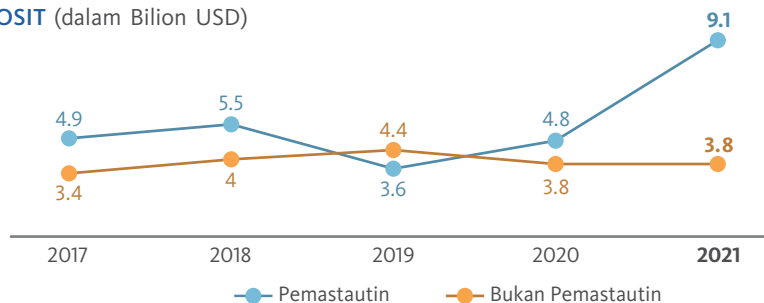

- Jumlah aset kekal kukuh dengan pertumbuhan 13% menjadi USD55.8 bilion yang merupakan pertumbuhan tertinggi bagi tempoh lima tahun yang lalu disebabkan penempatan antara bank yang lebih tinggi.
- Pinjaman daripada ibu pejabat dan institusi kewangan kekal sebagai sumber utama dana untuk bank-bank Labuan. Ini berjumlah sehingga USD35.9 bilion (2020: USD34.2 bilion), meningkat sebanyak 4.8% daripada tahun yang sebelumnya.
- Situasi COVID-19 yang berterusan telah mengakibatkan bank-bank Labuan terus mengamalkan penghematan yang lebih tinggi dan memegang aset cair yang mencukupi. Ini ditunjukkan oleh peningkatan dalam dana tunai dan jangka pendek sebanyak 18.9% menjadi USD6 bilion.

PINJAMAN (dalam Bilion USD)

DEPOSIT (dalam Bilion USD)

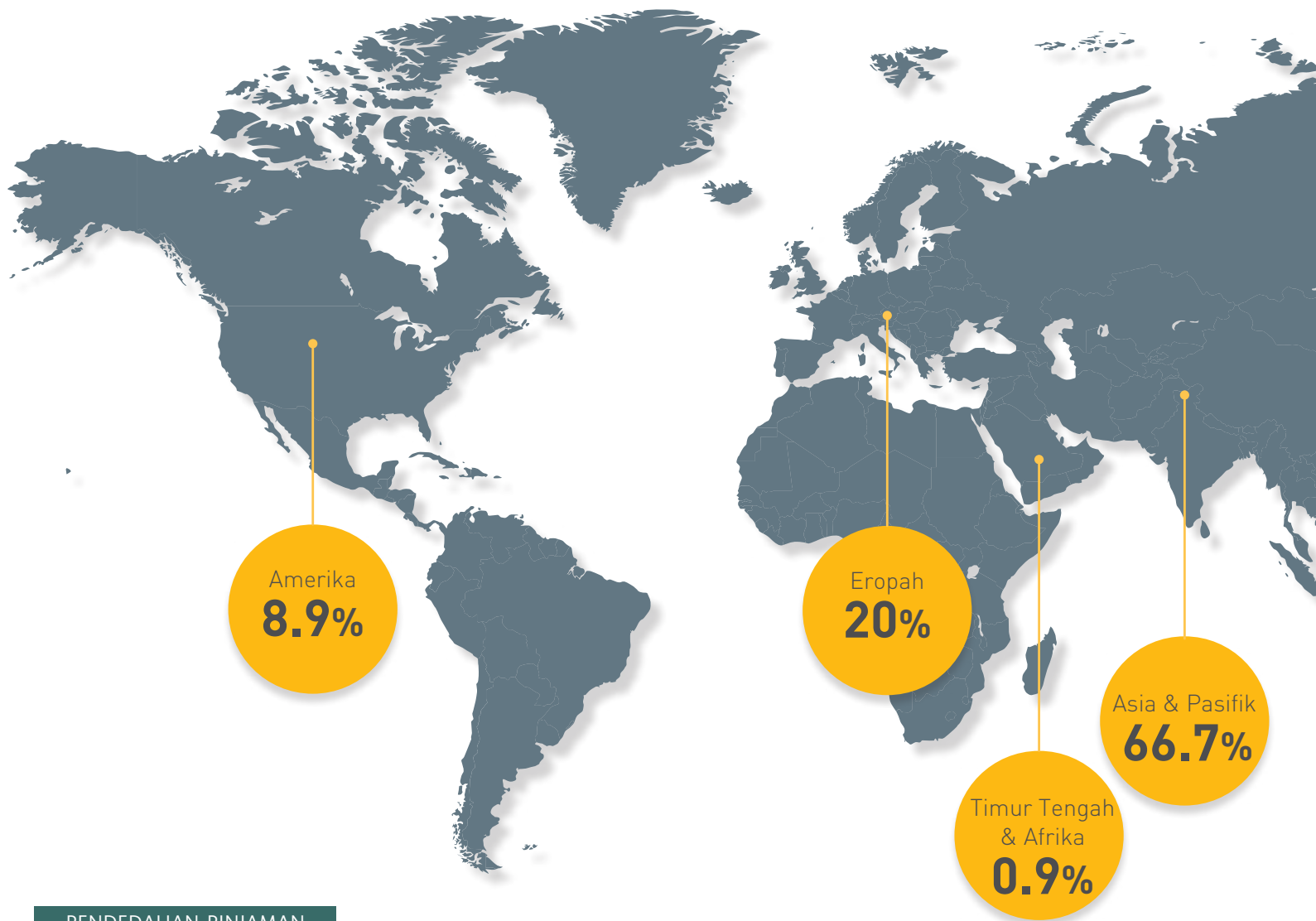

- Jumlah portfolio pinjaman berkurangan sebanyak 6.3% menjadi USD23.4 bilion di mana majoritinya adalah pinjaman bukan pemastautin yang menyumbangkan 65.7% (USD15.4 bilion) daripada jumlah portfolio tersebut.
- Jumlah deposit pelanggan meningkat sebanyak 50.4% menjadi USD12.9 bilion yang kebanyakannya disebabkan oleh peningkatan deposit pemastautin. Ini membentuk 70.3% daripada jumlah deposit industri.

PORTFOLIO PINJAMAN

SUMBER PEMINJAM

BERDASARKAN RANTAU (dalam %)

PENDEDAHAN PINJAMAN

BERDASARKAN RANTAU (dalam %)

Asia & Pasifik

73.9%

Sektor Utama

- Pembuatan
- Pengangkutan dan Penyimpanan
- Perkhidmatan Kewangan, Insurans dan Perniagaan

Eropah

16.2%

Sektor Utama

- Hartanah
- Perkhidmatan Kewangan, Insurans dan Perniagaan
- Pembinaan Bangunan

Timur Jauh

4.7%

Sektor Utama

- Pengangkutan dan Penyimpanan
- Hartanah
- Perkhidmatan Lain

Amerika

4%

Sektor Utama

- Perdagangan Borong dan Runcit dan Restoran dan Hotel
- Perkhidmatan Kewangan, Insurans dan Perniagaan
- Pengangkutan dan Penyimpanan

BERDASARKAN SEKTOR (dalam %)

Pembuatan
22.2%

Utiliti
8.8%

Hartanah
16.7%

Perlombongan
6%

Pelbagai
15.6%

Pertanian Utama
3.9%

Perkhidmatan Kewangan
11.3%

Perdagangan
3.4%

Pengangkutan dan Komunikasi
10.1%

Perkhidmatan Lain
2%

- Pembiayaan semua sektor utama menurun kecuali sektor Perkhidmatan Kewangan yang meningkat sebanyak 7% yang kebanyakannya disebabkan pembiayaan pemastautin lebih tinggi.

Timur Jauh
3.4%

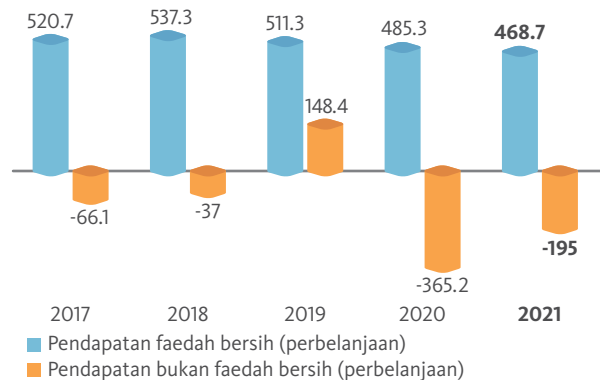
Timur Tengah & Afrika

1.3%

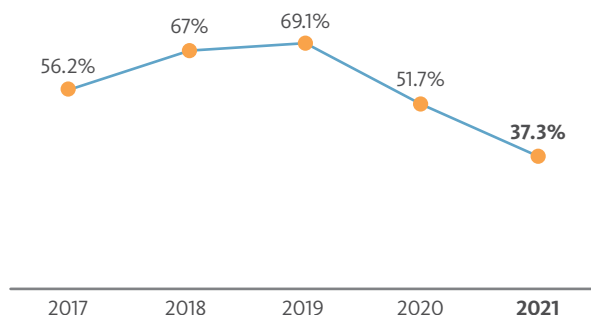
Sektor Utama

- Perlombongan dan Kuari
- Elektrik, Gas dan Air
- Hartanah

PENDAPATAN/(PERBELANJAAN) FAEDAH DAN BUKAN FAEDAH BERSIH (dalam Juta USD)

NISBAH PERBELANJAAN FAEDAH BERBANDING PENDAPATAN FAEDAH (dalam %)

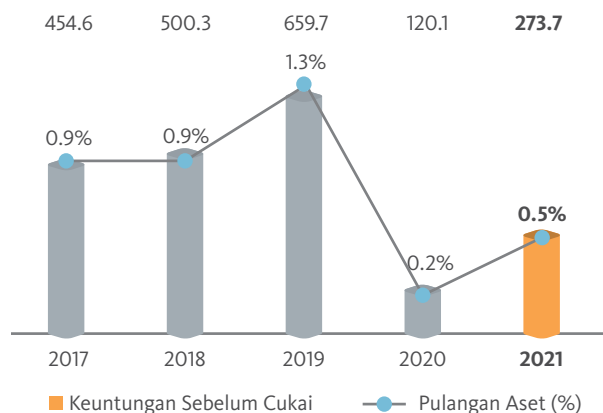
PENDAPATAN BUKAN FAEDAH (dalam Juta USD)

Agihan Pasaran	Perihal	Jumlah	Pertumbuhan
100%	Jumlah Pendapatan Bukan Faedah	642.7	17.2%
43.1%	Kebalikan Kemerosotan Nilai	276.9	401.2%
34.2%	Keuntungan atas Instrumen Kewangan	219.6	-7.4%
14.7%	Pendapatan Fi dan Komisen	94.5	0.9%
7.9%	Lain-lain	51.1	-68.4%
0.1%	Pendapatan Dividen	0.7	110.5%

PERBELANJAAN BUKAN FAEDAH (dalam Juta USD)

Agihan Pasaran	Perihal	Jumlah	Pertumbuhan
100%	Jumlah Perbelanjaan Bukan Faedah	837.7	-8.3%
36.9%	Kerugian atas Instrumen Kewangan	309.5	-24.2%
35.1%	Kerugian Kemerosotan Nilai	294.2	-11.6%
15.4%	Lain-lain	128.7	159.7%
8%	Kos Pentadbiran	66.9	-4.8%
4.6%	Kos Aturan Perkhidmatan Luaran	38.3	-26.7%

KEBERUNTUNGAN (dalam Juta USD)

- Keberuntungan industri perbankan bertambah baik menjadi USD273.7 juta, iaitu peningkatan sebanyak 127.8% yang kebanyakannya disumbang oleh pendapatan bukan faedah dan masuk kira semula kemerosotan nilai.
- Pendapatan faedah bersih kekal rendah pada USD468.7 juta disebabkan penguncupan pembiayaan.

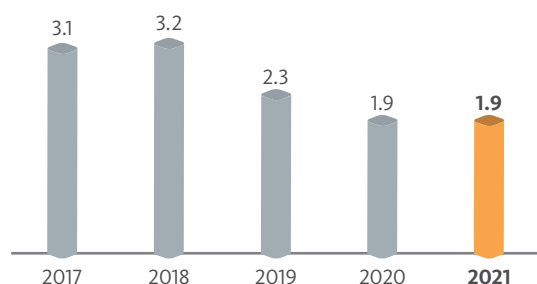

PERBANKAN ISLAM

JUMLAH OPERATOR

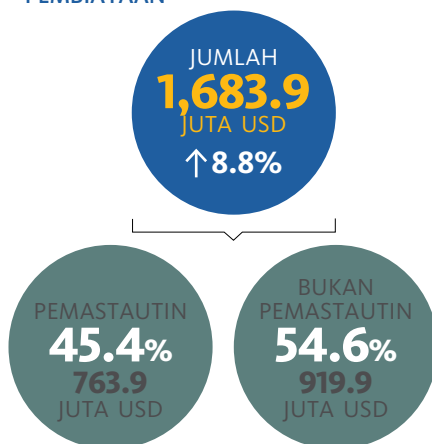

JUMLAH ASET ISLAM (dalam Bilion USD)

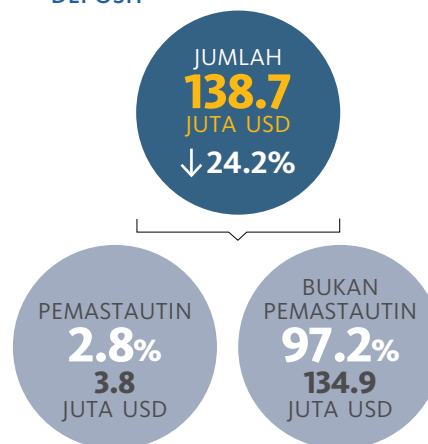

- Aset perbankan Islam kekal stabil pada tanda USD1.9 bilion.

PEMBIAYAAN

DEPOSIT

- Jumlah pembiayaan bank Islam meningkat sebanyak 8.8% menjadi USD1.7 bilion (2020: USD1.5 bilion) dengan lebih daripada separuh disumbang oleh pinjaman bukan pemastautin (54.6%). Pertumbuhan industri kebanyakannya disebabkan pinjaman pemastautin lebih tinggi, iaitu sebanyak USD763.9 juta (2020: USD574.8 juta).
- Jumlah deposit perbankan Islam berkurangan sebanyak 24.2% menjadi USD138.7 juta dengan deposit bukan pemastautin menyumbang 97.2% daripada jumlah tersebut.

KOMPOSISI PEKERJA

566
JUMLAH
PEKERJA

RAKYAT MALAYSIA
89.4%
506 PEKERJA

ASING
10.6%
60 PEKERJA

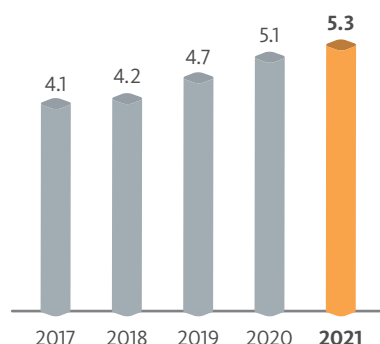
- Pekerjaan industri perbankan mencatatkan pertumbuhan sebanyak 11.6% menjadi 566 pekerja yang kebanyakannya melibatkan rakyat Malaysia.

INSURANS LABUAN

Sama secara lazimnya dengan sektor lain, industri insurans global terus berdepan dengan kesan langsung dan tidak langsung COVID-19 pada aktiviti harian kehidupan, kesihatan, ekonomi dan pasaran kewangan pada 2021. Ini telah mengakibatkan peningkatan premium yang sederhana dan tuntutan yang meningkat yang dengan demikian memberi kesan kepada keberuntungan industri insurans global. Sebagai respon, premium pasaran yang semakin mencabar tidak dapat dielakkan memandangkan pengeluar insurans memilih untuk kemahuan menaja jamin yang lebih konservatif untuk memastikan kedudukan kewangan mereka kekal kukuh. Manakala di insurans Labuan pula, industri insurans Labuan kekal berdaya tahan dan menunjukkan pertumbuhan sederhana prestasi di tengah-tengah persekitaran pasaran yang semakin mencabar dan kadar faedah rendah. Apabila pasaran Asia berada pada landasan pemulihan dan dengan pelonggaran kawalan pergerakan yang semakin meningkat, maka gambaran pasaran insurans kelihatan memuaskan.

Labuan IBFC kekal sebagai hab domisil insurans yang menarik pada 2021 dengan kemasukan entiti insurans dan berkaitan insurans baharu di samping premium yang lebih tinggi yang ditaja jamin oleh industri tersebut. Dua puluh satu lesen baharu telah diluluskan, yang menambah lagi kepelbagaian syarikat multinasional dalam pasaran insurans Labuan. Pertumbuhan pasaran positif ini menyediakan kapasiti tambahan untuk Pusat tersebut memenuhi keperluan insurans semula yang semakin bertambah di Pulau Labuan.

JUMLAH ASET (dalam Bilion USD)

- Jumlah aset bertambah sebanyak 4.3% menjadi USD5.3 bilion yang kebanyakannya disebabkan oleh pelaburan kewangan.
- Pelaburan menjadi bahagian yang terbesar dalam jumlah komponen aset, mewakili 21.3% atau USD1.1 bilion.

229

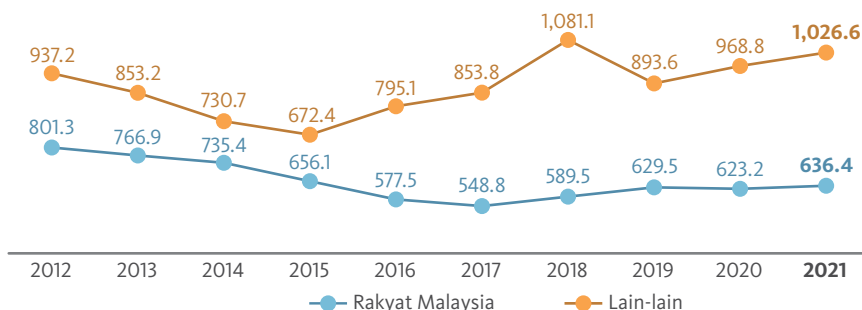
BILANGAN ENTITI

126 Pengeluar Insurans
103 Perantara

Industri insurans berkembang dengan 21 entiti insurans dan berkaitan insurans baharu yang melibatkan empat pengeluar insurans semula am, 13 kaptif dan empat broker. Tiga belas entiti menyerahkan atau membatalkan lesen mereka pada 2021.

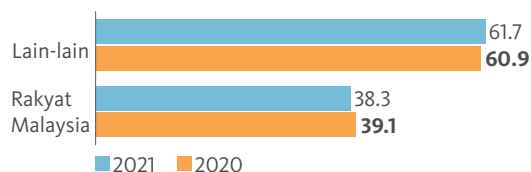

JUMLAH PREMIUM KASAR (dalam Juta USD)

- Jumlah premium yang ditaja jamin meningkat sebanyak 4.5% menjadi USD1.7 bilion, yang kebanyakannya disumbangkan oleh perniagaan kaptif.

PENGAGIHAN PREMIUM KASAR (dalam %)

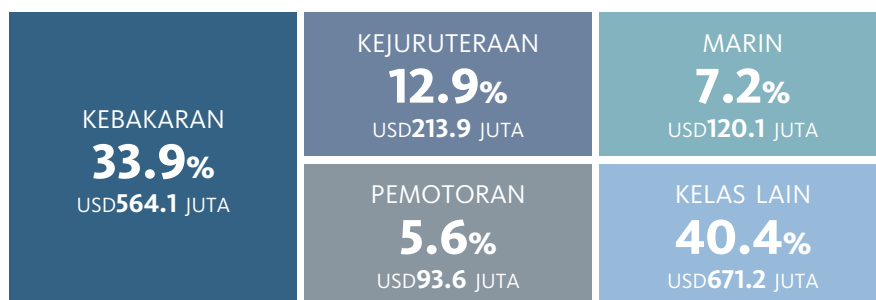

- Perniagaan asing menyumbang agihan yang tinggi sebanyak 61.7% (USD1 bilion).
- Perniagaan Malaysia stabil pada 38.3% (USD0.6 bilion).

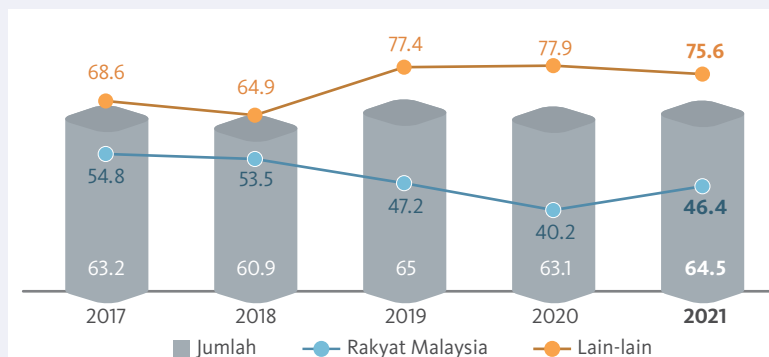
Berdasarkan Rantau

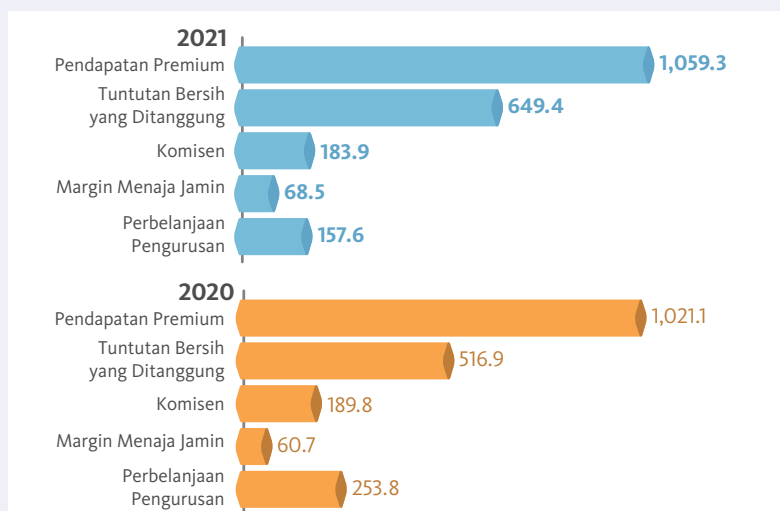
Berdasarkan Sektor

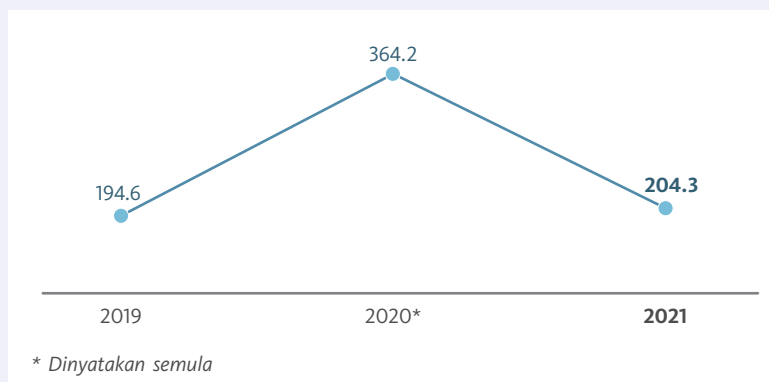
- Sektor kebakaran kekal sebagai penyumbang terbesar sebanyak 33.9% (USD564.1 juta) daripada jumlah premium yang ditaja jamin. (2020: 34.1%, USD564.1 juta)
- Sektor Kelas Lain menunjukkan pertumbuhan premium tertinggi yang kebanyakannya disebabkan kepada insurans liabiliti am yang mencatatkan pertumbuhan 15.6%.

NISBAH TAHANAN BERSIH (dalam %)

- Tahap tahanan industri keseluruhan meningkat kepada 64.5% disebabkan tahanan yang lebih tinggi dalam sektor pemotoran (pada 95.6%).

MARGIN MENAJA JAMIN (dalam Juta USD)

- Prestasi menaja jamin industri disederhanakan sedikit walaupun pertumbuhan pendapatan premium yang diterima sebanyak 3.7% (USD1,059.3 juta). Margin menaja jamin yang lebih rendah iaitu USD157.6 juta telah dicatatkan disebabkan oleh pengalaman tuntutan yang lebih tinggi khususnya untuk perniagaan insurans kebakaran.

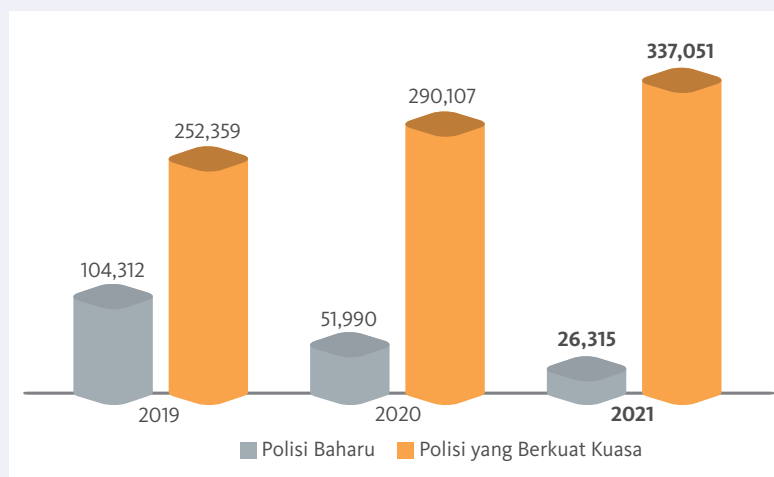
KEBERUNTUNGAN (dalam Juta USD)

- Tuntutan bersih yang ditanggung mencatatkan peningkatan sebanyak 25.6% menjadikan keuntungan sebelum cukai berkurangan sebanyak 43.9% kepada USD204.3 juta.
- Pengalaman tuntutan yang lebih tinggi disebabkan kerugian banjir di Malaysia dalam tahun tersebut.

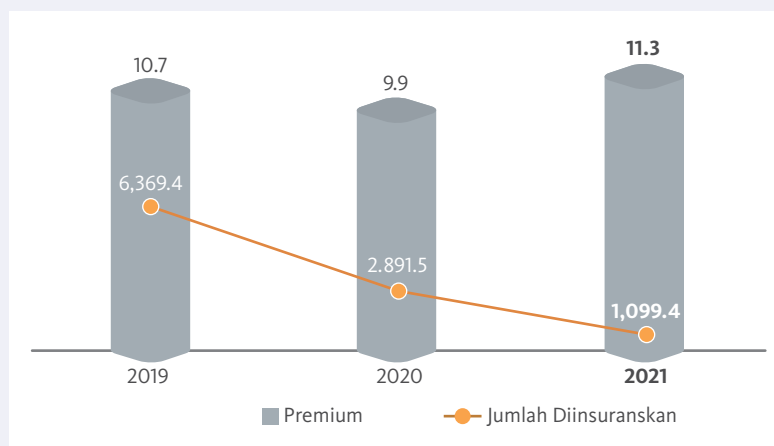
PERNIAGAAN INSURANS HAYAT

BILANGAN POLISI BERKAITAN PELABURAN

- Jumlah bilangan polisi yang berkuat kuasa bertambah sebanyak 16.2% (337,051 polisi).

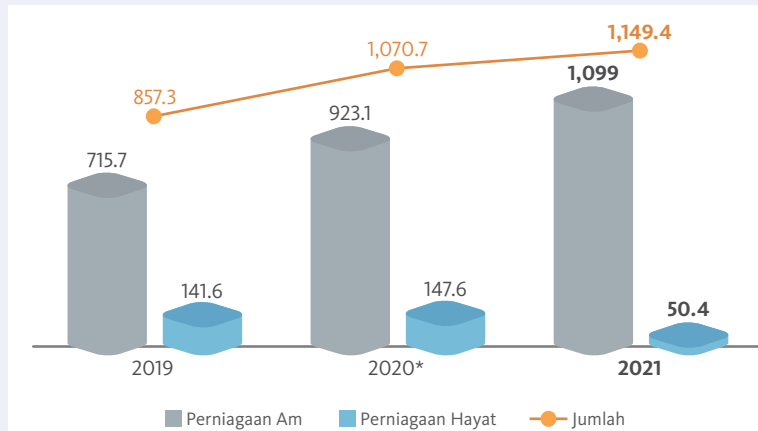
PREMIUM DAN JUMLAH DIINSURANSKAN POLISI BERKAITAN PELABURAN BAHARU (dalam Juta USD)

- Sejumlah 26,315 polisi berkaitan pelaburan baharu dikeluarkan dengan jumlah bernilai sebanyak USD11.3 juta premium.

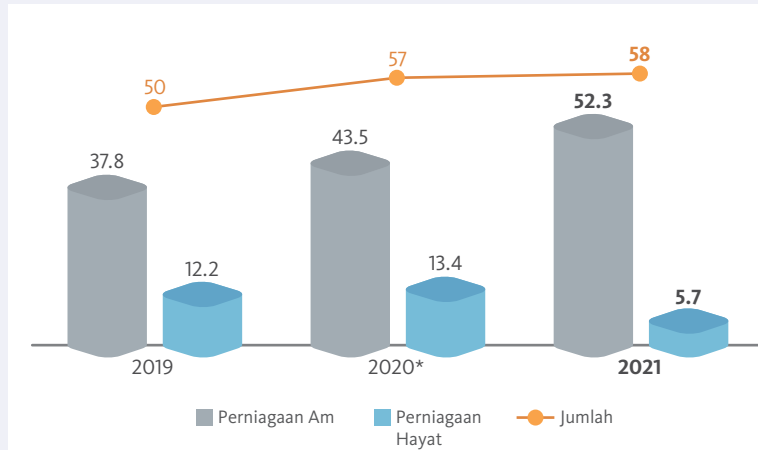
PERNIAGAAN BROKER INSURANS

PENEMPATAN PREMIUM (dalam USD Juta)

- Pada 2021, jumlah penempatan premium oleh broker Labuan meningkat sebanyak 7.4% (USD1.1 bilion) yang mana hampir semuanya adalah perniagaan broker insurans am.
- Penempatan premium am kebanyakannya bersumber daripada perniagaan insurans antarabangsa.

FI PEMBROKERAN YANG DITERIMA (dalam USD Juta)

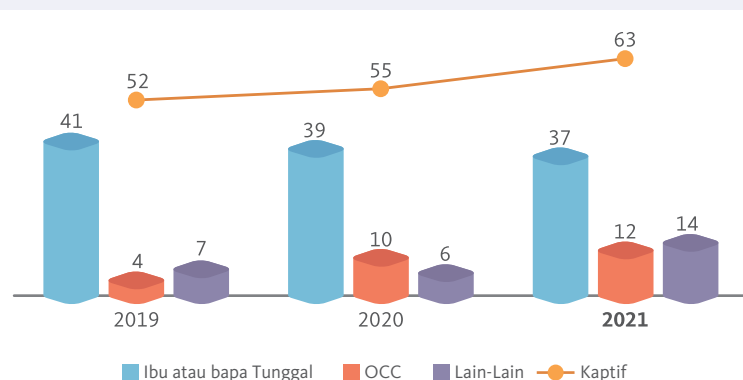
- Fi pembrokeran meningkat sedikit sebanyak 1.9%. (USD58 juta).

PERNIAGAAN KAPTIF

Pasaran yang semakin mencabar digabungkan dengan tindakan menaja jamin komersial yang lebih berhati-hati oleh pengeluar insurans semula global yang ditingkatkan oleh landskap ekonomi pasca pandemik, telah menyebabkan lebih banyak perniagaan memilih penyelesaian insurans sendiri sebagai liputan alternatif. Ini sangat sesuai untuk Labuan IBFC memandangkan tawaran kaptif Labuan terdiri daripada struktur berpelbagai untuk pemilik risiko. Ini termasuk kaptif bersama dan berkaitan, menyewa satu kaptif di samping Syarikat Sel Terlindung (Protected Cell Companies atau PCC), di mana yang kemudian itu adalah penyelesaian utama untuk Labuan IBFC memandangkan ia adalah satu-satunya bidang kuasa dalam Asia yang menawarkan struktur korporat seperti itu. Kaptif ini boleh digunakan sama ada untuk liputan insurans sendiri konvensional atau menaja jamin takaful yang mematuhi prinsip Syariah seperti yang lebih digemari oleh pemilik risiko.

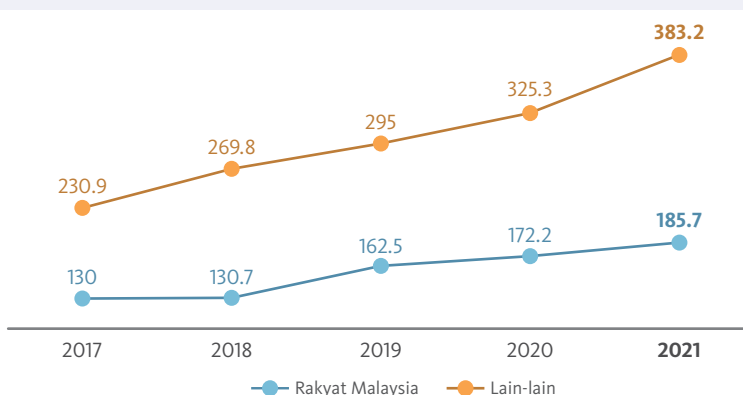
Mengambil kesempatan atas premium lebih tinggi daripada kesan pasaran yang semakin mencabar, kaptif Labuan meneruskan momentum pertumbuhannya. Labuan IBFC menjadi hos kepada 63 kaptif, dengan jumlah premium melebihi setengah bilion (USD568.9 juta) yang menyumbangkan 33.5% premium industri insurans. Lebih daripada 65% premium dijanakan daripada perniagaan insurans antarabangsa. Penunjuk ini jelas mencerminkan keunggulan Labuan IBFC yang meningkat sebagai pasaran kaptif pilihan untuk Asia.

BILANGAN KAPTIF

- Trend positif progresif dalam pembentukan kaptif baharu ditunjukkan dalam tiga tahun yang lalu.

JUMLAH PREMIUM KASAR (dalam USD Juta)

- Trend peningkatan berterusan dalam jumlah premium kaptif
- Jumlah premium kasar untuk perniagaan kaptif meningkat sebanyak 14.3% menjadi USD568.9 juta.
- Premium kaptif kebanyakannya dijanakan daripada perniagaan insurans antarabangsa dengan agihan 67.4%.

¹ PCC adalah entiti sah tunggal yang mempunyai kebolehan untuk mewujudkan berbilang sel dan memberikannya kebolehan untuk mengendalikan aset dan liabiliti terbeza, sambil membolehkan setiap sel beroperasi secara berasingan. Setiap sel yang berkenaan dipagar keliling, yang dilindungi daripada hutang dan liabiliti sel lain.

PERNIAGAAN KAPTIF

PENGAGIHAN PREMIUM KASAR

CAPAIAN KAPTIF LABUAN KINI LEBIH GLOBAL

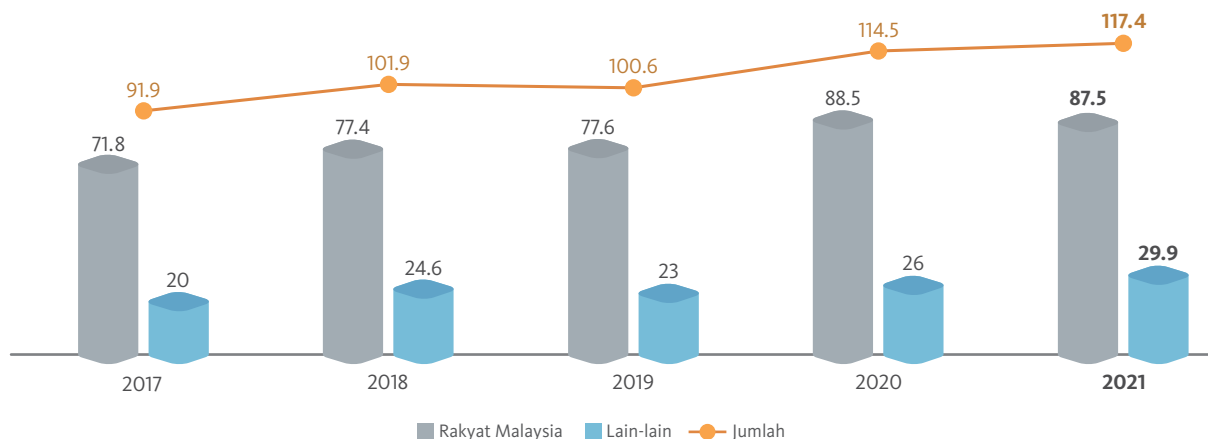
Pada 2021, Labuan IBFC dianugerahkan Domisil Antarabangsa Terbaik di majlis Anugerah Penilaian Kaptif Eropah (European Captive Review Awards). Labuan IBFC turut memenangi anugerah Domisil Asia terbaik di majlis Anugerah Penilaian Kaptif APAC 2021 (APAC Captive Review Awards 2021) bagi tempoh tiga tahun berturut-turut. Anugerah ini menjadi bukti Labuan IBFC sebagai pasaran kaptif yang berkembang secara progresif dan dikawal selia dengan baik.

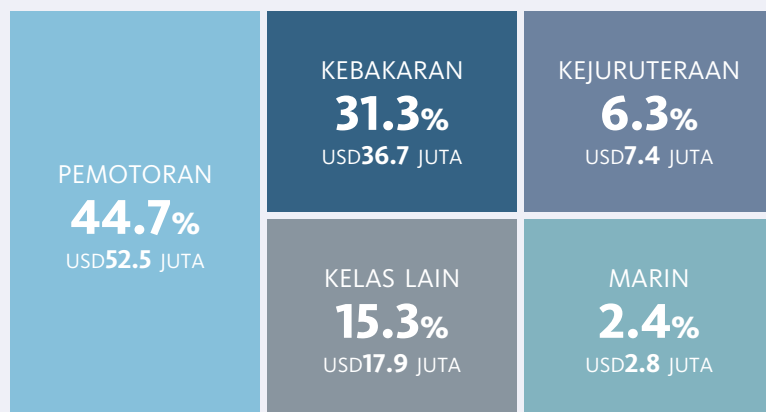

PERNIAGAAN TAKAFUL (SEMULA)

JUMLAH SUMBANGAN KASAR (dalam USD Juta)

PENGAGIHAN SUMBANGAN KASAR

- Jumlah sumbangan kasar untuk sektor takaful semula am mencatatkan sedikit peningkatan sebanyak 2.5% menjadi USD117.4 juta. Sektor kenderaan bermotor terus menjadi sektor penyumbang terbesar berjumlah sehingga 44.7% (USD52.5 juta) daripada jumlah tersebut. (2020: USD66.7 juta)

KOMPOSISI PEKERJA

1,173
JUMLAH
PEKERJA

RAKYAT MALAYSIA
84.1%
986 PEKERJA

ORANG ASING
15.9%
187 PEKERJA

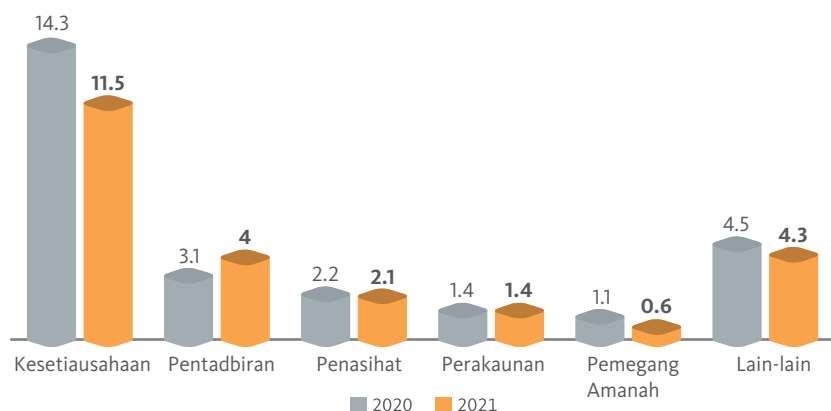
- Pekerja industri insurans dan berkaitan insurans mencatatkan pertumbuhan sebanyak 5.5% menjadi 1,173 pekerja yang kebanyakannya terdiri daripada rakyat Malaysia.

SYARIKAT AMANAH LABUAN

Landskap kawal selia yang sentiasa berubah kekal mencabar dan mempunyai impak signifikan kepada Syarikat Amanah Labuan (Labuan Trust Companies atau LTCs) dalam menguruskan klien mereka. Perkhidmatan amanah dan korporat telah berkembang secara mendadak dan kebanyakannya tertumpu kepada penubuhan dan pendaftaran syarikat baharu. Sama dengan pembangunan dalam pasaran global dan serantau, beberapa LTC bertindak merasionalisasikan perniagaan termasuk menyatukan sebagai satu kaedah mengekalkan kelebihan daya saing dan menghasilkan pengurusan kos lebih baik.

Pada 2021, operasi perniagaan LTC terus terkesan oleh ketaktentuan dalam suasana ekonomi global akibat COVID-19 di samping perubahan terhadap rangka kerja cukai Labuan. Selaras dengan penubuhan syarikat yang rendah, maka keberuntungan industri menjadi sederhana. Sebagai respon, Labuan FSA meneruskan usahanya untuk menyesuaikan diri kepada norma baharu yang antaranya termasuk menambah baik sistem pendaftarannya dengan mempertingkatkan perkhidmatan carian syarikat, di samping meneruskan usaha menyediakan bantuan kawal selia dalam tahun tersebut yang pada mulanya diperuntukkan pada 2020 untuk meringankan beban operasi LTCs.

SUMBER PENDAPATAN (dalam Juta USD)

67

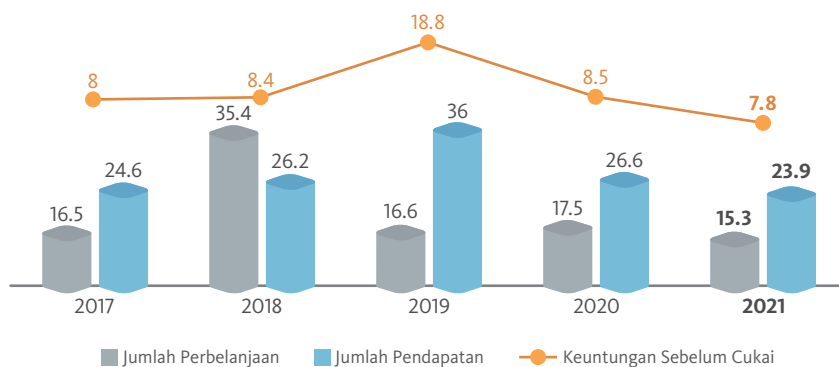
**BILANGAN
SYARIKAT AMANAH
39 Sepenuhnya
24 Amanah Diuruskan
4 Amanah Persendirian**

Pada 2021, enam syarikat amanah Labuan baharu diluluskan yang melibatkan satu syarikat amanah sepenuhnya dan lima syarikat amanah diuruskan. Lima lesen LTCs telah diserahkan kembali, dibatalkan atau kelulusannya dianggap terbatal dan tidak sah.

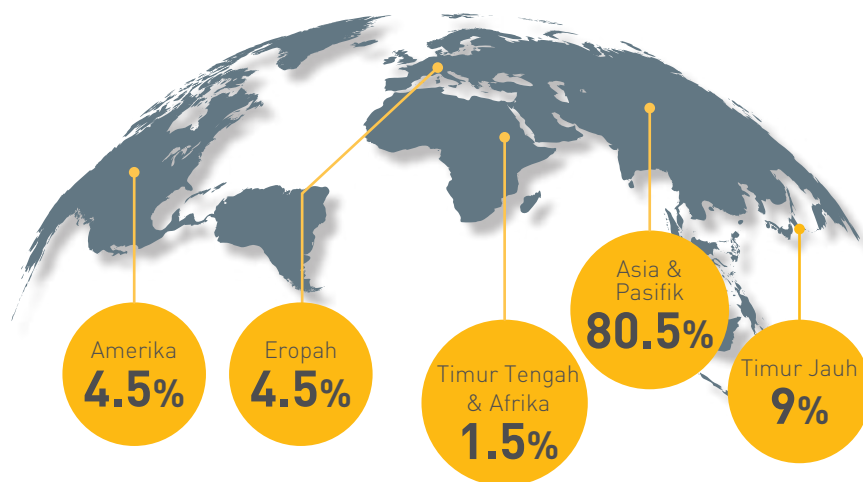

KEBERUNTUNGAN (dalam Juta USD)

- Bilangan LTC bertambah sebanyak 1.5% menjadi 67 dengan enam LTCs baharu diluluskan.
- Jumlah pendapatan berkurangan sebanyak 10.2% menjadi USD23.9 juta dan keberuntungan menyederhana sedikit menjadi USD7.8 juta.

ASAL SYARIKAT AMANAH (dalam %)

- Majoriti LTCs berasal dari rantau Asia dan Pasifik.

KOMPOSISI PEKERJA

471
JUMLAH
PEKERJA

RAKYAT MALAYSIA
97.7%
460 PEKERJA

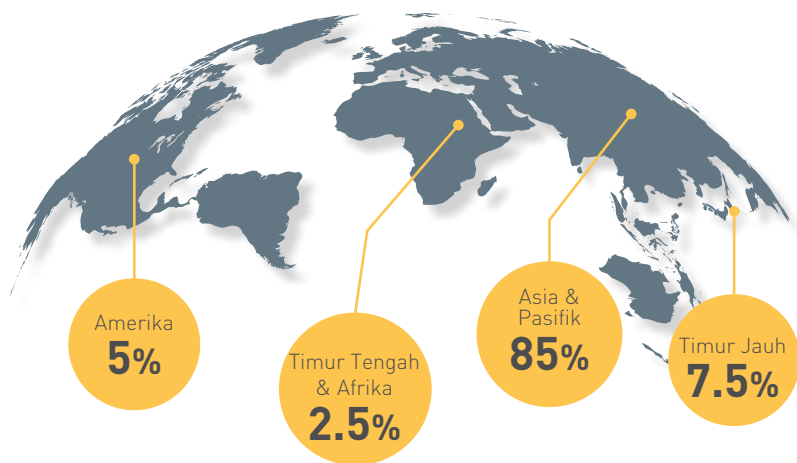
ASING
2.3%
11 PEKERJA

- Tenaga kerja LTCs terdiri daripada
- 471 pekerja yang terdiri daripada: 92 Pegawai Amanah 379 Pengurusan Kanan dan kakitangan sokongan

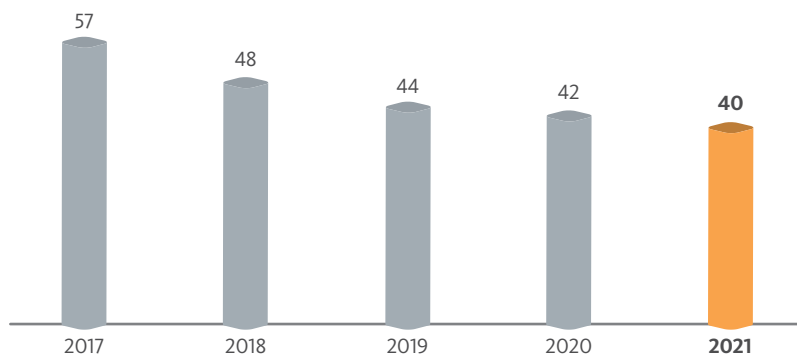
SYARIKAT PERDAGANGAN KOMODITI ANTARABANGSA LABUAN

Perniagaan perdagangan komoditi antarabangsa memulakan aktivitinya tahun ini dengan nada yang lebih positif. Pasaran gas dan minyak global telah bangkit semula dan berdiri di atas asas yang lebih baik selaras dengan fasa pemulihan ekonomi Asia. Perniagaan komoditi antarabangsa Labuan berkembang dengan memanfaatkan trend positif pasaran minyak global. Hasilnya, keberuntungan industri melonjak kepada USD3.5 bilion untuk 2021, iaitu satu pemulihan daripada kerugian USD1.6 bilion yang dicatatkan pada 2020.

ASAL SYARIKAT DAGANGAN KOMODITI LABUAN (dalam %)

BILANGAN LITCs

- Majoriti Syarikat Perdagangan Komoditi Antarabangsa Labuan (Labuan International Commodity Trading Companies atau LITCs) berasal dari rantau Asia dan Pasifik, khususnya dari Malaysia dan Singapura.

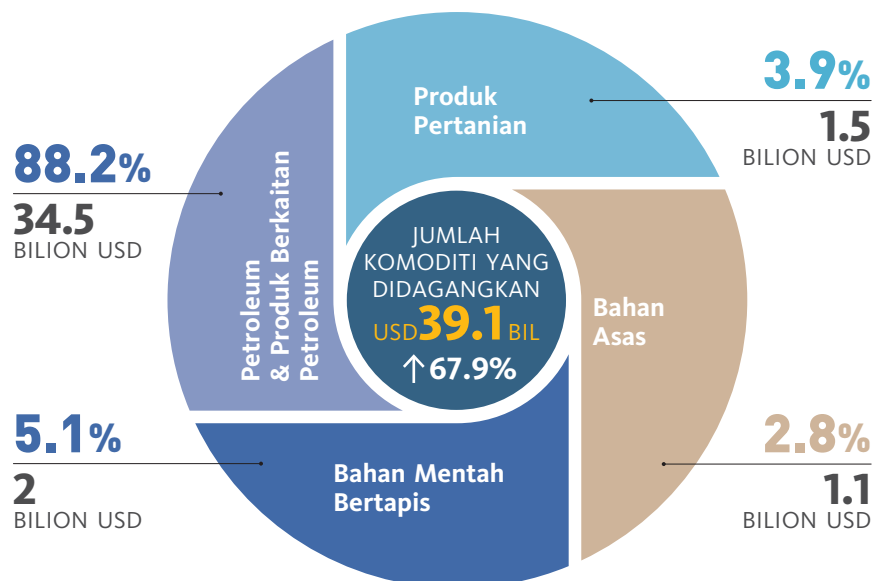

40
BILANGAN
SYARIKAT

Pada tahun 2021, empat syarikat LITC telah diluluskan dan tujuh telah diserahkan kembali atau dibatalkan.

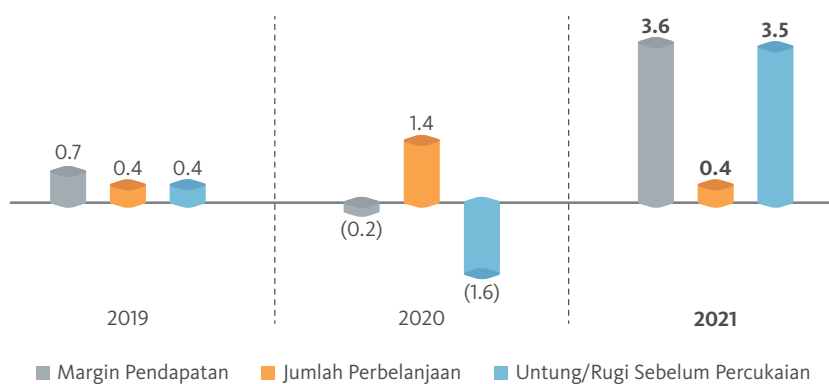

KOMODITI YANG DIDAGANGKAN BERDASARKAN JENIS

- Jumlah komoditi yang didagangkan meningkat sebanyak 67.9% menjadi USD39.1 bilion.
- Petroleum dan produk berkaitan petroleum menyumbang 88.2% daripada jumlah komoditi yang didagangkan.

KEBERUNTUNGAN (dalam Bilion USD)

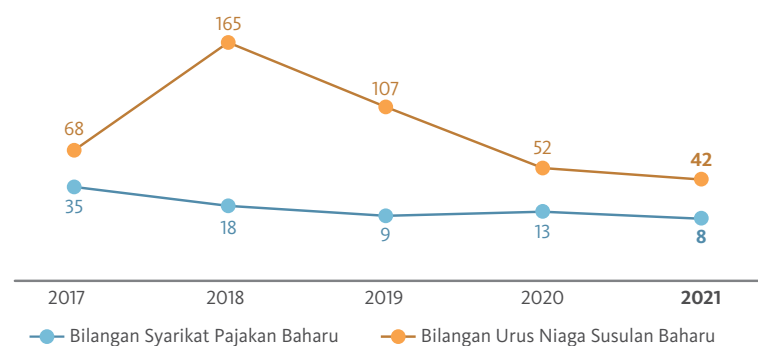

- Pada 2021, industri mencatatkan peningkatan keuntungan sebanyak USD3.5 bilion, yang berpunca daripada keyakinan pasaran minyak dan pemulihan kemerosotan nilai sebelumnya.

PEMAJAKAN LABUAN

Aktiviti ekonomi global yang lebih perlahan pada tahun sebelumnya masih menjadi satu cabaran untuk pasaran pajakan antarabangsa. Sektor pajakan penerbangan terus terkesan oleh sekatan pergerakan dan perjalanan global walaupun kebimbangan berkurangan apabila pasaran menjadi lebih liberal dan membuka sempadan mereka. Sama seperti sektor kewangan lain, syarikat pajakan Labuan meneruskan usaha menstruktur semula dan mewajarkan dalam tahun tersebut bagi membiasakan diri kepada persekitaran perniagaan yang sedang berubah. Walau apa pun, prospek perniagaan pasaran pajakan penerbangan kekal optimis apabila perjalanan dan pelancongan bersambung semula pada lewat 2021. Berhubung dengan aktiviti pajakan berkaitan petroleum, aktiviti tersebut mengalami lonjakan berikutan momentum perniagaan positif dalam prestasi harga minyak mentah global di samping kesan pandemik yang berkurangan. Trend memaju ini dijangka akan menyemarakkan aktiviti pajakan Labuan.

BILANGAN KELULUSAN BAHARU DAN URUS NIAGA SUSULAN

- Majoriti urus niaga pajakan baharu dan susulan telah diluluskan untuk sektor berkaitan petroleum.

253

BILANGAN
SYARIKAT

182 Berkaitan Petroleum
58 Penerbangan
13 Lain-lain

Lapan syarikat pajakan baharu telah diluluskan merangkumi lima syarikat pajakan berkaitan petroleum, manakala bakinya merangkumi pajakan untuk sektor penerbangan. Dua puluh satu syarikat pajakan berhenti beroperasi.

JUMLAH ASET
BAHARU YANG
DIPAJAKKAN
PADA 2021

PENERBANGAN
63.4%
585
JUTA USD

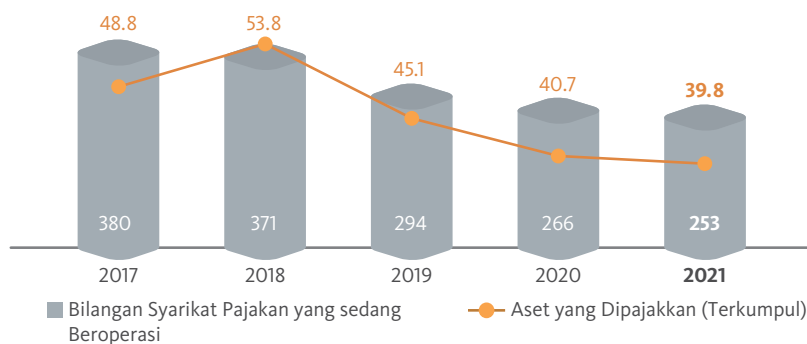
BERKAITAN
PETROLEUM
34.3%
316.6
JUTA USD

LAIN-LAIN
2.2%
20.73
JUTA USD

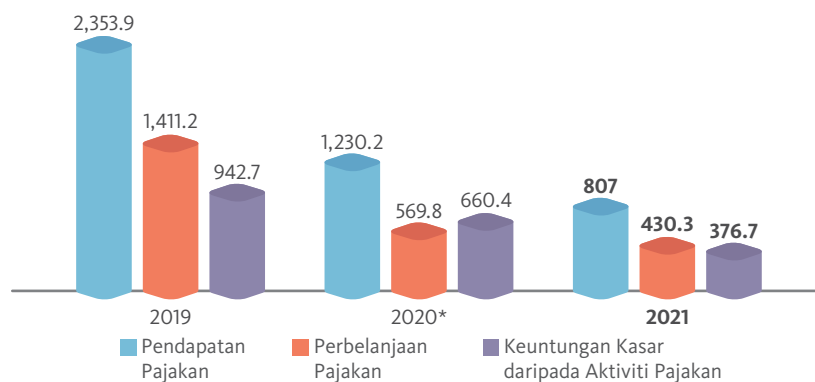

JUMLAH ASET YANG DIPAJAKKAN (dalam Bilion USD)

- Jumlah aset yang dipajakkan untuk industri menurun 2.1% menjadi USD39.8 bilion.
- Sektor berkaitan petroleum menyumbang 57.7% daripada jumlah aset yang dipajakkan, manakala bakinya merangkumi sektor penerbangan dan sektor lain.

KEBERUNTUNGAN (dalam Juta USD)

* Dinyatakan semula

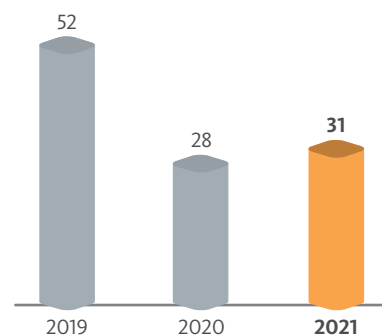
- Pelbagai cabaran operasi dihadapi oleh syarikat pajak yang telah memberi kesan kepada prestasi perniagaan mereka.
- Keuntungan kasar industri tersebut mencatatkan penurunan kepada USD376.7 juta.

PENGURUSAN KEKAYAAN LABUAN

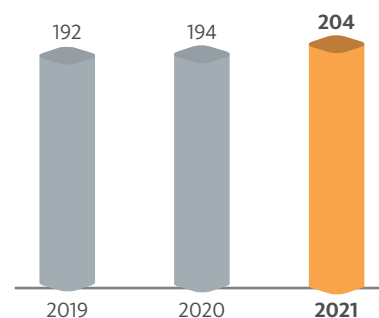
Ekosistem Labuan IBFC yang komprehensif yang termasuk keperluan undang-undang dan kemudahan yang jelas, terus bersifat kondusif untuk pengurusan kekayaan khususnya untuk individu bernilai bersih tinggi. Rangka kerja undang-undang Labuan IBFC yang merangkumi penyelesaian berdasarkan undang-undang sivil dan common law menawarkan prospek dengan pilihan yang komprehensif dalam memilih instrumen yang sesuai untuk kehendak perancangan hartanah mereka. Tambahan lagi, dengan sistem kewangan berkembar, prospek juga boleh memilih sama ada struktur konvensional atau Syariah berdasarkan keutamaan peribadi mereka.

YAYASAN

PENDAFTARAN BAHARU

JUMLAH YAYASAN

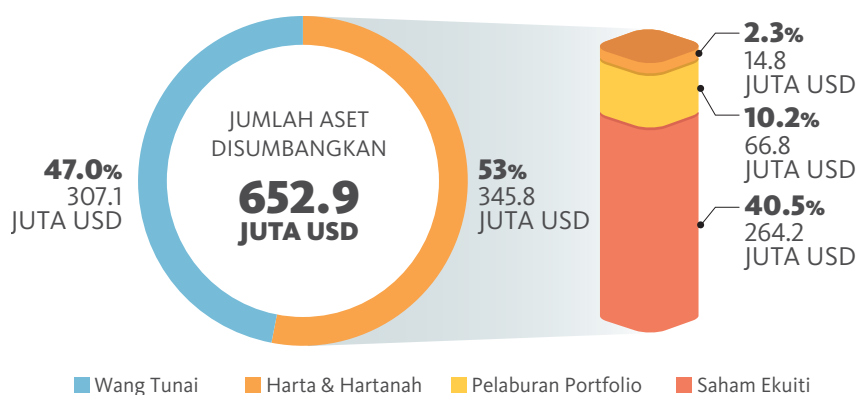
- Pendaftaran yayasan baharu meningkat sebanyak 10.7% menjadi 31.
- Pada 2021, terdapat 204 yayasan beroperasi. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 174 adalah yayasan bukan kebajikan. Lima daripadanya ialah yayasan yang mematuhi prinsip Syariah.

YAYASAN

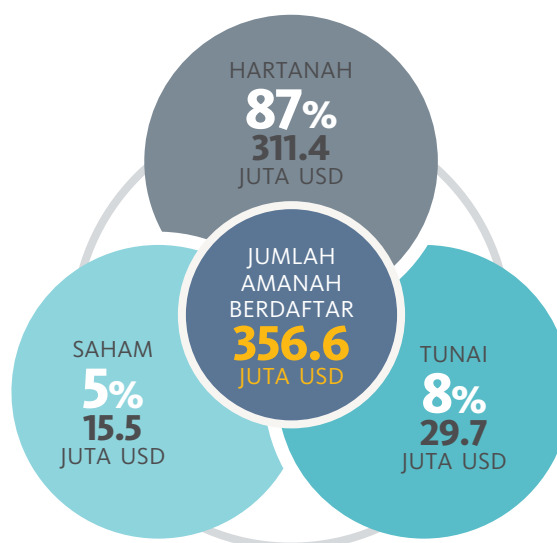
JUMLAH ENDOWMEN ASET

- Jumlah aset yang disumbangkan berjumlah sehingga USD652.9 juta, dan majoritinya berbentuk aset bukan tunai.
- Berhubung ini, 76% daripada jumlah aset bukan wang tunai yang berjumlah USD345.8 juta adalah dalam bentuk pelaburan ekuiti. Baki, kebanyakannya dalam bentuk pelaburan hartanah.

AMANAHAH

AMANAHAH BERDAFTAR

- Untuk 2021, amanah berdaftar Labuan kekal pada angka 16 yang terdiri daripada tiga amanah benefisiari persendirian, sembilan amanah bertujuan, tiga amanah kebajikan dan satu amanah perlindungan.
- Jumlah aset di bawah pengurusan kebanyakannya dalam harta dan hartanah.

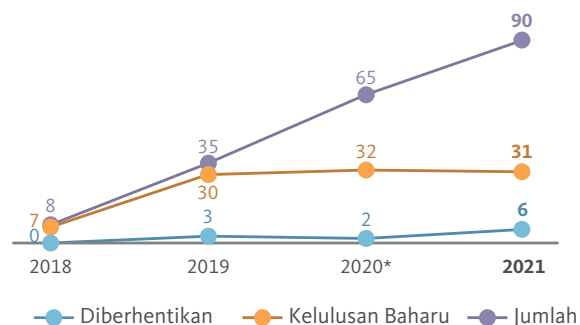
PASARAN DIGITAL LABUAN

Pembangunan teknologi telah terbukti menjadi pengubah rentak untuk Labuan IBFC apabila ia membuka pasaran untuk perkhidmatan kewangan digital (Digital Finance Services atau DFS) pada 2017. Kini, selepas lebih daripada lima tahun, Pusat ini menawarkan pelbagai lesen untuk menjalankan bentuk pelaksanaan DFS, iaitu daripada platform e-perdagangan untuk mata wang digital dan penasihat robot, sehingga kepada perbankan digital kompleks, teknologi insurans (insuretech), pen dan pertukaran aset digital. Memang benar, fasa Labuan Digital telah bermula, membolehkan penyelesaian DFS yang dipertingkatkan, unik dan inovatif untuk ditawarkan oleh Pusat tersebut untuk memenuhi permintaan Asia.

Model perniagaan digital Labuan memenuhi piawaian prudential dan keperluan AML/CFT memandangkan Pusat tersebut menggunakan set lesen perniagaan sedia ada untuk mengumpul cadangan perniagaan DFS. Pemuatan kepada keperluan antarabangsa mengenai pertukaran maklumat cukai dan keneutralan mata wang menambahkan lagi tarikan Labuan IBFC sebagai hab digital yang berkembang Asia. Sehingga hari ini, pasaran DFS Labuan telah berkembang saiznya, dengan 90 pemegang lesen DFS. Bergerak ke hadapan, Pusat tersebut berhasrat untuk menggabungkan penyelesaian kewangan Islam Labuan dengan DFS untuk sinergi perniagaan yang lebih tinggi, khususnya keterangkuman kewangan lebih besar dalam rantau tersebut.

JUMLAH BILANGAN PENYEDIA DFS

* Dinyatakan semula

- Pada 2021, DFS berkembang secara signifikan sebanyak 385% menjadi 90 dengan 31 kelulusan baharu.

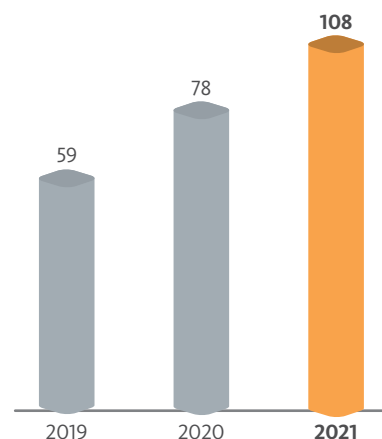
PENYEDIA PERKHIDMATAN KEWANGAN DIGITAL

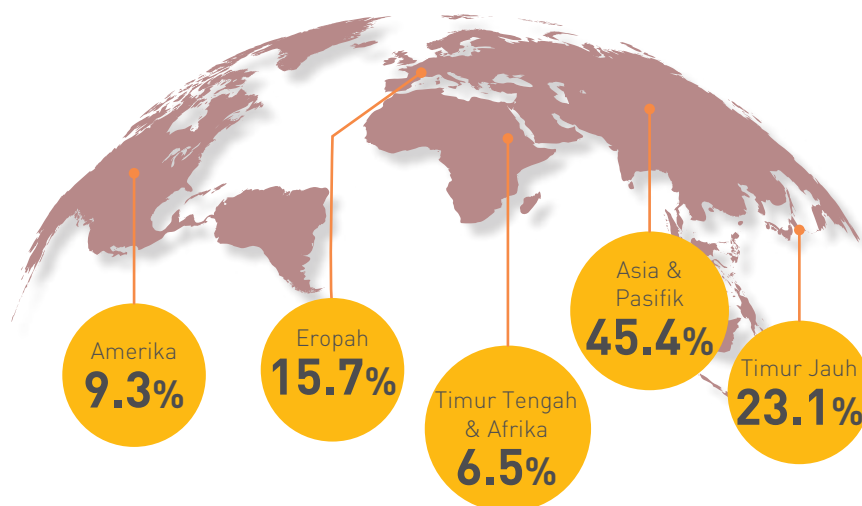

BROKER WANG

BILANGAN BROKER WANG

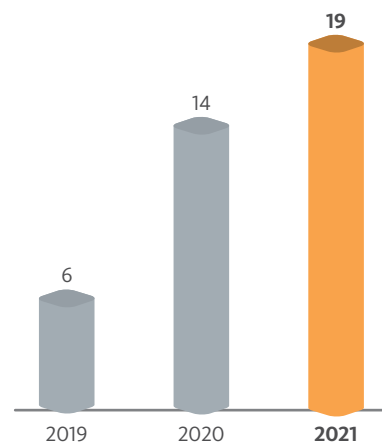

ASAL BROKER WANG (dalam %)

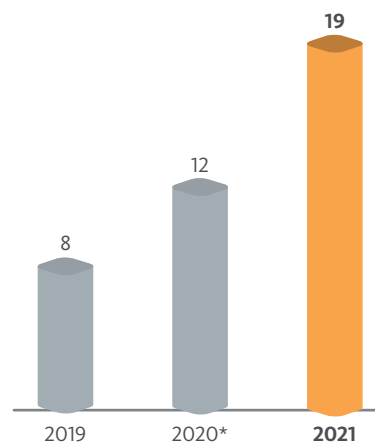
- Pada tahun 2021, sebanyak 35 broker wang baharu diluluskan menjadikan jumlahnya sebanyak 108. Pemain baharu ini kebanyakannya mengendalikan platform aset digital. Lima entiti telah diserahkan kembali atau kelulusan dianggap terbatal dan tidak sah.
- Hampir separuh daripada broker wang Labuan berasal dari rantau Asia & Pasifik, kebanyakannya dari Malaysia, Singapura dan Jepun.

BILANGAN TOKEN KREDIT

- Lima kelulusan baharu diberi kebenaran untuk pentokenan sekuriti sandaran aset.

BILANGAN OPERATOR SISTEM PEMBAYARAN

* Dinyatakan semula

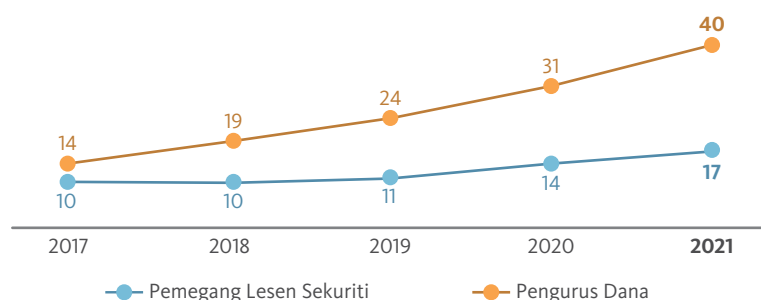
- Sepuluh kelulusan baharu diberi kebenaran untuk menjalan penjelasan dan penyelesaian dana.
- Tiga operator menyerahkan lesen mereka atau kelulusan dianggap terbatal dan tidak sah.

PASARAN MODAL LABUAN

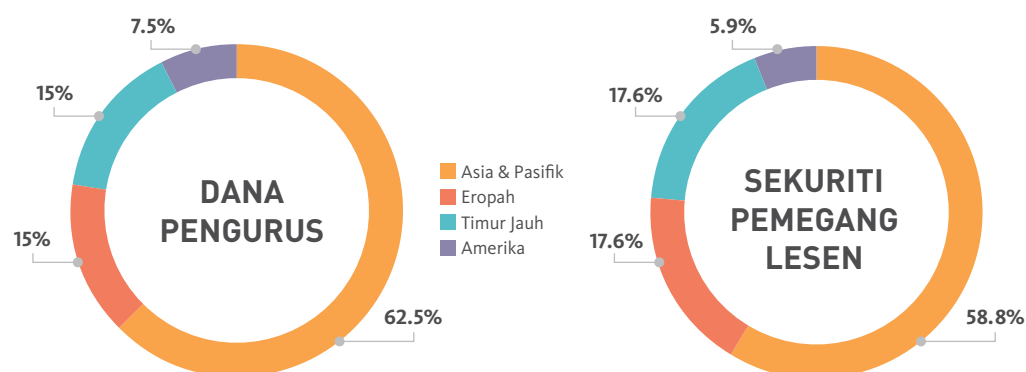
Sejak beberapa tahun kebelakangan ini, terdapat peningkatan minat dalam pasaran modal Labuan IBFC dan aktiviti pengumpulan dana. Dengan sistem dwi kewangan konvensional dan patuh syariah, industri pasaran modal Labuan mempunyai potensi besar untuk terus berkembang terutamanya apabila lebih banyak penyedia DFS menggunakan token Labuan untuk tujuan pengumpulan dana. Menggabungkan pengantaraan dan instrumen pasaran modal Labuan, DFS dan kewangan Islam Labuan, Pusat ini memiliki semua elemen sinergi yang diperlukan untuk menjadi pusat pelaburan terkemuka bagi Asia.

BILANGAN PERANTARA

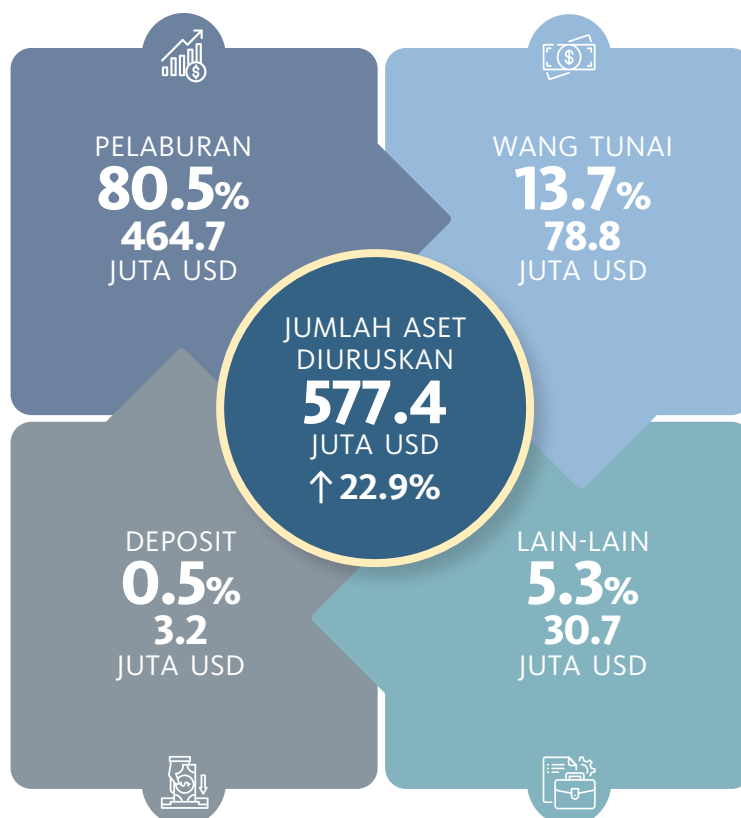
ASAL PENGURUS DANA DAN PEMEGANG LESEN SEKURITI (dalam %)

- Dalam tahun ini, sebanyak 13 pengurus dana baharu dan empat pemegang lesen sekuriti baharu diluluskan. Empat pengurus dana menyerahkan kembali, membatalkan atau kelulusan dianggap terbatal dan tidak sah, manakala satu pemegang lesen sekuriti menyerahkan lesennya.
- Majoriti pengurus dana dan pemegang lesen sekuriti berasal dari rantau Asia dan Pasifik (62.5% dan 58.8% daripada jumlah, masing-masing).

ASET DI BAWAH PENGURUSAN OLEH PENGURUS DANA

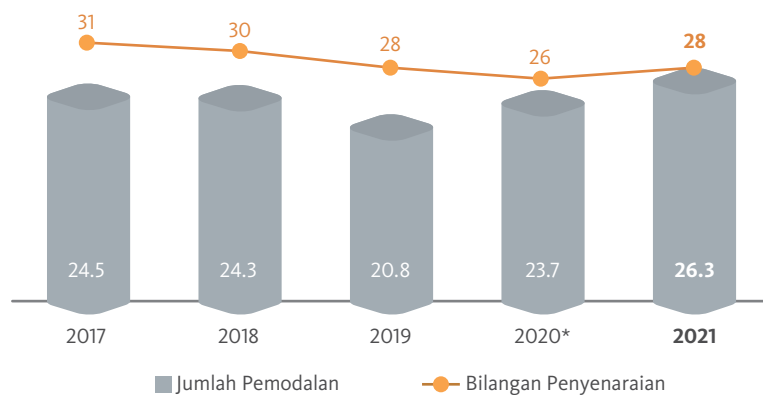

- Jumlah aset di bawah pengurusan bertambah sebanyak 22.9% (USD577.4 juta) dalam 2021.
- Kebanyakan aset tersebut adalah pelaburan dalam ekuiti dan instrumen hutang.

BURSA PERTUKARAN KEWANGAN

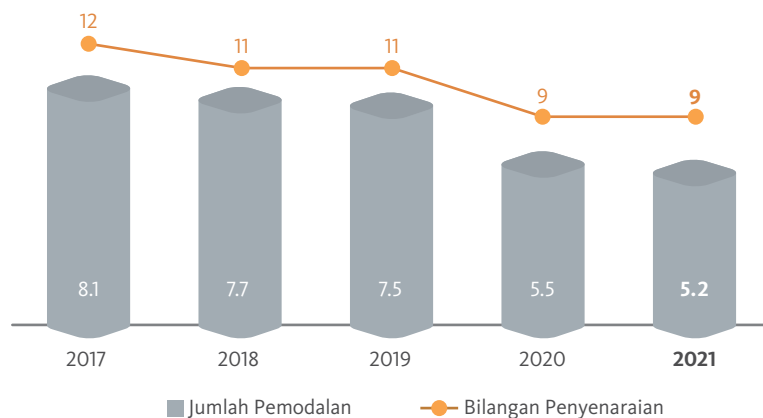
Pertukaran kewangan Labuan terdiri daripada platform untuk penyenaraian dan perdagangan instrumen, yang termasuk ekuiti, instrumen hutang dan dana. Instrumen yang dibenarkan untuk disenaraikan dan didagangkan boleh berbentuk instrumen kewangan konvensional atau sekuriti digital, dan termasuk instrumen yang mematuhi prinsip syariah. Sejak kebelakangan ini, terdapat peningkatan minat dalam pertukaran digital memandangkan lebih banyak syarikat DFS ditubuhkan untuk aktiviti mendapatkan dana dalam rantau ini.

BILANGAN PENYENARAIAN DAN PEMODALAN PASARAN
(dalam Bilion USD)

*Dinyatakan semula

BILANGAN INSTRUMEN ISLAM DAN PEMODALAN PASARAN
(dalam Bilion USD)

- Pada 2021, enam penyenaraian baharu bernilai USD5.2 bilion (2020: USD6 juta) telah dikumpul melalui Pertukaran Kewangan Antarabangsa Labuan, dengan julat kematangan 5-40 tahun.
- Jumlah pemodalan pasaran meningkat sebanyak 11% menjadi USD26.3 bilion. Daripada jumlah ini, 19.8% atau USD5.2 bilion adalah untuk pengeluaran sukuk.

Sebagai sebuah pusat perniagaan antarabangsa dan sebahagian daripada sektor kewangan Malaysia, Labuan IBFC komited untuk memastikan bahawa Pusat ini mengekalkan reputasinya sebagai pasaran yang diselua dengan baik dan teratur yang menguatkuasakan sepenuhnya pematuhan pencegahan pengubahan wang haram/pencegahan pembiayaan keganasan (AML/CFT).

Dengan menerima guna pendekatan berasaskan risiko Pasukan Petugas Tindakan Kewangan (Financial Action Task Force atau FATF), Labuan IBFC memberi penekanan kepada keperluan untuk ancaman pengubahan wang haram (ML) dan pembiayaan keganasan (TF) untuk dipantau secara berhati-hati dan ditangani sebagai sebahagian daripada aturan kawal selia AML/CFT yang berkesan. Dalam hal ini, dua penilaian risiko AML/CFT dilakukan pada Labuan IBFC untuk menentukan kerentanan Pusat ini.

Penilaian Risiko Sektor (Sectoral Risk Assessment atau SRA) 2020

Diselaraskan oleh Bank Negara Malaysia dan dapatan dikawal oleh Jawatankuasa Penyelaras Kebangsaan tentang Pencegahan Pengubahan Wang Haram (National Coordination Committee atau NCC) SRA pertama telah dijalankan pada 2017 dan disemak dalam kitaran setiap 3 tahun.

Labuan IBFC telah ditaksir sebagai segmen ekonomi utama mewakili sebahagian daripada perniagaan antarabangsa Malaysia.

Maklumat yang disemak termasuk institusi, penyeliaan dan perangkaan penguatkuasaan sektor perniagaan individu.

Penilaian sektor utama Labuan telah didasarkan pada parameter spesifik yang termasuk:

(a) *Ciri-ciri perniagaan:*

- Sifat
- Struktur
- Saluran

(b) *Ancaman ML/TF:*

- Keberangkalan berlakunya risiko

(c) *Pembendung Perniagaan:*

- Kawalan dalaman

(d) *Langkah-langkah Pengawalseliaan:*

- Peraturan kemasukan
- Pemantauan penyeliaan

PENILAIAN RISIKO AML/CFT LABUAN IBFC: MENGURUS & MENANGANI KETAKTENTUAN YANG TIMBUL

Penilaian Risiko Labuan IBFC (Labuan IBFC Risk Assessment atau LRA) 2020

Penilaian risiko yang teguh yang tertumpu secara khusus kepada Labuan IBFC dan melengkapkan SRA 2020 dengan metodologi penilaian dibezakan kepada SRA.

Perunding pakar AML/CFT dilantik untuk menyuntik elemen analitik data dan kegentingan profesional ke dalam proses tersebut.

Tujuannya adalah untuk memastikan kerentanan Pusat tersebut kepada ancaman ML/TF yang meliputi semua institusi pelaporan Labuan.

Menggunakan pendekatan analitik data empirik ke atas parameter yang berikut:

(a) *Parameter dalaman:*

- Berkaitan dengan intensiti penyeliaan Labuan FSA
- Aktiviti Penguatkuasaan
- Sifat Perniagaan
- Aspek Pengawal Selia

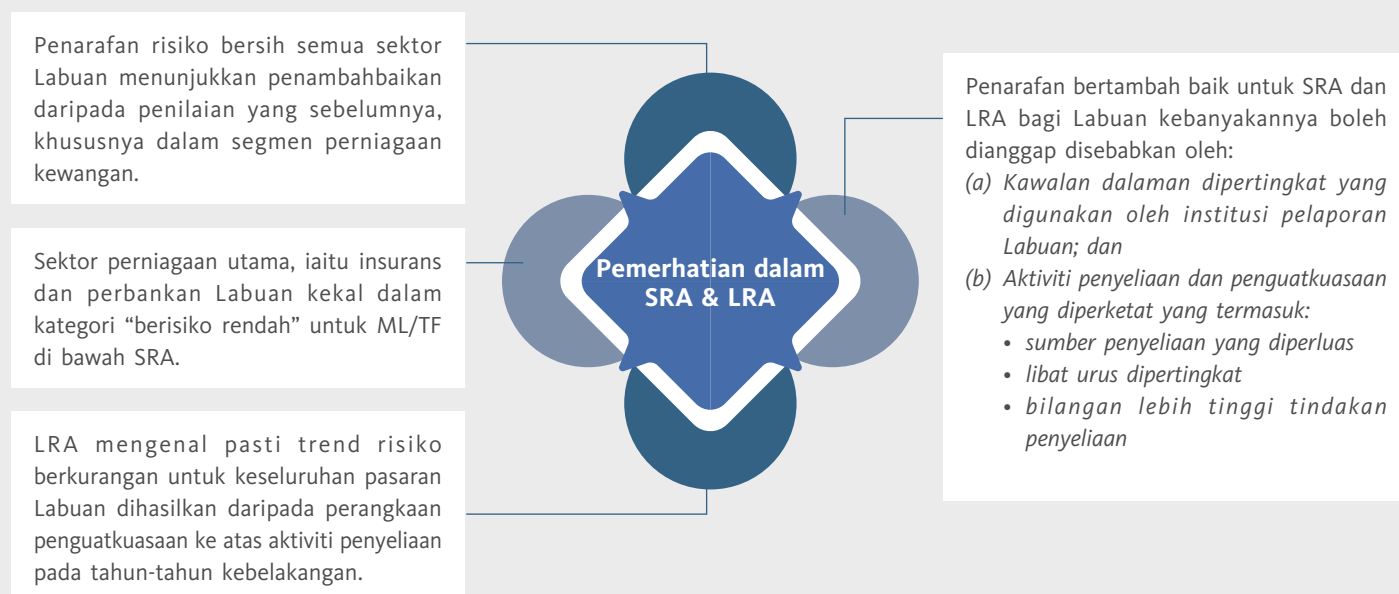
(b) *Parameter luaran: Terdiri daripada aktiviti pihak ketiga ke atas entiti/perniagaan Labuan*

- Statistik Pihak Berkuasa Penguatkuasaan
- Laporan Transaksi Mencurigakan

PENILAIAN RISIKO AML/CFT LABUAN IBFC: MENGURUS & MENANGANI KETAKTENTUAN YANG TIMBUL

Dapatan Penilaian Risiko AML/CFT ke atas Labuan IBFC

SRA dan LRA menetapkan Labuan IBFC sebagai **bidang kuasa “Berisiko Rendah”** dalam bentuk ancaman ML/TF.

Saranan Utama Penilaian Risiko AML/CFT

04

PEMBANGUNAN **DASAR**

- Pembangunan Dasar Prudential
- Pembangunan Dasar Perniagaan Dan Cukai
- Mesyuarat Badan Perundingan
- Pencegahan Pengubahan Wang Haram dan Pencegahan Pembiayaan Keganasan (AML/CFT)

PEMBANGUNAN DASAR

PEMBANGUNAN DASAR PRUDENTIAL

Inisiatif kawal selia utama untuk 2021 terus tertumpu pada memperketatkan keperluan teknikal keperluan kepada modal insurans di samping memperkukuh kesinambungan operasi dan daya tahan siber institusi kewangan Labuan (Labuan Financial Institutions atau LFIs). Hal ini penting memandangkan norma pasaran baharu yang entiti ini beroperasi berikutan pandemik ini.

I. Ujian pasaran peraturan modal berasaskan risiko insurans yang dicadangkan

Menerusi Kajian Impak Kuantitatif (Quantitative Impact Study atau QIS) yang dijalankan dalam tahun tersebut, Lembaga telah bekerjasama dengan industri dalam menilai dan memuktamadkan keperluan Rangka Kerja Kepadaan Modal Insurans (Insurance Capital Adequacy atau ICAF) untuk pengeluar insurans Labuan. Antara lain, latihan ini bermatlamat menjajarkan keperluan ICAF terhadap piawaian dan amalan modal antarabangsa dalam bidang kuasa rakan untuk memastikan keperluan ini sesuai untuk keadaan pasaran insurans Labuan. Dalam memuktamadkan keperluan ICAF, pengubahsuaian utama yang berikut telah disarankan:

- (i) Penyesuaian kepada formula perkiraan untuk risiko tumpuan bagi memastikan ia menyediakan perkiraan yang munasabah dan bermakna;
- (ii) Penerimaan nilai ambang tertumpu yang lebih pragmatik untuk mengelakkan impak buruk kepada kedudukan modal pengeluar insurans bersaiz kecil; dan
- (iii) Memperhalusi pengiktirafan pendedahan risiko aset cair apabila menilai risiko tumpuan aset.

II. Mengukuhkan tadbir urus pasaran dan amalan pengurusan risiko

Sebagai respons kepada peralihan pasaran ke arah beroperasi di bawah norma baharu, Labuan FSA mula mengukuhkan daya tahan operasi dan pengurangan risiko siber dalam industri. Bidang fokus utama termasuk mempromosi tadbir urus terbaik dan amalan pengurusan risiko melalui pengeluaran:

- **Prinsip Panduan mengenai Pengurusan Kesinambungan Perniagaan**

Labuan FSA mengeluarkan *Prinsip Panduan untuk Pengurusan Kesinambungan Perniagaan* pada 23 Februari 2021 yang menyatakan harapan pengawalseliaan untuk perancangan penyambungan perniagaan. Menyedari bahawa perniagaan berdepan dengan ancaman yang semakin meningkat dalam gangguan operasi dan fizikal yang telah diburukkan lagi oleh pandemik. Garis panduan ini disasarkan untuk memastikan LFIs akan berupaya melayani klien mereka tanpa gangguan.

- **Rangka Kerja Tadbir Urus Digital**

Garis panduan mengenai Rangka Kerja Tadbir Urus Digital dikeluarkan pada 13 September 2021 bagi mengukuhkan lagi daya tahan siber institusi kewangan sebagai sebahagian daripada dasar dan amalan pengurusan risiko keseluruhan. Garis panduan ini memerlukan LFIs untuk mengamalkan pendekatan yang sistematik dan konsisten dalam mengekalkan kerahsiaan data, keselamatan dan daya tahan sistem yang setimpal dengan sifat dan kekompleksan operasi mereka.

PEMBANGUNAN DASAR PERNIAGAAN DAN CUKAI

Langkah Kawal Selia Sementara Tambahan untuk Entiti Labuan

Sebagai sebahagian daripada usaha berterusan Labuan FSA untuk menyokong pemain industri dalam mengatasi cabaran ekonomi semasa pandemik COVID-19, Labuan FSA mengeluarkan satu pekeliling untuk memberi pelepasan kawal selia sementara (temporary regulatory reliefs atau TRRs) untuk entiti-entiti Labuan bagi memudahkan operasi perniagaan yang berkuat kuasa mulai 5 Ogos sehingga 31 Disember 2022.

TRRs yang dibenarkan termasuk yang berikut:

- (a) Pengurangan kadar pusing ganti tahunan minimum untuk Syarikat Perdagangan Komoditi Antarabangsa Labuan di bawah Garis panduan Penubuhan Syarikat Perdagangan Komoditi Antarabangsa Labuan di bawah insentif Global untuk Program Perdagangan.
- (b) Pengurangan keperluan modal minimum dan deposit sekuriti tanggungan tanpa faedah untuk bank digital Labuan di bawah Rangka Kerja Perbankan Digital Labuan.
- (c) Pengurangan keperluan pendapatan minimum untuk permohonan pembaharuan ekspatriat di bawah Garis panduan Permohonan Permit Kerja di Labuan IBFC untuk entiti berlesen dan tidak berlesen.
- (d) Penepian keperluan kelulusan untuk penubuhan sel di bawah Syarikat Sel Terlindung yang menjalankan perniagaan insurans kaptif Labuan (kaptif PCC) di bawah Garis panduan Penubuhan Syarikat Sel Terlindung Labuan. Kaptif PCC hanya perlu memaklumkan Labuan FSA dalam tempoh 14 hari selepas penubuhan sel (sel-sel)nya.

PEMBANGUNAN DASAR

Pematuhan Cukai dan Pertukaran Maklumat

Pembangunan Cukai

Pada 2021, pihak berkuasa meneruskan pelibatan dengan pihak berkepentingan yang berkenaan khususnya Kementerian Kewangan, Lembaga Hasil Dalam Negeri dan pemain industri Labuan untuk berbincang dan berunding tentang pembangunan dasar yang berkaitan dengan rangka kerja cukai Labuan termasuk kehendak asas untuk memastikan Labuan IBFC terus menyokong keperluan perniagaan global dan pelabur antarabangsa sambil mematuhi piawaian cukai antarabangsa. Antara pencapaian utama daripada usaha dan komitmen berterusan Labuan FSA untuk pembangunan cukai positif di tengah-tengah pewartaan yang berjaya empat arahan/peraturan industri Labuan IBFC oleh Kementerian Kewangan ialah:

- (a) Peraturan-Peraturan Cukai Aktiviti Perniagaan Labuan (Keperluan bagi Aktiviti Perniagaan Labuan) 2021 [P.U.(A) 423/2021] yang menyediakan kepastian cukai kepada entiti Labuan tanpa lesen yang menjalankan “aktiviti perdagangan lain” dengan memasukkan semua aktiviti ke dalam jadual dan berupaya untuk menikmati insentif LBATA. Ini adalah perkembangan yang sangat dialu-alukan memandangkan ia mewujudkan kejelasan dan memberi kelonggaran kepada hampir 2,000 entiti Labuan dan pembangunan ini akan bergerak dengan baik demi pembangunan masa hadapan pusat ini.
- (b) Peraturan-Peraturan Cukai Aktiviti Perniagaan Labuan (Keperluan bagi Syarikat Perdagangan Komoditi Antarabangsa Labuan) 2021 [P.U.(A) 482/2021] yang menyediakan kejelasan cukai bagi syarat asas untuk syarikat Labuan yang diperbadankan di bawah Akta Syarikat Labuan 1990 dan dilesenkan sebagai syarikat Perdagangan Komoditi Antarabangsa Labuan (Labuan International Commodity Trading atau LITC).
- (c) Cukai Pendapatan (Pengecualian) (Bil.11) Arahan [P.U.(A) 425/2021] yang memberi pengecualian untuk pemastautin Malaysia daripada peraturan bukan deduktibel bagi pembayaran yang dibuat kepada LITC. Ini bertujuan menyediakan kejelasan mengenai transaksi antara pemastautin Malaysia dengan LITC dan untuk memastikan kebersaingan syarikat LITC di pusat tersebut berkenaan bidang kuasa lain yang menawarkan penyelesaian yang lebih kurang sama dalam perdagangan komoditi.
- (d) Cukai Pendapatan (Pengecualian) (Bil.7) 2011 (Pindaan) Arahan 2021 [P.U.(A) 6/2021] yang menyediakan lanjutan pengecualian untuk mana-mana individu yang bukan rakyat Malaysia daripada pembayaran cukai pendapatan berhubung bayaran yang diterima dalam kapasitinya sebagai pengarah entiti Labuan.

Kerjasama mengenai perkongsian maklumat

Labuan FSA terus memainkan peranan aktif dalam perkongsian maklumat dalam semangat kerjasama dengan pengawal selia lain dengan menyediakan pengumpulan perisikan dan perkongsian maklumat yang tepat, tepat masa dan komprehensif.

Dengan landskap aktiviti perniagaan antarabangsa yang semakin mengembang dan sedang berubah di seluruh dunia dengan kemunculan penggunaan canggih teknologi, maka keperluan untuk persefahaman dan bantuan bersama dalam kalangan agensi tidak dapat dielakkan. Dipandu oleh prinsip komprehensif yang tertumpu kepada kerjasama dan usaha sama yang berkesan, Labuan FSA memanjangkan bantuan bersama kepada pengawal selia lain di peringkat domestik dan antarabangsa.

Dalam tahun tersebut, 43 permintaan untuk perkongsian maklumat daripada pengawal selia lain telah dipenuhi melalui pelbagai pengatur undang-undang dan medium kerjasama seperti Bantuan Undang-Undang Bersama mengenai Hal Jenayah (MACMA); Pertubuhan Antarabangsa Suruhanjaya Sekuriti (IOSCO); Rangkaian Penguatkuasaan Jenayah Kewangan melalui Bank Negara Malaysia, dan pelbagai MOU dua hala. Selain saluran ini, Labuan FSA juga menyediakan bantuan tanpa diminta kepada pihak berkuasa lain dengan menyediakan maklumat perisikan yang mungkin relevan kepada pihak berkuasa berkenaan di bawah kuasanya sebagai pihak berkuasa mentadbir Labuan IBFC dan entitinya.

Pembangunan Kewangan Islam

Labuan FSA terus komited untuk mempromosi pertumbuhan kewangan Islam sebagai sebahagian daripada usaha yang sedang berjalan untuk meletakkan Labuan IBFC sebagai hab perniagaan yang diutamakan dan kondusif untuk kewangan Islam dalam pasaran global.

Membangunkan Ekosistem Kewangan Islam

Tahun tersebut menyaksikan Labuan FSA menggariskan pelan kemajuan masa hadapan untuk mentransformasi Labuan IBFC menjadi pusat kewangan antarabangsa yang dinamik dan mampan. Antara strategi pembangunan tersebut ialah seruan untuk pertumbuhan pasaran nic berprospektif dengan tumpuan kepada penawaran inovasi digital dan penyelesaian mematuhi prinsip syariah. Ini melibatkan pembangunan ekosistem yang mampan untuk kewangan Islam di Labuan IBFC yang melibatkan komponen untuk tadbir urus, pemain, produk, dan infrastruktur. Ekosistem kewangan Islam akan diterapkan dengan spektrum digital dalam keseluruhan penawaran kewangan Islam.

PEMBANGUNAN DASAR

Memupuk Usaha Sama dengan Pihak Berkepentingan Strategik

Tahun tersebut juga menyaksikan usaha sama strategik antara Labuan FSA, Pasaran Kewangan Islam Antarabangsa (International Islamic Financial Market atau IIFM) dan pigak berkepentingan lain ke arah pembangunan kewangan Islam secara global. Pada 2021, Labuan FSA menyumbang laporan fokus negara (Malaysia) kepada edisi ke-10 penerbitan tahunan IIFM, Laporan Sukuk IIFM 2020, di mana laporan tersebut menyediakan analisis mendalam mengenai pembangunan sukuk global. Labuan FSA secara aktif juga menyertai acara IIFM di sepanjang tahun. Ketua Pengarah Labuan FSA, selaku naib pengerusi IIFM, telah menyampaikan ucapan dasar untuk webinar IIFM mengenai penerbitan Laporan Sukuk Ke-10 2020 di samping kata-kata aluan untuk seminar maya IIFM-IILM mengenai Reformasi Kadar Penanda Aras Global - Cabaran dan Penyelesaian untuk Industri Kewangan Islam. Sebagai tambahan, kakitangan Labuan FSA telah menghadiri Kelas Pakar Pengurusan Kecairan yang dianjurkan secara bersama dengan Dar Al Sharia dan IIFM. Objektif kelas pakar tersebut bertujuan membangunkan persefahaman asas struktur Syariah untuk instrumen pengurusan kecairan, mengenal pasti keperluan dokumentasi dan pelaksanaan proses instrumen pengurusan kecairan dan penempatan perbendaharaan Islam di samping Piawaian IIFM mengenai penempatan antara bank untuk diamalkan.

MESYUARAT BADAN PERUNDINGAN

Jawatankuasa Kestabilan Kewangan

Jawatankuasa Kestabilan Kewangan telah mengadakan tiga mesyuarat pada 2021 untuk membincangkan hal berkaitan kestabilan kewangan Labuan IBFC. Mesyuarat tersebut telah berbincang mengenai peraturan prudential dan AML/CFT, isu penyeliaan di samping hal lain yang berkaitan dengan Labuan IBFC seperti berikut:

- Pelan polisi prudential untuk tahun 2021 tertumpu kepada usaha mempertingkatkan peraturan perniagaan berasaskan digital, memodenkan peraturan modal dan kewangan untuk sektor perbankan dan insurans di samping mengukuhkan kerjasama rentas sempadan dengan badan pengawalseliaan rakan yang disasarkan;
- Penilaian penyeliaan mengenai penarafan risiko komposit institusi kewangan utama di Labuan IBFC bagi tahun 2021, yang mengambil kira kedudukan modal, kecairan, tadbir urus di samping isu pematuhan;
- Pembangunan pasaran Labuan IBFC pada 2020;
- Pembangunan peraturan prudential dan AML/CFT yang merangkumi Rangka Kerja Tadbir Urus Digital dan Garis panduan Pemilik Benefisial untuk Orang Perundangan dan Aturan Undang-Undang Labuan;

- Penilaian antarabangsa utama di Labuan IBFC seperti maklumat terkini mengenai Penilaian Risiko Negara 2020 dan Penilaian Risiko Labuan 2020;
- Pengawasan kewangan oleh Bank Negara Malaysia (BNM) mengenai hutang dan pinjaman luar negeri Malaysia termasuk pendedahan keseluruhan bank Labuan; dan
- Perkongsian peraturan oleh BNM mengenai pembangunan dalam sektor insurans dan perbankan dalam negeri.

PENCEGAHAN PENGUBAHAN WANG HARAM DAN PENCEGAHAN PEMBIAYAAN KEGANASAN (AML/CFT)

Labuan FSA meneruskan pelaksanaan pengukuhan dasar pengubahan wang haram dan pencegahan pembiayaan keganasan (AML/CFT) dan memantau inisiatif untuk menangani risiko pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan (ML/TF). Ini dijalankan menerusi penguatkuasaan saranan daripada pelaksanaan pentaksiran bersama Malaysia (termasuk Labuan) pada 2014 oleh Kumpulan Asia/Pasifik mengenai Pengubahan Wang Haram (Asia/Pacific Group atau APG). Perubahan dasar juga berlaku tepat pada masanya memandangkan ini menjadi persediaan peraturan untuk pelaksanaan pentaksiran bersama yang mendatang pada 2024/2025.

I. Penilaian Risiko AML/CFT berkaitan Labuan IBFC

Pada 2021, Labuan FSA menyempurnakan dua penilaian risiko AML/CFT sebagai sebahagian daripada metodologi Penilaian Risiko Negara berkaitan dengan Labuan IBFC:

- Penilaian Risiko Sektor (Sectoral Risk Assessment atau SRA); dan
- Penilaian Risiko Labuan IBFC (Labuan IBFC Risk Assessment atau LRA), iaitu semakan risiko terkhusus Pusat ini.

Penilaian Risiko Sektor

Penarafan risiko bersih sektor Labuan utama menunjukkan penambahbaikan daripada penilaian yang terdahulu khususnya dalam segmen perniagaan kewangan seperti syarikat amanah dan perniagaan pembrokeran wang. Penarafan bertambah baik secara amnya disebabkan kawalan dalam yang dipertingkatkan yang digunakan oleh institusi pelaporan dan aktiviti penyeliaan dan penguatkuasaan yang dipertingkatkan. Secara keseluruhan, sektor insurans dan perbankan Labuan mencatatkan penarafan “berisiko rendah”, manakala sektor syarikat amanah menunjukkan kerentanan yang lebih tinggi secara relatif untuk risiko ML.

PEMBANGUNAN DASAR

Penilaian Risiko Labuan

Dari perspektif kerentanan ML/TF sektoral, keputusan menunjukkan bahawa tahap ketakpatuhan ML/TF secara relatifnya kurang penting. Dua dapatan utama penilaian ini adalah seperti berikut:

- Sektor syarikat amanah Labuan didapati menjadi lebih rentan seperti yang ditunjukkan daripada bilangan tinggi secara relatif notis tunjuk sebab yang dikeluarkan oleh Lembaga; dan
- Perniagaan perbankan khususnya sektor perbankan pelaburan, menunjukkan ancaman risiko yang agak lebih tinggi yang disahkan oleh bilangan ketakpatuhan AML yang diperhatikan dalam sektor tersebut.

Secara keseluruhan, kedua-dua penilaian risiko telah mengklasifikasikan Labuan IBFC sebagai “berisiko rendah” dalam bentuk ancaman ML/TF. Berdasarkan trend pula, pasaran Labuan menunjukkan pengurangan trend risiko seperti yang dijelaskan daripada perangkaan penguatkuasaan dalam tahun-tahun kebelakangan. Walau apa pun tentang penilaian yang disenangi ini, Labuan FSA akan terus mempertingkatkan promosi kesedaran AML/CFT dalam kalangan institusi pelaporan melalui libat urus bersasar. Fokus akan akan ditujukan kepada sektor yang mempunyai kawalan lebih lemah atau berdepan dengan risiko memunculkan sebagai contoh, perniagaan kewangan digital. Penekanan akan dibuat tentang harapan pengawalseliaan khususnya mengenai program pematuhan yang berkesan dan mantap yang termasuk pemprofilan risiko pelanggan, pemantauan transaksi berterusan termasuk pelaporan transaksi mencurigakan.

II. Pengeluaran garis panduan mengenai Pemilikan Benefisial untuk Orang Perundangan dan Aturan Undang-Undang Labuan

Labuan FSA mengeluarkan garis panduan baharu yang memerlukan semua entiti Labuan mempunyai maklumat pemilikan benefisial utama yang kemudiannya disediakan kepada Lembaga dengan cara tepat masa. Ini selaras dengan Saranan 24 dan 25 Pasukan Petugas Tindakan Kewangan (Financial Action Task Force atau FATF) untuk mempertingkatkan ketelusan pemilikan benefisial orang perundangan dan aturan undang-undang.

Garis panduan ini menjelaskan kewajipan untuk entiti Labuan mendapat, menentusah dan memiliki maklumat pemilikan benefisial terkini. Ia menyediakan juga garis panduan dan gambaran tentang cara kehendak pemilikan benefisial digunakan bagi bentuk dan sifat yang berbeza entiti Labuan yang berlainan.

III. Mengukuhkan Pematuhan AML/CFT Pasaran

Labuan FSA terus menyediakan bimbingan dan mempromosi kesedaran kepada pasaran dalam tahun tersebut berkenaan asas AML/CFT dan bidang topik berdasarkan maklum balas pasaran. Walaupun sekatan pergerakan disebabkan pandemik COVID-19, Lembaga telah menggunakan platform maya untuk sesi latihan pada 2021. Sehubungan ini, sesi industri dianjurkan dalam tahun tersebut mengenai bidang fokus yang berikut:

- Penilaian Risiko AML/CFT;
- Langkah Pencegahan Pembiayaan Percambahan; dan
- Pemilikan Benefisial untuk Orang Perundangan dan Aturan Undang-Undang Labuan.

Selain sumber dalaman Labuan FSA, sesi ini juga disediakan oleh kumpulan profesional luaran, antara lain, daripada Bank Negara Malaysia dan kalangan Akademia yang merupakan pakar bidang dalam metodologi penilaian risiko. Secara keseluruhannya, sesi latihan di atas sangat diterima oleh pasaran dan dengan penyertaan daripada lebih 500 entiti Labuan.

IV. Latihan Berkaitan Pengawal Selia AML/CFT

Labuan FSA juga menyertai program latihan AML/CFT yang dianjurkan oleh pertubuhan antarabangsa seperti FATF, Pusat Egmont Kecemerlangan dan Kepimpinan FIU (Egmont Centre of FIU Excellence and Leadership atau ECOFEL). Sebagai pengawal selia AML/CFT, penting untuk penyelia sentiasa peka tentang trend dan cabaran peraturan semasa. Pada 2021, program latihan AML/CFT yang disertai oleh Labuan FSA termasuk:

- Webinar ECOFEL mengenai *Kerjasama dan Perkongsian Maklumat antara Unit Risikan Kewangan, Pihak Berkuasa Undang-Undang dan Pendakwaraya*; dan
- Webinar FATF mengenai:
 - *Penyeliaan Berasaskan Risiko Kerjaya dan Perniagaan Bukan Kewangan yang Ditentukan.*
 - *Pelaksanaan Piawaian FATF untuk Aset Maya/Penyedia Perkhidmatan Aset Maya.*

05

AKTIVITI **PENYELIAAN**

- Penyeliaan dan Penguatkuasaan
- Penyiasatan
- Tindakan Penguatkuasaan

AKTIVITI PENYELIAAN

PENYELIAAN DAN PENGUATKUASAAN

PENYELIAAN

Tema penyeliaan bagi tahun 2021 ialah pengawasan berterusan terhadap institusi kewangan Labuan (LFIs) dengan pemantauan yang dipertingkatkan ke atas institusi yang dikenal pasti berisiko lebih tinggi. Pendekatan ini dilaksanakan untuk memastikan bahawa LFIs selamat dan kukuh dengan kaedah pengendalian pasaran yang betul dan mematuhi keperluan kawal selia, termasuk Pencegahan Pengubahan Wang Haram dan Pencegahan Pembiayaan Keganasan (AML/CFT).

Rangka Kerja Penyeliaan Berasaskan Risiko (*Risk Based Supervisory Framework* atau RBSF) terus diaplikasikan, di mana sumber diutamakan ke arah LFIs dan sektor berisiko tinggi, yang telah dikenal pasti melalui penilaian penyeliaan individu serta Penilaian Risiko Kebangsaan (*National Risk Assessment*) ke atas AML/CFT. LFIs dan sektor yang telah dikenal pasti akan dipantau dengan teliti sepanjang tahun, dengan kemas kini tetap mengenai status mereka.

Memandangkan pandemik COVID-19 dan sekatan pergerakan terus dilaksanakan pada tahun 2021, strategi penyeliaan, keutamaan dan pendekatan telah diselaraskan sewajarnya agar pragmatik dalam menyelia LFIs. Langkah-langkah yang diambil adalah seperti berikut:

- Pengawasan luar lokasi (*Offsite surveillance*) telah dipertingkatkan, memberi tumpuan kepada semakan laporan statistik yang dikemukakan kepada Labuan FSA dan penglibatan dengan lembaga pengarah dan pengurusan kanan LFIs yang dikenal pasti melalui saluran digital;
- Fleksibiliti yang diberikan melalui pelepasan peraturan sementara kepada LFIs mengenai penyerahan laporan kepada Labuan FSA;
- Penilaian ke atas kawasan yang terjejas teruk akibat pandemik, termasuk daya tahan operasi, risiko kredit dan kecairan, sambil mengekalkan komunikasi rapat dengan pemain;
- Menjalankan ujian tekanan ke atas bank dan syarikat insurans (semula) untuk menilai daya tahan kewangan berdasarkan kesan makroekonomi di bawah dua senario buruk ke atas pendapatan dan modal entiti individu;
- Mengeluarkan hasil tinjauan dan kaji selidik bagi Entiti Tidak Berlesen (*Non Licensed Entities* atau NLEs) untuk mengemas kini profil mereka dan menilai kelemahan; dan
- Meningkatkan kerjasama melalui perkongsian maklumat dan kolej penyeliaan dengan penyelia negara hos.

Aktiviti dan Hasil Penyeliaan

Pada tahun ini, semakan desktop luar lokasi telah ditambah dengan penglibatan 136 aktiviti penyeliaan dijalankan ke atas ahli lembaga LFIs dan pengurusan kanan untuk mendapatkan maklumat terkini mengenai status operasi dan keadaan kewangan LFIs serta membincangkan sebarang isu yang berkaitan. Di samping itu, 49 sesi lawatan penyeliaan telah dilaksanakan ke atas sektor insurans dan berkaitan insurans, diikuti oleh bank (37), broker wang (21) dan sektor lain (34).

Surat-surat pengawasan (*Supervisory Letters*) juga turut dikeluarkan kepada LFIs yang berkenaan, berdasarkan penemuan dan pemerhatian daripada aktiviti penyeliaan, terutamanya berkaitan dengan penyimpanan rekod, piawaian berhemat, penyumberan luar dan proses ketekunan wajar pelanggan. Sebarang ketidakpatuhan telah dimajukan kepada unit pendakwaan untuk tindakan penguatkuasaan, termasuklah pengenaan penalti pentadbiran, penggantungan atau pembatalan lesen. Selain itu, nama-nama institusi kewangan dan jenis-jenis tindakan penguatkuasaan di bawah kategori ini juga akan dipaparkan di laman sesawang Labuan FSA di bawah Senarai Amaran Pelabur (*Investor Alert List*).

Pada tahun ini, Penarafan Risiko Komposit (*Composite Risk Rating*) untuk bank dan syarikat insurans (semula) dan pemprofilan risiko pengantara telah dikemas kini sepanjang tahun. Berdasarkan penarafan terkini yang telah mengambil kira keputusan ujian tekanan, majoriti bank dan syarikat (insurans semula) telah diberi penarafan "Sederhana" dan "lebih baik", mencerminkan institusi yang kukuh dan diurus dengan baik. Institusi berisiko tinggi, dinilai sebagai "Melebihi Purata" dan "Tinggi" adalah pada tahap rendah di mana ia hanya mewakili 8% daripada jumlah institusi kewangan dan tidak menimbulkan sebarang risiko sistemik kepada sistem kewangan di Labuan IBFC.

Menyedari akan kesan pandemik ke atas LFIs, pelepasan sementara am bagi penyerahan laporan kawal selia telah diberikan kepada LFIs yang layak. Fleksibiliti ini telah diberikan berdasarkan penilaian LFIs yang menghadapi masalah kewangan sementara semasa pandemik.

Pengawasan Risiko dan Penglibatan Pihak Berkepentingan

Bagi NLEs, aktiviti utama penyeliaan telah dijalankan adalah melalui semakan luar lokasi yang dilaksanakan berdasarkan berdasarkan laporan tinjauan kawal selia yang diserahkan kepada Labuan FSA, manakala aktiviti penyeliaan dan pemeriksaan di tapak lokasi telah dijalankan di pejabat syarikat amanah masing-masing.

Pada tahun ini, tinjauan telah dilaksanakan ke atas yayasan amal dan amanah berdaftar untuk mengemas kini profil risiko mereka. Penglibatan penyeliaan juga turut dijalankan ke atas yayasan kebajikan, amanah berdaftar, syarikat pemajakan dan syarikat LITC yang telah dikenal pasti berdasarkan pemprofilan risiko mereka yang mempunyai jurang yang ketara dalam operasi atau tadbir urus.

Inisiatif ini juga dilengkapkan dengan pemeriksaan di tapak lokasi yang dijalankan ke atas syarikat amanah Labuan pada tahun yang ditinjau, merangkumi semakan fail ke atas NLEs terpilih serta penyemakan operasi dan pematuan ke atas syarikat amanah Labuan. Surat penyeliaan juga turut dikeluarkan berdasarkan aktiviti penyeliaan, mencerminkan perkara yang telah dibincangkan dan aspek kebimbangan yang memerlukan tindakan pembetulan.

Di samping menyampaikan isu-isu berkaitan kawal selia kepada entiti yang telah dikenal pasti, isu-isu lain turut diketengahkan semasa mesyuarat berkala dengan empat persatuan industri Labuan. Saluran ini berfungsi sebagai platform untuk menyampaikan jangkaan penyeliaan dan hasil pemerhatian daripada aktiviti penyeliaan serta membincangkan isu pelaksanaan yang dihadapi oleh penggiat industri.

AKTIVITI PENYELIAAN

Sepanjang tahun ini, semakin merentas sektor telah dijalankan ke atas semua LFI yang tidak beroperasi dan tidak aktif, yang mungkin mempunyai risiko ML/FT yang lebih tinggi kerana entiti tersebut mungkin terlibat dalam tindakan yang tidak diingini yang tidak diketahui oleh Labuan FSA. Berdasarkan penilaian penyeliaan, tindakan penguatkuasaan telah diambil terhadap beberapa LFIs yang tidak aktif dan bermasalah ini, termasuk sekatan perniagaan dan pembatalan lesen. Bagi memastikan pematuhan terhadap keperluan kawal selia dan pelaksanaan langkah-langkah AML/CFT yang berkesan, fungsi pematuhan juga diperkukuh bagi memastikan pegawai pematuhan yang ditetapkan (*Designated Compliance Officer [DCO]*) dilantik secara dalaman dan bukan melalui penyumbangan luar. Ini merupakan aspek penting dalam konsep tadbir urus korporat untuk memastikan keberkesanan dalam aspek pematuhan peraturan dan pelaksanaan langkah-langkah AML/CFT.

Keupayaan Penyeliaan dan Kerjasama Hos Penyelia

Memandangkan perniagaan kewangan digital terus mendapat perhatian meluas di Labuan IBFC, perkembangan pengetahuan dan keupayaan penyelia pada tahun ini ditumpukan kepada bidang FinTech, risiko siber, penyeliaan dan AML/CFT yang kebanyakannya dicapai melalui latihan dan pensijilan dalam talian, yang dianjurkan oleh penganjur tempatan dan antarabangsa termasuk Bank Penyelesaian Antarabangsa (*Bank for International Settlements*), Pertubuhan Suruhanjaya Sekuriti Antarabangsa, Kumpulan Penyelia Pusat Insurans Antarabangsa (*International Organisation of Securities Commissions*), Kumpulan Penyelia Pusat Kewangan Antarabangsa (*Group of International Finance Centre Supervisors*) dan Kumpulan Asia Pasifik mengenai Pencegahan Pengubahan Wang Haram (*Asia Pacific Group on Anti Money Laundering*).

Sebagai hab kewangan global dan negara tuan rumah untuk syarikat multinasional, hubungan dengan hos penyelia adalah sangat penting. Inisiatif antara negara tuan rumah dan hos penyelia yang telah dimulakan pada tahun-tahun sebelumnya, turut diperkukuhkan lagi pada tahun tersebut. Hasil penilaian penyeliaan yang dijalankan ke atas entiti yang berasal dari United Kingdom, Amerika Syarikat, Singapura, Jepun, China dan Taiwan telah dikongsi dengan hos penyelia negara tersebut. Di samping itu, Labuan FSA telah mengambil bahagian dalam tiga kolej penyeliaan yang diadakan secara maya oleh hos penyelia, iaitu Bank Pusat Emiriah Arab Bersatu (*Central Bank of United Arab Emirates*), *Taiwan Financial Supervisory Commission* dan *United Kingdom Prudential Regulation Authority*. Platform ini amat bermanfaat dalam mendapatkan maklumat terkini, menegnal pasti risiko yang muncul, menilai pilihan alternatif untuk bertindak balas terhadap risiko yang telah dikenal pasti dan menyelaraskan tindakan serta komunikasi, untuk mengurangkan risiko.

Kesimpulan

Ketidaktentuan pasaran akibat pandemik COVID-19 telah memberikan kesan yang mendalam kepada operasi dan perniagaan LFI di Labuan IBFC. Tumpuan utama penyeliaan akan terus diberikan kepada institusi yang berisiko tinggi, di mana pendekatan penyeliaan yang berbeza diperlukan kerana berurusan dengan sektor yang berbeza. Pada masa hadapan, pendekatan penyeliaan moden yang memanfaatkan teknologi adalah penting untuk memastikan fungsi penyeliaan yang cekap dan berkesan, terutamanya dalam menangani peningkatan risiko yang ditimbulkan oleh operasi kewangan digital.

PENYIASATAN

Ketika seluruh dunia bersiap sedia menghadapi kesan akibat pandemik COVID-19 yang belum pernah berlaku sebelum ini, Labuan FSA komited untuk memastikan bahawa pusat kewangan ini tidak dieksploitasi oleh individu yang tidak bertanggungjawab untuk pengubahan wang haram atau operasi jenayah.

Sepanjang tahun 2021, banyak penyiasatan telah dijalankan yang timbul daripada pengawasan Labuan FSA, maklumat daripada warga awam serta rujukan yang dibuat oleh agensi penguatkuasaan undang-undang lain mengenai kelakuan mencurigakan oleh entiti Labuan, termasuk entiti yang meragukan yang menggunakan nama Labuan IBFC dalam menjalankan penipuan dan aktiviti haram.

Tindakan penguatkuasaan tegas telah dilaksanakan terhadap entiti Labuan, serta syarikat Labuan yang didapati melanggar undang-undang dan peraturan, termasuk laporan polis untuk siasatan lanjut oleh Polis Diraja Malaysia dan nama-nama institusi kewangan di bawah kategori ini juga akan dipaparkan di laman sesawang Labuan FSA untuk memberi kesedaran kepada orang ramai.

Kerjasama Dengan Agensi Penguatkuasaan Lain

Pada tahun 2021, Labuan FSA terus menunjukkan komitmennya yang tidak berbelah bahagi terhadap memerangi jenayah kewangan di Malaysia termasuk mengambil bahagian secara aktif dalam aktiviti penyelarasan antara agensi dan penguatkuasaan kerjasama dengan peraturan kewangan dan agensi penguatkuasaan undang-undang lain melalui platform yang ditubuhkan oleh Jawatankuasa Anti-Jenayah Kewangan Kebangsaan. Antara ahli-ahlinya ialah, Labuan FSA, Bank Negara Malaysia, Suruhanjaya Sekuriti Malaysia, Jabatan Peguam Negara, Lembaga Hasil Dalam Negeri, Polis Diraja Malaysia dan Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia.

TINDAKAN PENGUATKUASAAN

Untuk mengawal selia dan mengurangkan risiko ke atas Labuan IBFC, Labuan FSA kekal komited dan dalam mengambil tindakan penguatkuasaan terhadap pelanggaran perundangan Labuan. Labuan FSA kekal fokus dan komited untuk menyelesaikan salah laku dan pelanggaran melalui aktiviti penguatkuasaan yang ketat walaupun penularan wabak COVID-19 masih belum reda pada tahun 2021.

Pelbagai langkah yang telah dilaksanakan pada tahun 2021 untuk menangani kesan pelanggaran peraturan di Labuan IBFC dan mengurangkan kesan COVID-19 ke atas penggiat industri dengan lanjutan tempoh pelepasan peraturan sementara sebagai salah satu langkah proaktif Labuan FSA untuk menyokong entiti Labuan yang terjejas oleh pandemik COVID-19.

Walaupun bagaimanapun, Labuan FSA telah melaksanakan pelbagai langkah penguatkuasaan yang berkesan, saksama dan adil terhadap sebarang pelanggaran undang-undang dan peraturan Labuan IBFC pada tahun 2021, termasuk 209 notis tunjuk sebab, 29 penalti tunai, 16 pembatalan lesen, dan 34 notis amaran terhadap entiti Labuan.

PENYATA **KEWANGAN**

- Penyata Ahli Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan
- Pengakuan oleh Pegawai Utama yang bertanggungjawab ke atas Pengurusan Kewangan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan
- Penyata Pendapatan Komprehensif
- Penyata Kedudukan Kewangan
- Penyata Perubahan Rizab
- Penyata Aliran Tunai
- Nota-Nota Kepada Penyata Kewangan

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
LEMBAGA PERKHIDMATAN KEWANGAN LABUAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021**

Sijil Mengenai Pengauditan Penyata Kewangan

Pendapat

Saya telah memberikan kuasa kepada firma audit swasta di bawah Subseksyen 7 (3) Akta Audit 1957 [Akta 62] untuk mengaudit Penyata Kewangan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan. Penyata kewangan tersebut merangkumi Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2021 Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan dan Kumpulan dan Penyata Pendapatan Komprehensif, Penyata Perubahan Rizab serta Penyata Aliran Tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut dan nota kepada penyata kewangan termasuklah ringkasan polisi perakaunan yang signifikan seperti yang dinyatakan pada muka surat 3 hingga 58.

Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan dan Kumpulan pada 31 Disember 2021 dan prestasi kewangan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia (MFRS) dan keperluan Akta Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan 1996 (Akta 545).

Asas Kepada Pendapat

Pengauditan telah dilaksanakan berdasarkan Akta Audit 1957 dan International Standards of Supreme Audit Institutions. Tanggungjawab saya diuraikan selanjutnya di perenggan Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan dalam sijil ini. Saya percaya bahawa bukti audit yang diperoleh adalah mencukupi dan bersesuaian untuk dijadikan asas kepada pendapat saya.

Kebebasan dan Tanggungjawab Etika Lain

Saya adalah bebas daripada Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan dan Kumpulan serta telah memenuhi tanggungjawab etika lain berdasarkan International Standards of Supreme Audit Institutions.

Maklumat Lain Selain Daripada Penyata Kewangan dan Sijil Juruaudit Mengenainya

Ahli Lembaga Pengarah, Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan bertanggungjawab terhadap maklumat lain dalam Laporan Tahunan. Pendapat saya terhadap Penyata Kewangan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan dan Kumpulan tidak meliputi maklumat lain selain daripada penyata kewangan dan Sijil Juruaudit mengenainya dan saya tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan mengenainya.

Tanggungjawab Ahli Lembaga Pengarah Terhadap Penyata Kewangan

Ahli Lembaga Pengarah bertanggungjawab terhadap penyediaan Penyata Kewangan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan dan Kumpulan yang memberi gambaran benar dan saksama selaras dengan Piawain Pelaporan Kewangan Malaysia (MFRS) dan keperluan Akta Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan 1996 (Akta 545). Ahli Lembaga Pengarah juga bertanggungjawab terhadap penetapan kawalan dalaman yang perlu bagi membolehkan penyediaan Penyata Kewangan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan dan Kumpulan yang bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan.

Semasa penyediaan Penyata Kewangan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan dan Kumpulan, Ahli Lembaga Pengarah bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan dan Kumpulan untuk beroperasi sebagai satu usaha berterusan, mendedaikhannya jika berkaitan serta menggunakannya sebagai asas perakaunan.

Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan

Objektif saya adalah untuk memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada Penyata Kewangan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan dan Kumpulan secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, dan mengeluarkan Sijil Juruaudit yang merangkumi pendapat saya. Jaminan yang munasabah adalah satu tahap jaminan yang tinggi, tetapi bukan satu jaminan bahawa audit yang dijalankan mengikut International Standards of Supreme Audit Institutions akan sentiasa mengesan salah nyata yang ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh wujud daripada fraud atau kesilapan dan dianggap ketara sama ada secara individu

atau agregat sekiranya boleh dijangkakan dengan munasabah untuk mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada pengauditan mengikut International Standards of Supreme Audit Institutions, saya menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang pengauditan. Saya juga:

- a. mengenal pasti dan menilai risiko salah nyata ketara dalam Penyata Kewangan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan dan Kumpulan, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, merangka dan melaksanakan prosedur audit yang responsif terhadap risiko berkenaan serta mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk memberikan asas kepada pendapat saya. Risiko untuk tidak mengesan salah nyata ketara akibat daripada fraud adalah lebih tinggi daripada kesilapan kerana fraud mungkin melibatkan pakatan, pemalsuan, ketinggalan yang disengajakan, representasi yang salah, atau mengatasi kawalan dalaman;
- b. memahami kawalan dalaman yang relevan untuk merangka prosedur audit yang bersesuaian tetapi bukan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan dan Kumpulan;
- c. menilai kesesuaian dasar perakaunan yang diguna pakai, kemunasabahan anggaran perakaunan dan pendedahan yang berkaitan oleh Ahli Lembaga Pengarah;
- d. membuat kesimpulan terhadap kesesuaian penggunaan asas perakaunan untuk usaha berterusan oleh Ahli Lembaga Pengarah dan berdasarkan bukti audit yang diperoleh, sama ada wujudnya ketidakpastian ketara yang berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang mungkin menimbulkan keraguan yang signifikan terhadap keupayaan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan atau Kumpulan sebagai satu usaha berterusan. Jika saya membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian ketara wujud, saya perlu melaporkan dalam Sijil Juruaudit terhadap pendedahan yang berkaitan dalam Penyata Kewangan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan dan Kumpulan atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi, pendapat saya akan diubah. Kesimpulan saya dibuat berdasarkan bukti audit yang diperoleh sehingga tarikh Sijil Juruaudit;
- e. menilai persembahan secara keseluruhan, struktur dan kandungan Penyata Kewangan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan dan Kumpulan, termasuk pendedahannya, dan sama ada penyata kewangan tersebut telah melaporkan asas-asas urusan niaga dan peristiwa-peristiwa yang memberikan gambaran saksama; dan
- f. mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian berkaitan maklumat kewangan entiti dan aktiviti perniagaan dalam Kumpulan untuk memberikan pendapat terhadap Penyata Kewangan kumpulan. Saya bertanggungjawab untuk hala tuju,

pengawasan dan pelaksanaan pengauditan kumpulan. Saya hanya bertanggungjawab terhadap pendapat saya.

Ahli Lembaga Pengarah telah dimaklumkan, antaranya mengenai skop dan tempoh pengauditan yang dirancang serta penemuan audit yang signifikan termasuk kelemahan kawalan dalaman yang dikenal pasti semasa pengauditan.

Saya juga telah memaklumkan Ahli Lembaga Pengarah bahawa saya telah mematuhi keperluan etika yang berkaitan dengan kebebasan, dan telah memaklumkan semua hubungan dan hal-hal lain yang berkemungkinan merjejaskan kebebasan dan langkah pencegahan yang bersesuaian, sekiranya berkaitan.

Laporan Mengenai Keperluan Perundangan dan Peraturan Lain

Berdasarkan keperluan Akta Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan 1996 (Akta 545), saya juga melaporkan syarikat subsidiari yang tidak diaudit oleh saya, telah dinyatakan di Nota 11 dalam penyata kewangan.

Hal-hal Lain

Sijil ini dibuat untuk Ahli Lembaga Pengarah, Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan dan Kumpulan berdasarkan keperluan Akta Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan 1996 (Akta 545) dan bukan untuk tujuan lain. Saya tidak bertanggungjawab terhadap pihak lain bagi kandungan sijil ini.

(MOHD NASRI BIN MOHD NASIR)
b.p. KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

W.P. LABUAN

14 OKTOBER 2022

PENYATA AHLI LEMBAGA

PERKHIDMATAN KEWANGAN LABUAN

Kami, **DATUK SITI ZAINAB OMAR** dan **NIK MOHAMED DIN NIK MUSA**, yang merupakan Pengerusi dan Ahli Lembaga Pengarah **LEMBAGA PERKHIDMATAN KEWANGAN LABUAN** dengan ini menyatakan bahawa, pada pendapat Lembaga Pengarah, penyata kewangan yang disertakan adalah disediakan mengikut Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia dan Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa bagi menunjukkan pandangan yang benar dan saksama berkenaan kedudukan kewangan **LEMBAGA PERKHIDMATAN KEWANGAN LABUAN** pada 31 Disember 2021 dan prestasi kewangannya serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut.

Bagi pihak Lembaga,

DATUK SITI ZAINAB OMAR

Pengerusi

NIK MOHAMED DIN NIK MUSA

Ketua Pengarah

30 September 2022

PENGAKUAN

OLEH PEGAWAI UTAMA YANG BERTANGGUNGJAWAB

KE ATAS PENGURUSAN KEWANGAN LEMBAGA PERKHIDMATAN KEWANGAN LABUAN

Saya, **WAN AHMAD SANUSI MAHMOOD** (681203-03-5307), pegawai utama yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan **LEMBAGA PERKHIDMATAN KEWANGAN LABUAN**, dengan ikhlasnya mengakui bahawa penyata kedudukan kewangan, penyata pendapatan komprehensif, penyata aliran tunai dan penyata perubahan rizab mengikut sebaik-baik pengetahuan dan kepercayaan saya, adalah betul dan saya membuat ikrar ini dengan sebenarnya mempercayai bahawa ia adalah benar dan atas kehendak-kehendak Akta Akuan Berkanun, 1960.

WAN AHMAD SANUSI MAHMOOD

Sebenarnya dan sesungguhnya diakui oleh penama di atas

WAN AHMAD SANUSI MAHMOOD

di LABUAN, MALAYSIA

pada

30 September 2022

Di hadapan saya,

PENYATA PENDAPATAN KOMPREHENSIF

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

	Nota	Kumpulan		Lembaga	
		2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
PENDAPATAN	4	65,753,685	64,581,817	62,838,416	61,819,192
Pendapatan operasi lain					
Pendapatan darl pelaburan	5	2,500,850	2,733,670	2,500,850	2,733,670
Pendapatan lain	7	256,120	121,610	–	11,888
Geran kerajaan	16	1,847,677	1,772,535	1,655,420	1,580,278
Perbelanjaan operasi lain					
Kos kewangan	6	(187,074)	(202,548)	(119,407)	(181,414)
Perbelanjaan lain	7	(12,348,850)	(12,799,835)	(17,083,309)	(18,048,973)
Kos kakitangan	8	(34,121,867)	(34,232,680)	(26,631,070)	(26,756,201)
Susut nilai hartanah, loji dan peralatan	10	(5,489,451)	(5,991,244)	(4,973,536)	(5,389,545)
Lebihan sebelum cukai		18,211,090	15,983,325	18,187,364	15,768,895
Cukai pendapatan	9	(34,429)	(58,156)	–	–
LEBIHAN BERSIH TAHUNAN		18,176,661	15,925,169	18,187,364	15,768,895
Pendapatan komprehensif lain, lebihan bersih daripada cukai pendapatan		–	–	–	–
JUMLAH LEBIHAN KOMPREHENSIF TAHUNAN		18,176,661	15,925,169	18,187,364	15,768,895
JUMLAH LEBIHAN KOMPREHENSIF DIAGIHKAN KEPADA PEMILIK LEMBAGA		18,176,661	15,925,169	18,187,364	15,768,895

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota penjelasan yang disertakan merupakan sebahagian daripada penyata kewangan.

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN

PADA 31 DISEMBER 2021

		Kumpulan		Lembaga	
	Nota	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
ASET					
Aset bukan semasa					
Hartanah, loji dan peralatan	10	74,333,522	79,324,995	73,412,200	78,218,827
Pelaburan dalam anak syarikat	11	–	–	1,422,410	1,408,313
Aset cukai tertunda	12	12,283	6,770	–	–
Pelbagai penerimaan	13	444,290	520,626	444,290	520,626
		74,790,095	79,852,391	75,278,900	80,147,766
Aset semasa					
Yuran dan penerimaan	13	13,574,258	14,179,905	15,272,170	16,314,552
Inventori	14	276,970	357,768	–	–
Tunai dan baki bank	15	127,616,265	100,007,524	117,039,724	90,613,787
		141,467,493	114,545,197	132,311,894	106,928,339
JUMLAH ASET		216,257,588	194,397,588	207,590,794	187,076,105
RIZAB DAN LIABILITI					
Rizab					
Lebihan terkumpul		117,187,058	99,010,397	111,606,447	93,419,083
Liabiliti bukan semasa					
Pendapatan tertunda	16	67,438,341	69,125,871	67,438,341	69,125,871
Pelbagai pemiutang	17	154,676	156,687	154,676	156,687
Liabiliti pajakan	18	961,081	2,404,098	961,081	2,263,882
		68,554,098	71,686,656	68,554,098	71,546,440
Liabiliti semasa					
Pendapatan tertunda	16	2,373,946	2,534,094	2,181,689	2,149,579
Pelbagai pemiutang	17	26,667,022	19,394,631	23,913,312	17,387,003
Amaun belum dibayar kepada anak syarikat	17	–	–	–	990,000
Liabiliti pajakan	18	1,475,464	1,771,810	1,335,248	1,584,000
		30,516,432	23,700,535	27,430,249	22,110,582
JUMLAH LIABILITI		99,070,530	95,387,191	95,984,347	93,657,022
JUMLAH RIZAB DAN LIABILITI		216,257,588	194,397,588	207,590,794	187,076,105

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota penjelasan yang disertakan merupakan sebahagian daripada penyata kewangan.

PENYATA PERUBAHAN RIZAB

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

	Lebihan terkumpul RM
KUMPULAN	
Baki pada 1 Januari 2020	83,085,228
Lebihan bersih tahunan	15,925,169
BAKI AKHIR PADA 31 DISEMBER 2020	99,010,397
Baki pada 1 Januari 2021	99,010,397
Lebihan bersih tahunan	18,176,661
BAKI AKHIR PADA 31 DISEMBER 2021	117,187,058
LEMBAGA	
Baki pada 1 Januari 2020	77,650,188
Lebihan bersih tahunan	15,768,895
BAKI AKHIR PADA 31 DISEMBER 2020	93,419,083
Baki pada 1 Januari 2021	93,419,083
Lebihan bersih tahunan	18,187,364
BAKI AKHIR PADA 31 DISEMBER 2021	111,606,447

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota penjelasan yang disertakan merupakan sebahagian daripada penyata kewangan.

PENYATA ALIRAN TUNAI

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
AKTIVITI OPERASI				
Lebihan bersih tahunan	18,176,661	15,925,169	18,187,364	15,768,895
Pelarasan untuk:				
Cukai pendapatan (Belanja)/kredit	(5,513)	8,533	–	–
(Rugi) daripada pertukaran asing yang belum terealisasi	(447,129)	(37,144)	(447,129)	(37,144)
Susut nilai hartanah, loji dan peralatan	5,489,451	5,991,244	4,973,536	5,389,545
Hutang lapuk dihapus kira	22,822	–	–	–
Hutang lapuk terpulih	(11,733)	–	–	–
Penggunaan geran kerajaan	(1,847,678)	(1,772,535)	(1,655,420)	(1,580,278)
Untung atas pelupusan hartanah, loji dan peralatan	(8,079)	(1,245,555)	(1,020)	(1,240,555)
Hartanah, loji dan peralatan dihapus kira	2	794,739	–	794,739
Kos kewangan	126,082	202,548	119,407	181,414
Pendapatan faedah daripada pelaburan dan pinjaman kakitangan	(2,514,624)	(2,744,770)	(2,514,624)	(2,744,770)
Keuntungan nilai saksama bersih ke atas pelbagai penerimaan	(12,715)	(9,645)	(12,715)	(9,645)
Elaun bagi rosot nilai ke atas yuran dan perdagangan belum terima diiktirafkan	3,003,322	3,410,785	3,000,212	3,379,983
Elaun bagi rosot nilai ke atas yuran dan perdagangan belum terima berbalik	(3,188,498)	(4,015,767)	(3,157,696)	(4,004,850)
Amaun belum terima daripada anak syarikat dihapus kira	–	–	–	–
Yuran dan perdagangan belum terima dihapus kira	2,892,361	3,380,700	2,892,261	3,380,700
Lebihan Operasi Sebelum Perubahan Modal Kerja	21,674,732	19,888,302	21,384,176	19,278,034
Perubahan dalam modal kerja:				
(Peningkatan)/Penurunan:				
Yuran dan perdagangan belum terima	(2,067,308)	(1,212,088)	(2,113,419)	(1,181,003)
Pelbagai penerimaan	(28,344)	1,465,384	369,029	1,988,644
Inventori	80,798	4,344	–	–
Peningkatan/(Penurunan):				
Terimaan yuran terdahulu	1,614,171	2,553,298	1,614,171	2,553,298
Deposit kembalikan	2,367,491	917,486	2,309,843	900,000
Pelbagai pemiutang dan akruan	3,319,201	(2,810,209)	2,600,284	(2,182,075)
Amaun belum bayar kepada anak syarikat	–	–	(990,000)	990,000
Tunai Daripada Aktiviti Operasi	26,960,741	20,806,517	25,174,084	22,346,898
Cukai pendapatan dibayar	(99,453)	(35,446)	–	–
Faedah diterima	31,918	91,097	31,918	91,097
Tunai Bersih Daripada Aktiviti Operasi	26,893,206	20,862,168	25,206,002	22,437,995

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
AKTIVITI PELABURAN				
Peningkatan bersih dalam deposit tetap bertempoh matang melebihi 3 bulan	(27,153,932)	(28,924,736)	(27,020,000)	(28,744,208)
Terimaan daripada pelupusan hartanah, loji dan peralatan	22,990	1,979,749	15,931	1,974,749
Pembelian pada hartanah, loji dan peralatan	(512,891)	(774,985)	(181,820)	(603,275)
Penambahan pelaburan kepada anak syarikat	–	–	(14,097)	(11,005)
Terimaan tunai daripada geran kerajaan	–	317,165	–	317,165
Faedah diterima	2,623,752	2,679,544	2,623,752	2,679,544
Tunai Bersih Digunakan Dalam Aktiviti Pelaburan	(25,020,081)	(24,723,263)	(24,576,234)	(24,387,030)
AKTIVITI PEMBIAYAAN				
Pembayaran liabiliti pajakan	(1,739,363)	(1,699,665)	(1,551,553)	(1,521,992)
Faedah dibayar	(126,082)	(202,548)	(119,407)	(181,414)
Pembayaran pinjaman kepada kerajaan	–	(2,000,000)	–	(2,000,000)
Tunai Bersih Digunakan Dalam Aktiviti Pembiayaan	(1,865,445)	(3,902,213)	(1,670,960)	(3,703,406)
Peningkatan/(Penurunan) bersih dalam tunai dan kesetaraan tunai	7,680	(7,763,308)	(1,041,192)	(5,652,441)
Tunai dan kesetaraan tunai pada 1 Januari	3,932,561	11,658,725	1,833,787	7,449,084
Kesan perbezaan penukaran matawang asing	447,129	37,144	447,129	37,144
Tunai dan kesetaraan tunai pada 31 Disember (Nota 21)	4,387,370	3,932,561	1,239,724	1,833,787

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota penjelasan yang disertakan merupakan sebahagian daripada penyata kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

1. MAKLUMAT KORPORAT

Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan telah ditubuhkan pada 15 Februari 1996. Pejabat berdaftar dan tempat utama operasi Lembaga adalah terletak di Aras 17, Menara Pejabat Utama, Ujana Kewangan, Jalan Merdeka, 87000 Wilayah Persekutuan Labuan, Malaysia.

Aktiviti utama Lembaga adalah untuk mempromosi dan membangunkan Labuan, Malaysia sebagai pusat perniagaan dan kewangan antarabangsa dan membangunkan matlamat kebangsaan, dasar-dasar dan memberi keutamaan bagi pembangunan serta pentadbiran perkhidmatan kewangan yang teratur di Labuan.

Aktiviti-aktiviti utama anak syarikat adalah dinyatakan dalam Nota 11.

Tiada sebarang perubahan ketara dalam kegiatan-kegiatan Lembaga dan anak syarikat sepanjang tahun kewangan.

2. RUMUSAN DASAR-DASAR PERAKAUNAN UTAMA

2.1 Asas Penyediaan

Penyata kewangan bagi Kumpulan dan Lembaga telah disediakan selaras dengan Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia (MFRS) yang dikeluarkan oleh Lembaga Piawaian Perakaunan Malaysia (MASB) dan Piawaian Laporan Kewangan Antarabangsa (IFRS).

Penyata kewangan Kumpulan dan Lembaga juga telah disediakan menurut asas kos sejarah.

2.2 Perubahan dalam dasar-dasar perakaunan

Dasar-dasar perakaunan yang diterima pakai adalah konsisten dengan tahun kewangan sebelumnya kecuali seperti berikut:

Pada 1 Januari 2021, Kumpulan dan Lembaga menerima pakai piawaian baru dan pindaan kepada MFRS bagi tempoh kewangan tahunan bermula pada atau selepas 1 Januari 2021.

Butiran	Berkuatkuasa untuk tahun kewangan mulai atau selepas
Covid-19 – Konsesi Sewa Berkaitan (Pindaan kepada MFRS 16 Pajak)	1 Jun 2020
Pelanjutan pengecualian sementara daripada memohon MFRS 9 (Pindaan kepada MFRS 4 Kontrak Insuran)	17 Ogos 2020
Pembaharuan Tanda Aras Kadar Faedah (Pindaan kepada MFRS 9, MFRS 139, FRS 7)	1 Januari 2021

2. RUMUSAN DASAR-DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

2.3 Piawaian-piawaian yang diterbitkan, tetapi belum berkuatkuasa

Kumpulan dan Lembaga tidak menerima pakai piawaian dan tafsiran yang diterbitkan tetapi belum berkuatkuasa dinyatakan di bawah:

Butiran	Berkuatkuasa untuk tahun kewangan mulai atau selepas
Kontrak Membebaskan - Kos Memenuhi Kontrak (Pindaan kepada MFRS 137 Peruntukan, Liabiliti Luar Jangka dan Aset Luar Jangka)	1 Januari 2022
Harta tanah, Loji dan Peralatan - Hasil sebelum penggunaan yang dimaksudkan (Pindaan kepada MFRS 16 Harta tanah, Loji dan Peralatan)	1 Januari 2022
Penambahan Tahunan Bagi Piawaian MFRS Kitaran 2018 - 2020	1 Januari 2022
Rujukan Penerima Pakai Kerangka Konseptual (Pindaan kepada Kombinasi Perniagaan MFRS 3)	1 Januari 2022
Pengelasan Liabiliti sebagai Semasa atau Bukan Semasa (Pindaan kepada MFRS 101)	1 Januari 2023
MFRS 17 Kontrak Insuran (termasuk pindaan kepada MFRS 17 yang dikeluarkan pada Ogos 2020)	1 Januari 2023
Pendedahan Dasar Perakaunan (Pindaan MFRS 101)	1 Januari 2023
Definisi Anggaran Perakaunan (Pindaan kepada MFRS 108)	1 Januari 2023
Cukai Tertunda yang berkaitan dengan Aset dan Liabiliti yang timbul daripada Transaksi Tunggal (Pindaan kepada MFRS 112)	1 Januari 2023
Pindaan kepada MFRS 10 dan MFRS 128: Jualan dan Sumbangan Aset antara Pelabur dan Syarikat Bersekutu dan Usaha Sama	Tertunda

Pihak pengurusan menjangkakan bahawa piawaian, pindaan kepada piawaian dan tafsiran yang dinyatakan di atas tidak akan memberi kesan material dalam tempoh penggunaan awal.

2.4 Asas penyatuan

Penyata kewangan yang disatukan terdiri daripada penyata kewangan Lembaga dan anak syarikatnya pada tarikh pelaporan. Penyata kewangan anak syarikat yang digunakan dalam penyediaan penyata kewangan disatukan disediakan bagi tarikh pelaporan yang sama seperti Lembaga. Dasar-dasar perakaunan yang konsisten digunakan untuk transaksi dan peristiwa dalam keadaan yang sama.

Lembaga mengawal sesebuah penerima pelaburan jika dan hanya jika Lembaga mempunyai semua yang berikut:

- Kuasa ke atas penerima pelaburan (iaitu hak sedia ada yang memberikan keupayaan semasa untuk mengarah aktiviti relevan terhadap penerima pelaburan);
- Pendedahan, atau hak ke atas pulangan berubah-ubah daripada pelaburan dengan penerima pelaburan; dan
- Keupayaan untuk menggunakan kuasa ke atas penerima pelaburan untuk mempengaruhi pulangan.

Apabila Lembaga mempunyai kurang daripada majoriti hak mengundi dalam penerima pelaburan, Lembaga akan mempertimbangkan perkara berikut dalam menilai sama ada hak mengundi Lembaga dalam penerima pelaburan adalah mencukupi untuk memberikan kuasa ke atas penerima pelaburan:

- Saiz pegangan hak mengundi Lembaga berkaitan dengan saiz dan penyebaran pemegang undi yang lain;
- Potensi hak mengundi yang dipegang oleh Lembaga, pemegang undi lain atau pihak-pihak lain;
- Hak yang timbul daripada lain-lain perjanjian kontrak; dan
- Mana-mana fakta tambahan dan keadaan yang menunjukkan bahawa Lembaga telah, atau tidak mempunyai, keupayaan semasa untuk mengarah aktiviti relevan pada masa keputusan perlu dibuat, termasuk corak undian di dalam mesyuarat pemegang saham sebelumnya.

NOTA-NOTA KEPADA **PENYATA KEWANGAN**

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

2. RUMUSAN DASAR-DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

2.4 Asas penyatuan (sambungan)

Anak syarikat adalah disatukan apabila Lembaga mendapat kawalan ke atas anak syarikat dan terhenti apabila Lembaga hilang kawalan terhadap anak syarikat. Semua baki antara kumpulan, pendapatan dan perbelanjaan dan keuntungan dan kerugian belum direalisasi yang terhasil daripada urusan niaga antara kumpulan adalah dihapuskan sepenuhnya.

Untung atau rugi dan setiap komponen pendapatan komprehensif lain akan diagihkan kepada Lembaga dan kepentingan tak mengawal. Jumlah pendapatan komprehensif daripada anak syarikat akan diagihkan kepada Lembaga dan kepentingan tak mengawal walaupun terdapatnya defisit di dalam kepentingan tak mengawal.

Perubahan kepentingan pemilikan Kumpulan di dalam anak syarikat yang tidak mengakibatkan Kumpulan kehilangan kawalan ke atas anak syarikat adalah diambil kira sebagai transaksi ekuiti. Nilai dibawa bagi kepentingan Kumpulan dan kepentingan tak mengawal adalah diselaraskan ke atas perubahan dalam kepentingan relatif mereka dalam anak syarikat. Perbezaan yang terhasil adalah diiktiraf secara langsung dalam ekuiti dan diagihkan kepada pemilik Lembaga.

Apabila Kumpulan kehilangan kawalan ke atas sebuah anak syarikat, untung atau rugi dikira sebagai perbezaan di antara (i) agregat nilai saksama pertimbangan yang diterima dan nilai saksama sebarang faedah tertahan dan (ii) nilai dibawa sebelum ini bagi aset dan liabiliti anak syarikat dan mana-mana kepentingan tak mengawal, adalah diiktiraf dalam untung atau rugi. Untung atau rugi terkumpul anak syarikat yang telah diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain dan terkumpul dalam ekuiti adalah dikelaskan semula ke dalam untung atau rugi atau jika berkenaan, dipindahkan langsung ke perolehan tertahan. Nilai saksama bagi mana-mana pelaburan yang terkumpul dalam bekas anak syarikat pada tarikh kawalan hilang adalah dianggap sebagai kos pada pengiktirafan awal pelaburan.

Kombinasi perniagaan

Perolehan anak syarikat diambil kira dengan menggunakan kaedah perolehan. Kos perolehan adalah diukur sebagai agregat pertimbangan dipindahkan, dinilai pada tarikh perolehan nilai saksama dan mana-mana amaun bagi kepentingan tak mengawal dalam pelaburan yang diperolehi. Kumpulan memilih asas transaksi demi transaksi sama ada untuk mengukur kepentingan tak mengawal dalam pelaburan yang diperolehi sama ada pada nilai saksama atau pada kadar daripada aset bersih boleh dikenal pasti. Kos transaksi dibelanjakan adalah dimasukkan dalam perbelanjaan pentadbiran.

Sebarang pertimbangan luar jangka yang akan dipindahkan oleh pemeroleh akan diiktiraf pada nilai saksama pada tarikh perolehan. Perubahan berikutnya dalam nilai saksama pertimbangan luar jangka adalah disifatkan sebagai satu aset atau liabiliti, yang akan diiktiraf menurut MFRS 139 sama ada dalam untung atau rugi atau sebagai perubahan kepada pendapatan komprehensif lain. Jika pertimbangan luar jangka diklasifikasikan sebagai ekuiti, ia tidak akan dinilai semula. Penyelesaian berikutnya adalah diambil kira di dalam ekuiti. Dalam keadaan di mana pertimbangan luar jangka tidak termasuk dalam skop MFRS 139, ia adalah diukur mengikut MFRS yang bersesuaian.

Apabila Kumpulan memperolehi perniagaan, ia menilai aset-aset dan liabiliti-liabiliti kewangan yang diandaikan untuk pengelasan dan jawatan bersesuaian mengikut terma kontrak, keadaan ekonomi dan keadaan berkaitan pada tarikh perolehan. Ini termasuklah pengasingan derivatif tersirat dalam kontrak hos oleh pelaburan yang diperolehi.

Jika kombinasi perniagaan tercapai secara berperingkat, nilai saksama tarikh perolehan sebelum ini memegang kepentingan ekuiti pelaburan adalah dinilai semula berdasarkan nilai saksama pada tarikh perolehan melalui untung atau rugi.

Muhibah, pada asasnya diukur pada kos, di mana merupakan lebih agregat pertimbangan yang dipindahkan dan amaun yang diiktiraf bagi kepentingan tak mengawal ke atas aset-aset bersih yang boleh dikenalpasti dan liabiliti-liabiliti diandaikan. Jika pertimbangan ini adalah lebih rendah daripada nilai saksama aset bersih anak syarikat yang diperolehi, perbezaannya adalah diiktiraf dalam untung atau rugi.

2. RUMUSAN DASAR-DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

2.5 Anak syarikat

Anak syarikat adalah entiti di mana Kumpulan mempunyai semua yang berikut:

- i) Kuasa ke atas penerima pelaburan (iaitu hak sedia ada yang memberikan keupayaan semasa untuk mengarah aktiviti relevan terhadap penerima pelaburan);
- ii) Pendedahan, atau hak ke atas pulangan berubah-ubah daripada pelaburan dengan penerima pelaburan; dan
- iii) Keupayaan untuk menggunakan kuasa ke atas penerima pelaburan untuk mempengaruhi pulangan.

Dalam penyata kewangan berasingan Lembaga, pelaburan dalam anak syarikat adalah diambilkira pada kos tolak kerugian rosot nilai. Semasa pelupusan pelaburan tersebut, perbezaan di antara hasil pelupusan bersih dan nilai dibawa diiktiraf dalam untung atau rugi.

2.6 Mata wang asing

Penyata kewangan Kumpulan dan Lembaga adalah dinyatakan dalam Ringgit Malaysia, yang juga merupakan mata wang fungsian Lembaga. Bagi setiap entiti, Kumpulan menentukan mata wang fungsi dan item-item yang dimasukkan dalam penyata kewangan setiap entiti diukur menggunakan mata wang fungsian. Kumpulan menggunakan kaedah langsung penyatuan dan memilih untuk mengguna semula keuntungan atau kerugian yang terhasil daripada kaedah ini.

Dalam penyediaan penyata kewangan entiti individu, urus niaga di dalam mata wang asing selain daripada mata wang fungsian entiti akan diiktirafkan sebagai kadar mata wang asing pada tarikh transaksi. Pada penghujung tempoh laporan, item kewangan yang didenominasi dalam mata wang asing akan dinilai semula pada tarikh terakhir tempoh tersebut. Item bukan kewangan yang bernilai saksama dalam mata wang asing akan dinilai semula dengan kadar pertukaran semasa tarikh nilai saksama ditentukan. Item bukan kewangan yang dinilai menurut kos sejarah dalam mata wang asing tidak akan dinilai semula.

Perbezaan pertukaran akan diiktirafkan di dalam untung atau rugi pada tahun yang berlakunya perbezaan tersebut, selain daripada, perbezaan yang berlaku disebabkan pertukaran semula nilai saksama item bukan kewangan yang di mana untung atau rugi ke atas nilai saksama telah diiktirafkan di dalam pendapatan komprehensif lain. Penyata Kewangan Kumpulan dan Lembaga disediakan mengikut nilai Ringgit Malaysia, iaitu mata wang fungsian yang digunakan oleh Lembaga. Setiap entiti Kumpulan akan menentukan mata wang fungsian kepada setiap entiti dan item yang direkodkan dalam penyata kewangan setiap entiti akan dinilai dengan mata wang fungsian. Kumpulan menggunakan penyatuan kaedah langsung dan telah memilih untuk mengitar untung atau rugi yang timbul dari kaedah ini.

2.7 Pengiktirafan pendapatan

Pendapatan akan diiktiraf setakat mana kebarangkalian manfaat ekonomi akan mengalir ke dalam Kumpulan dan Lembaga dan pendapatan yang boleh diukur dengan pasti, tanpa mengambil kira bila pembayaran itu dibuat. Pendapatan diukur pada nilai saksama pertimbangan yang diterima atau belum diterima, dengan mengambil kira syarat-syarat kontrak ditakrifkan pembayaran dan tidak termasuk cukai atau duti. Kumpulan dan Lembaga, menilai perkiraan pendapatan mereka berdasarkan kriteria tertentu untuk menentukan sama ada ia bertindak sebagai prinsipal atau ejen. Kumpulan dan Lembaga telah membuat kesimpulan bahawa mereka bertindak sebagai prinsipal dalam semua urusan pendapatannya. Kriteria pengiktirafan khusus yang mesti dipenuhi sebelum pendapatan diiktiraf seperti berikut:

a) Pendapatan yuran daripada aktiviti perniagaan

Yuran terdiri daripada yuran pemerbadanan, yuran pendaftaran dan yuran tahunan bagi syarikat Labuan, yuran tahunan lesen untuk bank-bank dan syarikat insurans Labuan dan yuran lain diterima dan belum diterima. Pendapatan diiktiraf apabila perkhidmatan yang diberikan atau pada tarikh pemerbadanan atau tarikh pendaftaran syarikat Labuan dan pada ulang tahun berikutnya. Apabila bayaran diterima adalah tertunggak lebih daripada tempoh tertentu, pengiktirafan yuran digantung sehingga ia direalisasikan secara tunai.

NOTA-NOTA KEPADA **PENYATA KEWANGAN**

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

2. RUMUSAN DASAR-DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

2.7 Pengiktirafan pendapatan (sambungan)

b) Lain-lain yuran

Pendapatan diiktiraf berdasarkan prestasi perkhidmatan dan pada satu tahap di mana kemungkinan manfaat ekonomi akan mengalir kepada Kumpulan dan boleh diukur dengan sewajarnya.

c) Pendapatan faedah

Pendapatan faedah diiktiraf dalam untung atau rugi apabila ia terakru, dengan mengambil kira kadar hasil efektif ke atas aset.

d) Pendapatan dividen

Pendapatan dividen daripada pelaburan diiktiraf apabila hak pemegang saham untuk menerima bayaran telah ditetapkan.

e) Hasil sewa

Hasil sewa akan diakru dengan asas pembahagian masa, dengan rujukan, kepada perjanjian yang telah ditunaikan.

2.8 Geran kerajaan

Geran kerajaan diiktiraf apabila terdapat jaminan yang munasabah bahawa geran tersebut akan diterima dan semua syarat yang ditetapkan akan dipatuhi. Apabila pemberian berkaitan dengan butiran perbelanjaan, ia diiktiraf sebagai pendapatan secara sistematik sepanjang tempoh bahawa kos, yang mana ia bertujuan untuk membayar ganti rugi, adalah dibelanjakan. Jika pemberian berkaitan dengan aset, ia diiktiraf sebagai pendapatan dalam jumlah yang sama jangka hayat yang dijangkakan daripada aset yang berkaitan.

Apabila Kumpulan menerima geran bukan kewangan, aset dan geran adalah direkodkan pada jumlah nominal kasar dan direalisasikan dalam untung atau rugi ke atas jangkaan hayat dengan corak penggunaan manfaat terhadap aset sandaran secara ansuran tahunan yang sama. Apabila pinjaman atau bantuan yang sama yang disediakan oleh kerajaan atau institusi yang berkaitan dengan kadar faedah di bawah kadar pasaran semasa, kesan faedah yang menggalakkan ini dianggap sebagai geran kerajaan.

2.9 Cukai

a) Cukai pendapatan semasa

Cukai pendapatan semasa aset dan liabiliti bagi tempoh semasa diukur pada jumlah yang dijangka akan dikutip semula daripada atau dibayar kepada lembaga percukaian. Kadar cukai dan undang-undang cukai yang digunakan untuk mengira jumlah tersebut adalah berdasarkan yang telah digubal atau digubal sebahagian besarnya, pada tarikh pelaporan di negara-negara Kumpulan dan Lembaga beroperasi dan menjana pendapatan yang boleh dikenakan cukai.

Cukai pendapatan semasa yang berkaitan dengan item yang diiktiraf secara langsung dalam ekuiti akan diiktiraf dalam ekuiti dan bukan di dalam untung atau rugi. Pengurusan secara berkala menilai kedudukan yang diambil dalam pulangan cukai berkenaan dengan situasi di mana peraturan-peraturan cukai yang dikenakan adalah tertakluk kepada tafsiran dan menetapkan peruntukan di mana sesuai.

b) Cukai pendapatan tertunda

Cukai pendapatan tertunda diiktiraf menggunakan kaedah liabiliti terhadap perbezaan sementara di antara aset dan liabiliti sebagai asas percukaian dan nilai tersebut dibawa bagi tujuan laporan kewangan pada tarikh pelaporan.

2. RUMUSAN DASAR-DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

2.9 Cukai (Sambungan)

b) Cukai pendapatan tertunda (sambungan)

Liabiliti cukai tertunda akan diiktiraf terhadap semua perbezaan sementara, kecuali:

- Pengiktirafan awal muhibah, aset atau liabiliti dalam urus niaga yang bukan merupakan penggabungan perniagaan dan pada masa urus niaga, tidak menjejaskan keuntungan perakaunan atau keuntungan boleh cukai atau kerugian; dan
- Perbezaan sementara boleh cukai yang berkaitan dengan pelaburan dalam anak syarikat, syarikat bersekutu dan faedah dalam usaha sama, apabila masa pembalikan perbezaan sementara boleh dikawal dan terdapat kemungkinan bahawa perbezaan sementara tersebut tidak akan dibalikkan pada masa hadapan.

Aset cukai tertunda diiktiraf bagi semua perbezaan sementara yang boleh ditolak, nilai bawaan kredit cukai belum digunakan dan kerugian cukai belum digunakan dibawa ke hadapan, di mana terdapat kemungkinan bahawa keuntungan boleh cukai diperoleh boleh ditolak terhadap perbezaan sementara, kredit cukai serta nilai bawaan bagi kerugian cukai yang tidak digunakan boleh digunakan dibawa ke hadapan, kecuali:

- Apabila aset cukai tertunda berkaitan dengan perbezaan sementara boleh ditolak wujud daripada pengiktirafan awal sesuatu aset atau liabiliti dalam urus niaga yang bukan merupakan penggabungan perniagaan dan pada masa urus niaga, tidak menjejaskan keuntungan perakaunan atau keuntungan boleh cukai atau kerugian; dan
- Perbezaan sementara tersebut berkaitan dengan pelaburan dalam anak syarikat, syarikat bersekutu dan faedah dalam usaha sama, aset cukai tertunda hanya diiktiraf setakat mana ia berkemungkinan bahawa perbezaan sementara tersebut akan dibalikkan pada masa hadapan dan keuntungan boleh cukai terhadap perbezaan sementara boleh digunakan.

Nilai bawaan bagi aset cukai tertunda akan disemak pada setiap pelaporan dan dikurangkan setakat mana tiada lagi kemungkinan bahawa keuntungan boleh cukai yang mencukupi akan tersedia untuk membolehkan semua atau sebahagian daripada aset cukai tertunda digunakan. Aset cukai tertunda tidak diiktiraf akan dinilai semula pada setiap tarikh pelaporan dan diiktiraf sehingga ke tahap bahawa ia telah menjadi kemungkinan keuntungan boleh cukai masa depan akan membolehkan aset cukai tertunda diperolehi semula.

Aset dan liabiliti cukai tertunda diukur pada kadar cukai yang dijangka akan digunakan dalam tempoh apabila aset direalisasikan atau liabiliti diselesaikan, berdasarkan kadar cukai (dan undang-undang cukai) yang telah digubal atau digubal sebahagian besarnya pada tarikh pelaporan.

Liabiliti cukai tertunda yang timbul daripada pelaburan hartanah pada nilai saksama diukur berdasarkan kesan cukai dengan anggapan bahawa jumlah dibawa bagi hartanah pelaburan diukur pada nilai saksama akan pulih sepenuhnya melalui penjualan. Anggapan ini adalah selaras dengan model perniagaan pengurusan untuk hartanah pelaburan Kumpulan.

Cukai tertunda bagi item yang diiktiraf di luar untung atau rugi akan diiktiraf di luar untung atau rugi. Cukai tertunda akan diiktiraf dalam korelasi kepada dasar transaksi sama ada dalam pendapatan komprehensif lain atau secara langsung di dalam ekuiti.

Aset cukai tertunda dan liabiliti cukai tertunda akan diimbangi jika hak yang boleh dikuatkuasakan untuk menolak aset cukai semasa terhadap liabiliti cukai semasa dan cukai tertunda berkaitan dengan entiti bercukai yang sama dan pihak berkuasa cukai yang sama.

NOTA-NOTA KEPADA **PENYATA KEWANGAN**

BAGI TAHUN BERAHIR 31 DISEMBER 2021

2. RUMUSAN DASAR-DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

2.9 Cukai (Sambungan)

b) Cukai pendapatan tertunda (sambungan)

Manfaat cukai yang diperoleh sebagai sebahagian daripada penggabungan perniagaan, tetapi tidak memenuhi kriteria untuk pengiktirafan berasingan pada tarikh itu, akan diiktiraf kemudiannya jika maklumat baru tentang fakta dan hal keadaan berubah. Pelarasan tersebut akan dianggap sebagai pengurangan kepada muhibah (selagi ia tidak melebihi muhibah) jika ia dilakukan dalam tempoh ukuran atau diiktiraf dalam untung atau rugi.

2.10 Hartanah, loji dan peralatan

Hartanah, loji dan peralatan dinyatakan pada kos, nilai bersih setelah ditolak susut nilai terkumpul dan/atau kerugian rosot nilai terkumpul, jika ada. Kos tersebut merangkumi kos menggantikan bahagian-bahagian pada hartanah, loji dan peralatan dan kos pinjaman bagi projek pembinaan jangka panjang jika kriteria pengiktirafan dipenuhi. Sekiranya bahagian penting hartanah, loji dan peralatan perlu digantikan pada satu tempoh masa, Kumpulan dan Lembaga mengiktiraf bahagian tersebut sebagai aset individu dengan hayat tertentu dan selanjutnya melaksanakan susut nilai. Begitu juga, apabila pemeriksaan utama dijalankan, kosnya akan diiktiraf dalam nilai bawaan bagi loji dan peralatan sebagai gantian jika kriteria pengiktirafan dipenuhi. Semua kos pembaikan dan penyelenggaraan yang lain akan diiktiraf dalam untung atau rugi apabila ditanggung. Nilai kini kos yang dijangka bagi pelucutan tauliah aset selepas penggunaannya adalah termasuk dalam kos aset masing-masing jika kriteria pengiktirafan bagi peruntukan dipenuhi.

Kerja dalam proses tidak akan disusut nilai. Kerja dalam proses terdiri daripada pembayaran kontraktor dan kos urus niaga secara langsung yang digunakan semasa penyediaan aset untuk penggunaan yang tertentu. Susut nilai ke atas aset yang sedang dibina akan bermula apabila aset tersebut sedia untuk penggunaan.

Susut nilai dikira berdasarkan kaedah garis lurus terhadap anggaran hayat penggunaan aset-aset seperti berikut:

Tanah pajakan	Sepanjang tempoh pajakan
Bangunan	50 tahun
Kenderaan	4 tahun
Komputer	3 tahun
Peralatan pejabat, perabot dan pengubahsuaian	3 – 7 tahun

Sesuatu hartanah, loji dan peralatan tidak diiktiraf semasa pelupusan atau apabila tiada manfaat ekonomi masa depan dijangka daripada penggunaan atau pelupusannya. Sebarang untung atau rugi hasil daripada aset tidak lagi diiktiraf (dikira sebagai perbezaan antara hasil pelupusan bersih dan nilai dibawa aset) adalah termasuk di dalam untung atau rugi apabila aset tidak lagi diiktiraf. Nilai baki, hayat berguna dan kaedah susut nilai hartanah, loji dan peralatan dikaji semula pada setiap akhir tahun kewangan dan dilaraskan secara prospektif, jika sesuai.

2. RUMUSAN DASAR-DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

2.11 Liabiliti pajakan

Tahun kewangan semasa

Kumpulan dan Lembaga menilai pada permulaan kontrak sama ada kontrak adalah, atau mengandungi pajakan. Iaitu, jika kontrak menyampaikan hak untuk mengawal penggunaan aset yang dikenal pasti untuk tempoh masa sebagai pertukaran untuk dipertimbangkan.

Kumpulan dan Lembaga sebagai penerima pajak

Kumpulan dan Lembaga menggunakan pendekatan pengiktirafan dan pengukuran tunggal untuk semua pajakan, kecuali untuk pajakan jangka pendek dan pajakan aset bernilai rendah. Kumpulan dan Lembaga mengiktiraf liabiliti pajakan untuk membuat pembayaran pajakan dan hak penggunaan aset yang mewakili hak untuk menggunakan aset asas.

(i) Hak penggunaan – Aset

Kumpulan dan Lembaga mengiktiraf hak penggunaan aset pada tarikh permulaan pajakan (iaitu tarikh aset sandaran tersedia untuk digunakan). Hak penggunaan aset adalah diukur pada kos, ditolak susut nilai terkumpul dan kerugian kemerosotan nilai, dan diselaraskan untuk sebarang pengukuran semula liabiliti pajakan. Kos hak penggunaan aset termasuk jumlah liabiliti pajakan yang diiktiraf, kos langsung permulaan yang ditanggung, dan bayaran pajakan yang dibuat pada atau sebelum tarikh permulaan tolak sebarang insentif pajakan yang diterima. Hak penggunaan aset disusut nilai berdasarkan kaedah garis lurus sepanjang tempoh pajakan yang lebih pendek dan anggaran hayat berguna aset.

Hak penggunaan aset juga tertakluk kepada kerosakan. Dasar pengiktirafan dan pengukuran kerugian kemerosotan adalah mengikut Nota 2.14.

(ii) Liabiliti pajakan

Pada tarikh permulaan pajakan, Kumpulan dan Lembaga mengiktiraf liabiliti pajakan yang diukur pada nilai kini pembayaran pajakan yang akan dibuat dalam tempoh pajakan. Bayaran pajakan termasuk bayaran tetap (termasuk bayaran tetap insubstance) yang ditolak oleh insentif pajakan yang belum diterima, pembayaran pajakan berubah yang bergantung kepada indeks atau kadar, dan amaun yang dijangka dibayar di bawah jaminan nilai sisa. Bayaran pajakan juga termasuk harga pelaksanaan opsyen pembelian yang semunasabahnya dilaksanakan oleh Kumpulan dan Lembaga dan bayaran penalti untuk menamatkan pajakan, jika jangka pajakan mencerminkan Kumpulan dan Lembaga yang melaksanakan pilihan untuk tamat. Bayaran pajakan boleh ubah yang tidak bergantung kepada indeks atau kadar diiktiraf sebagai perbelanjaan (kecuali jika ia ditanggung untuk menghasilkan inventori) dalam tempoh di mana peristiwa atau keadaan yang mencetuskan pembayaran berlaku.

Dalam menghitung nilai semasa pembayaran pajakan, Kumpulan dan Lembaga menggunakan kadar pinjaman tambahan pada tarikh permulaan pajakan kerana kadar faedah yang tersirat dalam pajakan tidak mudah ditentukan. Selepas tarikh permulaan, jumlah liabiliti pajakan ditingkatkan untuk mencerminkan pertambahan kepentingan dan dikurangkan untuk pembayaran pajakan yang dibuat. Di samping itu, amaun dibawa liabiliti pajakan diukur semula jika terdapat pengubahsuaian, perubahan dalam tempoh pajakan, perubahan dalam pembayaran pajakan (contohnya, perubahan pada pembayaran masa depan yang disebabkan oleh perubahan indeks atau kadar yang digunakan untuk menentukan apa-apa bayaran pajakan) atau perubahan dalam penilaian opsyen untuk membeli aset asas.

Liabiliti pajakan Kumpulan dan Lembaga dinyatakan dalam Nota 18.

NOTA-NOTA KEPADA **PENYATA KEWANGAN**

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

2. RUMUSAN DASAR-DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

2.11 Liabiliti pajakan (sambungan)

Tahun kewangan semasa (sambungan)

Kumpulan dan Lembaga sebagai Penerima pajak (sambungan)

(iii) Sewa jangka pendek dan pajakan aset bernilai rendah

Kumpulan dan Lembaga mengenakan pengecualian pajakan jangka pendek kepada pajakan jentera dan peralatan jangka pendeknya (iaitu, pajakan yang mempunyai tempoh sewa 12 bulan atau kurang dari tarikh permulaan dan tidak mengandungi pilihan pembelian). Ia juga menggunakan pengecualian pengiktirafan aset bernilai rendah kepada pajakan peralatan pejabat yang dianggap sebagai nilai rendah. Bayaran pajakan atas pajakan jangka pendek dan pajakan aset bernilai rendah diiktiraf sebagai perbelanjaan atas dasar garis lurus sepanjang tempoh.

Pemberi Pajak

Pajakan di mana Kumpulan dan Lembaga tidak memindahkan sebahagian besar risiko dan ganjaran yang berkaitan dengan pemilikan sesuatu aset dikelaskan sebagai pajakan operasi. Pendapatan sewa yang timbul diambil kira mengikut kaedah garis lurus mengikut terma pajakan dan dimasukkan dalam perolehan dalam penyata keuntungan atau kerugian disebabkan oleh sifat operasinya. Kos langsung awal yang ditanggung dalam perundingan dan mengatur pajakan operasi ditambah kepada jumlah bawaan aset yang dipajak dan diiktiraf dalam tempoh pajakan dengan asas yang sama dengan pendapatan sewa. Sewa bersyarat diiktiraf sebagai pendapatan dalam tempoh di mana ia diperolehi.

Tahun kewangan sebelumnya

Pada tahun kewangan yang lepas, penentuan sama ada perkiraan adalah (atau mengandungi) pajakan berdasarkan kepada susunan perkiraan pada permulaan pajakan. Susunan ini, atau mengandungi, pajakan jika menuruti susunannya bergantung kepada penggunaan aset atau aset tertentu dan susunannya menyampaikan hak menggunakan aset atau aset, walaupun hak tersebut tidak dinyatakan secara terperinci dalam suatu susunan.

a) Sebagai penerima pajak

Pajakan kewangan yang memindahkan kepada Kumpulan dan Kewangan dengan ketara semua risiko dan ganjaran yang berkaitan dengan pemilikan item yang dipajak, dipermodalkan pada permulaan pajakan pada nilai saksama aset pajakan atau, jika lebih rendah, pada nilai kini pajakan minimum bayaran. Sebarang kos langsung awal juga ditambah kepada jumlah yang dipermodalkan. Bayaran pajakan dibahagikan antara caj kewangan dan pengurangan liabiliti pajakan untuk mencapai kadar faedah tetap terhadap baki liabiliti yang tinggal. Caj kewangan dikenakan ke atas keuntungan atau kerugian. Sewa bersyarat, jika ada, dikenakan sebagai perbelanjaan dalam tempoh di mana ia ditanggung.

Aset pajakan yang dimodalkan disusutnilai lebih pendek daripada anggaran jangka hayat berguna dan tempoh pajakan, jika tidak ada kepastian yang munasabah bahawa Kumpulan dan Kewangan akan memperoleh hak milik pada akhir tempoh pajakan.

Bayaran pajakan operasi diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam keuntungan atau kerugian atas dasar garis lurus sepanjang tempoh pajakan. Manfaat agregat insentif yang disediakan oleh pemberi pajak diiktiraf sebagai pengurangan perbelanjaan sewa sepanjang tempoh pajakan secara garis lurus.

b) Sebagai pemberi pajak

Pajakan di mana Kumpulan dan Lembaga mengekalkan dengan ketara semua risiko dan ganjaran pemilikan aset dikelaskan sebagai pajakan operasi. Kos langsung awal yang ditanggung dalam rundingan pajakan operasi ditambah kepada jumlah bawaan aset yang dipajak dan diiktiraf dalam tempoh pajakan dengan asas yang sama seperti pendapatan sewa. Sewa bersyarat diiktiraf sebagai pendapatan dalam tempoh di mana ia diperolehi.

2. RUMUSAN DASAR-DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

2.12 Instrumen kewangan

i) Aset kewangan

Instrumen kewangan adalah sebarang kontrak yang memberikan peningkatan kepada aset kewangan suatu entiti dan liabiliti kewangan atau instrumen ekuiti kepada entiti yang lain.

Pengiktirafan awal dan pengukuran

Aset kewangan dikelaskan pada pengiktirafan awal dan kemudiannya diukur pada kos terlunas, nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (PKL) atau nilai saksama melalui untung atau rugi.

Pengelasan aset kewangan pada pengiktirafan awal bergantung kepada ciri-ciri aliran komponen pembiayaan yang signifikan atau di mana Kumpulan dan Lembaga tunai berkontrak aset kewangan dan model perniagaan Lembaga dan Kumpulan untuk mengurusnya. Dengan pengecualian kepada perdagangan belum terima yang tidak mengandungi sebuah telah mengguna pakai pendekatan yang wajar, Kumpulan dan Lembaga pada mulanya menilai aset kewangan pada nilai saksama, di dalam kes aset kewangan bukan pada nilai saksama melalui untung atau rugi, kos-kos transaksi.

Aset kewangan boleh dikelaskan dan dinilai pada kos terlunas atau nilai saksama melalui PKL, ia perlu untuk memberi kenaikan kepada aliran tunai '*solely payments of principal and interest (SPPI)*' pada jumlah prinsipal tertunggak. Penilaian ini merujuk kepada ujian SPPI dan dilaksanakan pada tahap instrumen.

Model perniagaan Kumpulan dan Lembaga untuk mengurus aset kewangan merujuk kepada bagaimana ia mengurus aset kewangan untuk menghasilkan aliran tunai. Model perniagaan menentukan sama ada aliran tunai akan berhasil daripada pungutan aliran tunai berkontrak atau penjualan aset kewangan atau kedua-duanya.

Pembelian atau penjualan aset kewangan yang memerlukan penyerahan aset dalam tempoh masa yang ditetapkan oleh peraturan atau konvensyen di dalam pasaran (perdagangan cara biasa) diiktiraf pada tarikh perdagangan, iaitu tarikh Kumpulan dan Lembaga komited untuk membeli atau menjual aset.

Pengukuran seterusnya

Untuk tujuan pengukuran seterusnya, aset kewangan dikelaskan kepada empat kategori:

- Aset kewangan pada kos terlunas (instrumen hutang)
- Aset kewangan pada nilai saksama melalui PKL dengan mengguna semula untung dan rugi terkumpul (instrumen hutang)
- Aset kewangan ditentukan pada nilai saksama melalui PKL dengan tiada penggunaan semula untung dan rugi terkumpul semasa penyahiktirafan (instrumen ekuiti)
- Aset kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi

Aset kewangan pada kos terlunas (instrumen hutang)

Kumpulan dan Lembaga menilai aset kewangan pada kos terlunas jika kedua-dua syarat di bawah dipenuhi:

- Aset kewangan diadakan dalam model perniagaan dengan objektif untuk memegang aset kewangan supaya dapat mengumpul berkontrak; dan
- Terma berkontrak aset kewangan memberi kenaikan pada tarikh yang ditentukan untuk aliran tunai '*SPPI*' pada jumlah prinsipal tertunggak

Aset kewangan pada kos terlunas adalah seterusnya diukur menggunakan kaedah kadar faedah berkesan (KFB) dan tertakluk kepada kemerosotan. Hasil dan rugi diiktiraf dalam untung dan rugi apabila aset dinyahiktiraf, diubah suai atau dirosotnilai.

NOTA-NOTA KEPADA **PENYATA KEWANGAN**

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

2. RUMUSAN DASAR-DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

2.12 Instrumen kewangan (sambungan)

i) Aset kewangan (sambungan)

Aset kewangan pada nilai saksama melalui untung dan rugi

Aset kewangan pada nilai saksama melalui untung dan rugi termasuk aset kewangan yang dipegang untuk dagangan, aset kewangan yang ditentukan semasa pengiktirafan awal pada nilai saksama melalui untung atau rugi, atau aset kewangan yang diwajibkan untuk dinilai pada nilai saksama. Aset kewangan dikelaskan sebagai dipegang untuk dagangan jika ia diperolehi untuk tujuan penjualan atau pembelian semula dalam masa yang terdekat. Derivatif termasuk derivatif terbenam berasingan, juga dikelaskan sebagai dipegang untuk dagangan melainkan jika ia ditentukan sebagai instrumen perlindungan nilai berkesan. Aset kewangan dengan aliran tunai 'SPPI' adalah dikelaskan dan dinilai pada nilai saksama melalui untung atau rugi tanpa mengira model perniagaan. Walau apa pun kriteria instrumen hutang yang akan dikelaskan pada kos terlunas atau pada nilai saksama melalui PKL, seperti yang diterangkan di atas, instrumen hutang mungkin akan dinilai pada nilai saksama melalui untung atau rugi pada pengiktirafan awal jika berbuat demikian menghapuskan atau mengurangkan dengan ketara ketakpadanan perakaunan.

Aset kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi adalah dibawa di dalam penyata kedudukan kewangan pada nilai saksama dengan perubahan bersih dalam nilai saksama yang diiktiraf di dalam penyata untung atau rugi.

Kategori ini termasuk instrumen derivatif dan pelaburan ekuiti tersenarai di mana Kumpulan dan Lembaga tidak boleh dipilih semula untuk dikelaskan pada nilai saksama melalui PKL. Dividen ke atas pelaburan ekuiti tersenarai juga diiktiraf sebagai pendapatan di dalam penyata untung atau rugi apabila hak pembelian ditubuhkan. Semua kategori aset kewangan yang lain tidak relevan kepada Kumpulan dan Lembaga.

Rosotnilai aset kewangan

Kumpulan dan Lembaga mengiktiraf elaun untuk kerugian kredit dijangka untuk semua instrumen hutang tidak dipegang pada nilai saksama melalui untung atau rugi. Kerugian kredit dijangka adalah berdasarkan perbezaan di antara hutang aliran tunai berkontrak mengikut kontrak dan semua aliran tunai yang dijangkakan oleh Kumpulan dan Lembaga, yang didiskaunkan pada anggaran kadar faedah berkesan yang asal. Aliran tunai yang dijangkakan termasuk aliran tunai daripada jualan pegangan cagar atau peningkatan kredit lain yang penting kepada terma kontrak.

Kerugian kredit dijangka adalah diiktiraf dalam dua peringkat. Bagi pendedahan kredit yang mana tidak terdapat peningkatan risiko kredit yang signifikan sejak pengiktirafan awal, kerugian kredit dijangka disediakan untuk kerugian kredit yang disebabkan oleh situasi kegagalan yang mungkin dalam tempoh 12 bulan (12 bulan kerugian kredit dijangka). Bagi pendedahan kredit yang terdapat kenaikan risiko kredit sejak pengiktirafan awal, elaun kerugian diperlukan untuk kerugian kredit yang dijangkakan sepanjang hayat pendedahan, tanpa mengira masa kegagalan (seumur hidup kerugian kredit dijangka).

Bagi perdagangan belum terima dan aset kontrak, Kumpulan dan Lembaga menggunakan pendekatan yang mudah untuk mengira kerugian kredit dijangkakan. Oleh itu, Kumpulan dan Lembaga tidak menjejaki perubahan dalam risiko kredit, tetapi mengiktiraf elaun kerugian berdasarkan kerugian kredit dijangka seumur hidup pada setiap tarikh pelaporan. Kumpulan dan Lembaga telah membentuk satu matriks peruntukan yang berdasarkan pengalaman kerugian kredit sejarahnya, disesuaikan untuk faktor-faktor yang berpandangan ke hadapan khusus kepada penghutang dan persekitaran ekonomi.

Kumpulan dan Lembaga menganggap aset kewangan gagal apabila bayaran kontrak adalah 12 bulan lewat. Walau bagaimanapun, dalam kes tertentu, Kumpulan dan Lembaga juga boleh mempertimbangkan aset kewangan sebagai gagal apabila maklumat dalaman atau luaran menunjukkan bahawa Kumpulan dan Lembaga tidak mungkin menerima jumlah kontrak yang belum dijelaskan sepenuhnya sebelum mengambil kira sebarang peningkatan kredit yang dipegang oleh Kumpulan dan Lembaga. Aset kewangan dihapus kira apabila tiada jangkaan yang munasabah untuk memulihkan aliran tunai berkontrak.

2. RUMUSAN DASAR-DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

2.12 Instrumen kewangan (sambungan)

i) Aset kewangan (sambungan)

Penyahiktirafan

Aset kewangan (atau, jika berkenaan, sebahagian daripada aset kewangan atau sebahagian daripada sekumpulan aset kewangan yang serupa) adalah secara amnya diiktirafkan (contohnya dikeluarkan daripada penyata kedudukan kewangan Kumpulan dan Lembaga) apabila:

- Hak untuk menerima aliran tunai daripada aset telah tamat, atau
- Kumpulan dan Lembaga telah memindahkan hak untuk menerima aliran tunai daripada aset atau telah mengambil alih tanggungjawab untuk membayar aliran tunai yang diterima secara penuh tanpa kelewatan material kepada pihak ketiga di bawah pengatur serah-semua; dan sama ada (a) Kumpulan dan Lembaga telah memindahkan sebahagian besar risiko dan ganjaran aset tersebut, atau (b) Kumpulan dan Pihak Berkuasa tidak memindahkan atau mengekalkan sebahagian besar risiko dan ganjaran aset, tetapi telah memindahkan kawalan daripada aset tersebut.

Apabila Kumpulan dan Pihak Berkuasa telah memindahkan haknya untuk menerima aliran tunai daripada aset atau telah memasuki suatu pengatur serah-semua, ia menilai jika dan sejauh mana ia mengekalkan risiko dan ganjaran pemilikan. Apabila ia tidak memindahkan atau mengekalkan sebahagian besar risiko dan ganjaran aset itu, dan tidak mengendalikan kawalan aset itu, Kumpulan dan Lembaga terus mengiktiraf aset yang dipindahkan setakat penglibatan berterusan Kumpulan dan Lembaga di dalamnya. Dalam kes itu, Kumpulan dan Lembaga juga mengiktiraf liabiliti bersekutu. Aset yang dipindahkan dan liabiliti bersekutu diukur atas dasar yang mencerminkan hak dan kewajipan yang dikekalkan oleh Kumpulan dan Lembaga.

Penglibatan berterusan yang mengambil bentuk jaminan ke atas aset yang dipindahkan diukur di bawah nilai asal yang dibawa aset dan jumlah maksimum pertimbangan yang diperlukan oleh Kumpulan dan Lembaga untuk dibayar balik.

ii) Liabiliti kewangan

Kategori liabiliti kewangan pada pengiktirafan awal adalah seperti berikut:

Nilai saksama melalui untung atau rugi ("FVTPL")

Liabiliti kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi, termasuk liabiliti kewangan yang dipegang untuk dagangan dan liabiliti kewangan yang ditetapkan pada pengiktirafan awal pada nilai saksama melalui untung atau rugi. Liabiliti kewangan diklasifikasikan sebagai dipegang untuk dagangan jika ia ditanggung untuk tujuan pembelian semula dalam tempoh terdekat.

Untung atau rugi atas liabiliti dipegang untuk dagangan diiktiraf dalam penyata untung atau rugi. Liabiliti kewangan yang ditetapkan pada pengiktirafan awal pada nilai saksama melalui untung atau rugi ditetapkan pada tarikh permulaan pengiktirafan, dan hanya jika kriteria dalam MFRS 9 dipenuhi.

Kos terlunas (pinjaman dan peminjaman)

Selepas pengiktirafan awal, pinjaman dan peminjaman berfaedah kemudiannya diukur pada kos yang dilunaskan menggunakan kaedah kadar faedah efektif. Keuntungan dan kerugian akan diiktiraf dalam untung atau rugi apabila liabiliti tidak lagi diiktiraf serta melalui proses pelunasan kaedah kadar faedah efektif (EIR).

Kos pelunasan dikira dengan mengambil kira apa-apa diskaun atau premium perolehan dan yuran atau kos yang merupakan sebahagian daripada EIR. Pelunasan EIR termasuk dalam kos kewangan dalam untung atau rugi.

NOTA-NOTA KEPADA **PENYATA KEWANGAN**

BAGI TAHUN BERAHIR 31 DISEMBER 2021

2. RUMUSAN DASAR-DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

2.12 Instrumen kewangan (sambungan)

ii) Liabiliti kewangan (sambungan)

Penyahiktirafan

Liabiliti kewangan tidak diiktiraf apabila kewajipan di bawah liabiliti ini telah dilepaskan, dibatalkan atau tamat. Apabila liabiliti kewangan sedia ada digantikan oleh yang lain daripada pemberi pinjaman yang sama dengan syarat yang berbeza, atau terma liabiliti sedia ada diubah suai, apa-apa pertukaran atau perubahan tersebut dianggap sebagai penarik penarikbalikan liabiliti asal dan pengiktirafan liabiliti baru. Perbezaan dalam jumlah yang dibawa masing-masing diiktiraf dalam untung atau rugi.

2.13 Ukuran nilai saksama

Kumpulan dan Lembaga menilai instrumen kewangan, seperti derivatif, dan aset bukan kewangan seperti pelaburan hartanah, pada nilai saksama pada setiap tarikh pelaporan. Selain itu, nilai saksama instrumen kewangan yang diukur pada kos yang dilunaskan telah dinyatakan dalam Nota 20.

Nilai saksama adalah harga yang akan diterima untuk menjual satu aset atau bayaran untuk memindahkan liabiliti dalam transaksi di antara peserta pasaran pada tarikh pengukuran. Pengukuran nilai saksama adalah berdasarkan kepada andaian bahawa transaksi untuk menjual aset tersebut atau memindahkan liabiliti yang berlaku sama ada:

- Di dalam pasaran prinsipal bagi aset atau liabiliti, atau
- Di dalam ketiadaan pasaran prinsipal, di dalam pasaran paling menguntungkan bagi aset atau liabiliti

Prinsipal atau pasaran paling menguntungkan mestilah boleh diakses oleh Kumpulan dan Lembaga.

Nilai saksama bagi satu aset atau liabiliti adalah dinilai menggunakan andaian bahawa peserta pasaran akan digunakan apabila menentukan harga aset atau liabiliti, dengan andaian bahawa peserta pasaran bertindak demi kepentingan ekonomi mereka yang terbaik.

Satu pengukuran nilai saksama aset bukan kewangan mengambil kira keupayaan peserta pasaran untuk menjana faedah ekonomi dengan penggunaan aset tertinggi dan terbaik atau dengan menjual kepada kumpulan peserta pasaran lain yang akan menggunakan aset tertinggi dan terbaik.

Kumpulan dan Lembaga menggunakan teknik penilaian yang bersesuaian dalam keadaan dan untuk mana data yang mencukupi boleh didapati untuk mengukur nilai saksama, memaksimumkan penggunaan input relevan yang boleh didapati dan meminimumkan penggunaan input yang tidak boleh didapati.

Semua aset dan liabiliti untuk mana nilai saksama diukur atau didedahkan di dalam penyata kewangan dikategorikan dalam hierarki nilai saksama, seperti yang digambarkan berikut, berdasarkan input paras terendah di mana ketara ke atas pengukuran nilai saksama secara keseluruhan:

Tahap 1	– Disebut harga (tidak diselaraskan) harga pasaran dalam pasaran aktif bagi aset atau liabiliti yang serupa.
Tahap 2	– Teknik penilaian untuk mana input paras terendah yang ketara kepada pengukuran nilai saksama secara langsung atau tidak langsung boleh didapati.
Tahap 3	– Teknik penilaian yang mana input paras terendah yang ketara kepada pengukuran nilai saksama adalah tidak boleh didapati.

2. RUMUSAN DASAR-DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

2.13 Ukuran nilai saksama (sambungan)

Bagi aset-aset dan liabiliti-liabiliti yang diiktiraf di dalam penyata kewangan secara berulang, Kumpulan dan Lembaga akan menentukan sama ada pemindahan berlaku antara Tahap dalam hierarki dengan penilaian semula kategori (berdasarkan input tahap paling rendah yang ketara kepada nilai saksama ukuran secara keseluruhan) pada akhir setiap tempoh pelaporan.

Untuk tujuan pendedahan nilai saksama, Kumpulan dan Lembaga telah menentukan kelas aset-aset dan liabiliti-liabiliti atas dasar sifat, ciri-ciri dan risiko aset atau liabiliti dan tahap hierarki nilai saksama seperti yang dijelaskan di atas.

2.14 Rosot nilai aset bukan kewangan

Kumpulan dan Lembaga pada setiap tarikh pelaporan menilai sama ada terdapat tanda-tanda aset kemungkinan rosot. Jika sebarang petunjuk wujud, atau apabila ujian kemerosotan tahunan bagi aset diperlukan, Kumpulan dan Lembaga menganggarkan jumlah boleh diperolehi semula bagi aset. Jumlah boleh diperolehi semula bagi aset adalah lebih tinggi bagi sesuatu aset atau nilai saksama unit penajaan tunai (CGU) ditolak kos untuk dijual dan nilainya dalam penggunaan. Ia ditentukan untuk aset individu kecuali aset tersebut tidak menjana aliran tunai yang sebahagian besarnya bebas daripada aset lain atau kumpulan-kumpulan aset lain. Di mana nilai dibawa aset atau CGU melebihi jumlah diperolehi semula bagi aset, aset tersebut dianggap merosot dan dikurangkan kepada jumlah boleh diperolehi semula. Dalam menilai jumlah dalam penggunaan, anggaran aliran tunai masa hadapan didiskaunkan kepada nilai semasa menggunakan kadar diskaun sebelum cukai yang menggambarkan penilaian pasaran semasa bagi nilai masa wang dan risiko yang khusus kepada aset. Dalam menentukan nilai saksama ditolak kos untuk dijual, urus niaga pasaran terbaru diambil kira, jika ada. Jika tidak ada urus niaga tersebut yang boleh dikenalpasti, model penilaian yang sesuai akan digunakan. Pengiraan ini disokong oleh gandaan penilaian, saham yang disebut untuk anak syarikat yang diniagakan secara awam atau lain-lain petunjuk nilai saksama yang ada.

Kumpulan dan Lembaga melaksanakan pengiraan rosot nilai berasaskan pada belanjawan dan ramalan terperinci yang disediakan secara berasingan bagi setiap CGU bagi Kumpulan dan Lembaga terhadap aset-aset individu diperuntukkan. Pengiraan belanjawan dan ramalan tersebut secara umumnya meliputi tempoh lima tahun. Untuk tempoh yang lebih lama, kadar pertumbuhan jangka panjang akan dikira dan digunakan untuk menjana aliran tunai masa hadapan selepas tahun kelima.

Kerugian rosot nilai daripada operasi yang berterusan, termasuk rosot nilai terhadap inventori akan diiktiraf di dalam untung atau rugi dalam kategori perbelanjaan konsisten dengan fungsi aset yang dirosot nilai, kecuali harta yang sebelumnya dinilai semula di mana penilaian semula dimasukkan ke dalam pendapatan komprehensif lain. Dalam kes ini, kemerosotan juga akan diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain setakat jumlah penilaian semula yang dibuat sebelumnya.

Bagi aset-aset tidak termasuk muhibah, penilaian dibuat pada setiap tarikh pelaporan sama ada terdapat sebarang petunjuk bahawa kerugian kemerosotan nilai yang diiktiraf sebelum ini mungkin tidak lagi wujud atau mungkin telah berkurangan. Jika petunjuk sedemikian wujud, Kumpulan dan Lembaga akan menganggarkan jumlah aset atau CGU yang boleh diperolehi semula. Kerugian kemerosotan nilai yang diiktiraf sebelum ini dipulihkan semua hanya jika terdapat perubahan dalam anggaran yang digunakan untuk menentukan amaun boleh diperolehi semula bagi aset sejak kerugian kemerosotan nilai terakhir diiktiraf. Pemulihan semula adalah terhad supaya jumlah dibawa aset tidak melebihi jumlah yang boleh diperolehi semula, dan tidak melebihi jumlah dibawa yang mungkin telah ditentukan, bersih daripada susut nilai, sekiranya tiada kerugian kemerosotan yang diiktiraf bagi aset tersebut pada tahun-tahun sebelumnya. Pemulihan semula itu akan diiktiraf di dalam untung atau rugi, melainkan aset tersebut dibawa pada jumlah yang dinilai semula, di mana pemulihan dianggap sebagai peningkatan penilaian semula.

NOTA-NOTA KEPADA **PENYATA KEWANGAN**

BAGI TAHUN BERAHIR 31 DISEMBER 2021

2. RUMUSAN DASAR-DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

2.15 Inventori

Inventori akan dinilai sama ada lebih rendah daripada kos ataupun nilai realisasi bersih.

Kos mendatangkan dalam membawa setiap produk ke lokasi semasa dan keadaan adalah dihitung melalui asas FIFO (masuk dulu, keluar dulu).

Nilai realisasi bersih adalah penganggaran harga jualan dalam perjalanan biasa urusan kurang penganggaran kos yang diperlukan dalam penjualan.

2.16 Peruntukan

Peruntukan akan diiktiraf apabila Kumpulan dan Lembaga mempunyai kewajipan semasa (perundangan atau konstruktif) akibat daripada peristiwa yang lalu, ia adalah berkemungkinan bahawa aliran keluar sumber yang mengandungi manfaat ekonomi yang perlu menyelesaikan kewajipan dan anggaran yang munasabah boleh dibuat daripada jumlah kewajipan. Di mana Kumpulan dan Lembaga menjangkakan beberapa atau semua peruntukan yang boleh dibayar balik, pembayaran balik tersebut akan diiktiraf sebagai aset yang berasingan tetapi hanya apabila pembayaran balik tersebut adalah hampir pasti. Perbelanjaan yang berkaitan dengan peruntukan adalah dibentangkan dalam untung atau rugi bersih daripada sebarang pembayaran balik.

2.17 Manfaat pekerja

Manfaat pekerja jangka pendek

Kewajipan bagi manfaat pekerja jangka pendek berkenaan dengan gaji, bonus tahunan, cuti tahunan berbayar dan cuti sakit diukur atas dasar tiada diskaun dan dibelanjakan sebagai perkhidmatan berkaitan yang disediakan.

Liabiliti merupakan jumlah yang dijangka dibayar di bawah bonus tunai jangka pendek atau pelan perkongsian keuntungan sekiranya Kumpulan telah membentangkan kewajipan perundangan atau konstruktif untuk membayar amaun ini akibat daripada perkhidmatan lepas yang diberikan oleh pekerja dan kewajipan boleh dianggarkan dengan pasti.

Pelan caruman bertakrif

Kumpulan mengambil bahagian dalam skim pencen nasional seperti yang ditakrifkan oleh undang-undang negara di mana ianya beroperasi. Kumpulan membuat caruman di dalam Kumpulan Wang Simpanan Pekerja di Malaysia, skim pencen caruman bertakrif. Caruman kepada skim pencen caruman bertakrif diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam tempoh di mana perkhidmatan yang berkaitan dilaksanakan.

2.18 Tunai dan kesetaraan tunai

Kumpulan dan Lembaga menggunakan kaedah tidak langsung dalam penyediaan penyata aliran tunai. Kesetaraan tunai adalah jangka pendek, pelaburan berkecairan tinggi dengan tempoh matang tiga bulan atau kurang dari tarikh perolehan dan sedia ditukar kepada tunai dengan risiko tidak ketara perubahan dalam nilai.

3. PERTIMBANGAN DAN ANGGARAN PERAKAUNAN YANG PENTING

Dalam penyediaan penyata kewangan Kumpulan, pihak pengurusan dikehendaki membuat pertimbangan, anggaran dan andaian yang memberi kesan kepada jumlah pendapatan, perbelanjaan, aset dan liabiliti, dan pendedahan kepada liabiliti luar jangka pada tarikh pelaporan. Walau bagaimanapun, ketidaktentuan mengenai andaian dan anggaran ini boleh menyebabkan hasil memerlukan pelarasan ketara kepada jumlah dibawa bagi aset atau liabiliti berkenaan pada masa hadapan.

Dalam proses mengguna pakai dasar perakaunan Kumpulan, pihak pengurusan berpendapat bahawa tidak ada contoh penggunaan pertimbangan yang dijangka mempunyai kesan ketara ke atas amaun yang diiktiraf dalam penyata kewangan.

3.1 Sumber utama ketidakpastian anggaran

Andaian-andaian utama mengenai masa hadapan dan sumber utama lain ketidakpastian anggaran pada tarikh laporan yang mempunyai risiko yang penting yang boleh menyebabkan pelarasan ketara kepada nilai yang dibawa oleh aset-aset dan liabiliti-liabiliti dalam tahun kewangan yang akan datang dibincangkan di bawah:

a) Rosot nilai yuran dan penerimaan

Kumpulan dan Lembaga akan menilai pada setiap tarikh pelaporan sama ada terdapat sebarang bukti objektif bahawa aset kewangan telah merosot. Untuk menentukan sama ada terdapat bukti objektif rosot nilai, Kumpulan dan Lembaga mempertimbangkan faktor-faktor seperti kebarangkalian insolvensi atau kesukaran kewangan yang ketara pada penghutang dan keingkaran atau kelewatan dalam pembayaran yang ketara.

Apabila terdapat bukti objektif kemerosotan nilai, jumlah dan masa aliran tunai masa hadapan adalah dianggarkan berdasarkan sejarah pengalaman kerugian untuk aset-aset yang mempunyai ciri-ciri risiko kredit yang sama.

b) Aset-aset cukai tertunda

Aset-aset cukai tertunda akan diiktiraf bagi semua kerugian cukai yang tidak diguna dan elaun modal yang tidak diserap setakat mana terdapat kemungkinan bahawa keuntungan bercukai akan ditolak dengan kerugian dan elaun modal yang boleh digunakan. Pertimbangan pengurusan yang penting diperlukan untuk menentukan jumlah aset cukai tertunda yang boleh diiktiraf, berdasarkan masa dan tahap keuntungan bercukai masa hadapan bersama dengan strategi perancangan cukai masa hadapan.

c) Anggaran hayat berguna hartanah, loji dan peralatan

Kumpulan dan Lembaga kerap mengkaji semula anggaran hayat berguna hartanah, loji dan peralatan berdasarkan faktor-faktor seperti rancangan dan strategi perniagaan dan jangkaan tahap penggunaan. Keputusan operasi masa hadapan boleh terjejas dengan ketara oleh perubahan dalam anggaran ini yang disebabkan oleh perubahan dalam faktor-faktor yang dinyatakan di atas. Pengurangan dalam anggaran hayat berguna hartanah, loji dan peralatan akan meningkatkan susut nilai yang direkodkan dan mengurangkan nilai hartanah, loji dan peralatan.

NOTA-NOTA KEPADA **PENYATA KEWANGAN**

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

4. PENDAPATAN

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Yuran pendapatan daripada:				
Yuran Perlesenan	39,180,231	40,095,677	39,180,231	40,095,677
Yuran Tahunan	13,407,986	14,781,395	13,407,986	14,781,395
Penubuhan dan Pendaftaran	593,750	787,047	593,750	787,047
Pejabat Pemasaran/Pentadbiran	2,477,290	2,432,784	2,477,289	2,432,784
Lain-lain yuran	10,094,428	6,484,914	7,179,160	3,722,289
	65,753,685	64,581,817	62,838,416	61,819,192

5. PENDAPATAN DARI PELABURAN

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Faedah yang diterima daripada:				
Simpanan tetap	2,482,706	2,653,674	2,482,706	2,653,674
Wang panggilan	18,144	79,996	18,144	79,996
	2,500,850	2,733,670	2,500,850	2,733,670

6. KOS KEWANGAN

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Faedah ke atas liabiliti pajakan	126,082	176,108	119,407	181,414
Belanja faedah ke atas nilai saksama pinjaman	60,992	26,440	–	–
	187,074	202,548	119,407	181,414

7. PENDAPATAN/(PERBELANJAAN) LAIN

Termasuk dalam pendapatan/(perbelanjaan) lain adalah seperti berikut:

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Pendapatan operasi lain:				
Pendapatan faedah dari pinjaman kakitangan:				
Lain-lain	13,774	11,100	13,774	11,100
Pendapatan sewa	15,530	35,375	12,000	192,000
Pelbagai pendapatan	155,589	136,030	12,327	33,090
Untung/(Rugi) atas pelupusan hartanah, loji dan peralatan	8,079	1,245,555	1,020	1,240,555
(Rugi)/Untung daripada pertukaran asing:				
Terealisasi	(609,279)	(1,528,439)	(599,948)	(1,528,439)
Tidak terealisasi	447,129	37,144	447,129	37,144
Hutang lapuk terpulih	11,733	–	–	–
Pendapatan operasi lain:				
Elaun bagi rosot nilai ke atas yuran dan perdagangan belum				
terima berbalik	3,188,499	4,015,767	3,157,697	4,004,850
Yuran audit:				
Tahun semasa	(89,962)	(77,077)	(39,762)	(28,077)
Kurangan peruntukan pada tahun lepas	(1,850)	(1,520)	–	–
Susut nilai hartanah, loji dan peralatan	(5,489,451)	(5,991,244)	(4,973,536)	(5,389,545)
Perbelanjaan sewa	(5,500)	26,692	(5,500)	26,692
Hutang lapuk dihapus kira	(22,822)	–	–	–
Yuran dan perdagangan belum terima dihapus kira	(2,892,361)	(3,380,700)	(2,892,361)	(3,380,700)
Ganjaran ahli-ahli lembaga	(487,448)	(360,833)	(411,730)	(282,300)
Sumbangan kepada tabung kebajikan kakitangan Labuan FSA	(200,000)	(200,000)	(200,000)	(200,000)
Hartanah, loji dan peralatan dihapus kira	(2)	–	–	–
Geran kepada anak syarikat	–	–	(3,580,000)	(4,200,000)
Yuran pemasaran dibayar kepada anak syarikat	–	–	(4,700,000)	(4,860,000)
Pajakan mesin dan kelengkapan	(91,881)	(41,624)	(54,645)	(41,624)
Yuran pengajian yang dibayar kepada anak syarikat	–	–	(103,358)	(101,969)
Elaun bagi rosot nilai ke atas yuran dan perdagangan				
belum terima	(3,003,332)	(3,410,785)	(3,000,212)	(3,379,983)
Keuntungan nilai saksama bersih ke atas pelbagai penerimaan	12,715	9,645	12,715	9,645

NOTA-NOTA KEPADA **PENYATA KEWANGAN**

BAGI TAHUN BERAHIR 31 DISEMBER 2021

8. KOS KAKITANGAN

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Kos kakitangan*	34,121,867	34,232,680	26,631,070	26,756,201

* Termasuk kos kakitangan berikut:

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Kakitangan pengurusan utama:				
Gaji	6,150,278	6,238,301	4,562,973	4,775,650
Elaun	920,154	779,984	902,910	706,911
Caruman Kumpulan Wang Simpanan Pekerja	1,099,086	1,126,522	852,010	942,017

9. CUKAI PENDAPATAN

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Penyata pendapatan komprehensif:				
Cukai semasa:				
Cukai pendapatan berkanun Malaysia	21,303	49,896	–	–
Kurangan/(Lebih) peruntukan bagi cukai pendapatan pada tahun lepas	18,639	(273)	–	–
	39,942	49,623	–	–
Cukai tertunda:				
Berkaitan dengan pengasalan bagi perbezaan sementara	(793)	(7,036)	–	–
(Lebih)/kurangan peruntukan bagi tahun lepas	(4,720)	15,569	–	–
	(5,513)	8,533	–	–
	34,429	58,156	–	–

Lembaga telah dikecualikan daripada membayar cukai ke atas semua pendapatan, selain dari pendapatan dividen, di bawah Perintah Cukai Pendapatan (Pengecualian) (No.33) Arahan 1997 [PU(A)221/97], Perintah Cukai Pendapatan (Pengecualian) (Pindaan) (No.2) Arahan 2003 [PU(A)198/2003] dan mengikut kepada Seksyen 127(3A) Akta Cukai Pendapatan, 1967 sehingga tahun taksiran 2011. Pada 07 Julai 2021, Kementerian Kewangan telah melanjutkan tempoh pengecualian cukai selama 5 tahun sehingga tahun taksiran 2025.

Cukai pendapatan untuk anak syarikat yang lain dikira dengan kadar cukai berkanun sebanyak 24% (2020: 24%) daripada anggaran taksiran keuntungan bagi akhir tahun.

9. CUKAI PENDAPATAN (SAMBUNGAN)

Pelarasan di antara perbelanjaan cukai dan lebih perakaunan

Pelarasan di antara perbelanjaan cukai dan hasil perakaunan lebih didarab dengan kadar cukai korporat yang digunakan pada tahun berakhir 31 Disember 2021 dan 2020 adalah seperti berikut:

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Lebih sebelum Cukai	18,211,090	15,983,325	18,187,365	15,768,895
Cukai pada kadar cukai berkanun Malaysia sebanyak 24% (2020: 24%)	4,370,662	3,835,998	4,364,968	3,784,535
Kesan pada pendapatan yang tidak dikenakan cukai	(4,452,712)	(3,870,798)	(4,364,968)	(3,784,535)
Kesan pada perbelanjaan tidak ditolak untuk tujuan cukai	73,910	74,885	–	–
Penarikbalikan perbezaan sementara yang tidak diiktirafkan dahulu	–	–	–	–
Kurangan peruntukan bagi cukai tertunda pada tahun lepas	28,650	16,285	–	–
Aset cukai tertunda yang tidak diiktiraf	18,639	2,775	–	–
Lebih peruntukan bagi cukai pendapatan pada tahun lepas	(4,720)	(989)	–	–
Perbelanjaan cukai tahunan	34,429	58,156	–	–

NOTA-NOTA KEPADA **PENYATA KEWANGAN**

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

10. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN

	Peralatan							
	Tanah Pajakan RM	Bangunan* RM	Kenderaan RM	Komputer pengubahsuaian RM	perabot dan pengubahsuaian RM	Hak Penggunaan Aset RM	Kerja Dalam Proses RM	Jumlah RM
Kumpulan								
Kos								
Pada 1 Januari 2020	442,000	84,506,001	1,325,073	9,712,476	8,111,498	8,392,866	1,591,129	114,081,043
Tambahan	-	-	-	165,003	215,218	-	394,764	774,985
Pelupusan	(442,000)	(528,000)	-	(916,640)	(117,241)	-	-	(2,003,881)
Dinyatakan semula	-	(747,039)	-	-	-	-	(47,700)	(794,739)
Pengubahsuaian pajakan	-	-	-	-	-	(107,731)	-	(107,731)
Klasifikasi semula	-	-	-	137,800	9,000	-	(146,800)	-
Pada 31 Disember 2020	-	83,230,962	1,325,073	9,098,639	8,218,475	8,285,135	1,791,393	111,949,677
1 Januari 2021	-	83,230,962	1,325,073	9,098,639	8,218,475	8,285,135	1,791,393	111,949,677
Tambahan	-	-	4,774	30,858	334,954	-	142,305	512,891
Pelupusan	-	-	-	(29,993)	(52,977)	-	-	(82,970)
Dihapus kira	-	-	-	(6,439)	-	-	-	(6,439)
Klasifikasi semula	-	-	-	1,723,872	-	-	(1,723,872)	-
Pada 31 Disember 2021	-	83,230,962	1,329,847	10,816,937	8,500,452	8,285,135	209,826	112,373,159
Susut nilai terkumpul								
Pada 1 Januari 2020	11,609	11,078,995	943,949	7,568,080	5,703,444	2,597,048	-	27,903,125
Susut nilai semasa	-	1,546,491	113,933	1,369,149	1,205,717	1,755,954	-	5,991,244
Pelupusan	(11,609)	(224,197)	-	(916,640)	(117,241)	-	-	(1,269,687)
Pada 31 Disember 2020	-	12,401,289	1,057,882	8,020,589	6,791,920	4,353,002	-	32,624,682
Pada 1 Januari 2021	-	12,401,289	1,057,882	8,020,589	6,791,920	4,353,002	-	32,624,682
Susut nilai semasa	-	1,664,619	114,092	1,100,901	912,175	1,697,664	-	5,489,451
Pelupusan	-	-	-	(24,920)	(43,139)	-	-	(68,059)
Dihapus kira	-	-	-	(6,437)	-	-	-	(6,437)
Pada 31 Disember 2021	-	14,065,908	1,171,974	9,090,133	7,660,956	6,050,666	-	38,039,637
Nilai yang dibawa								
Pada 31 Disember 2020	-	70,829,673	267,191	1,078,050	1,426,555	3,932,133	1,791,393	79,324,995
Pada 31 Disember 2021	-	69,165,054	157,873	1,726,804	839,496	2,234,469	209,826	74,333,522

* Termasuk di dalam kos bangunan adalah bangunan Sekolah Antarabangsa Labuan dengan kos bernilai RM83,070,962. Hak pemilikan bangunan Sekolah Antarabangsa Labuan adalah di bawah milik Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan tidak termasuk hak milik tanah di bawah Kerajaan Persekutuan atas nama Pesuruhjaya Tanah Persekutuan.

10. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN)

Lembaga	Tanah		Bangunan*		Kenderaan	Komputer		Peralatan pejabat, perabot dan pengubahsuaian	Hak Penggunaan Aset	Kerja Dalam Proses	Jumlah
	Pajakan	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
Kos											
Pada 1 Januari 2020	442,000		84,506,001		662,046	9,256,512	5,533,686	7,502,004		1,591,129	109,493,378
Tambahan	-		-		-	165,003	43,508	-		394,764	603,275
Pelupusan	(442,000)		(528,000)		-	(916,640)	(78,441)	-		-	(1,965,081)
Dinyatakan semula	-		(747,039)		-	-	-	-		(47,700)	(794,739)
Klasifikasi semula	-		-		-	137,800	9,000	-		(146,800)	-
Pada 31 Disember 2020	-		83,230,962		662,046	8,642,675	5,507,753	7,502,004		1,791,393	107,336,833
1 Januari 2021	-		83,230,962		662,046	8,642,675	5,507,753	7,502,004		1,791,393	107,336,833
Tambahan	-		-		-	30,858	8,657	-		142,305	181,820
Pelupusan	-		-		-	(29,993)	(19,020)	-		-	(49,013)
Klasifikasi semula	-		-		-	1,723,872	-	-		(1,723,872)	-
Pada 31 Disember 2021	-		83,230,962		662,046	10,367,412	5,497,390	7,502,004		209,826	107,469,640
Susut nilai terkumpul											
Pada 1 Januari 2020	11,609		11,078,995		580,758	7,203,452	3,784,440	2,300,094		-	24,959,348
Susut nilai semasa	-		1,546,491		35,225	1,332,655	923,980	1,551,194		-	5,389,545
Pelupusan	(11,609)		(224,197)		-	(916,640)	(78,441)	-		-	(1,230,887)
Pada 31 Disember 2020	-		12,401,289		615,983	7,619,467	4,629,979	3,851,288		-	29,118,006
Pada 1 Januari 2021	-		12,401,289		615,983	7,619,467	4,629,979	3,851,288		-	29,118,006
Susut nilai semasa	-		1,664,619		35,225	1,066,313	678,565	1,528,814		-	4,973,536
Pelupusan	-		-		-	(24,920)	(9,182)	-		-	(34,102)
Pada 31 Disember 2021	-		14,065,908		651,208	8,660,860	5,299,362	5,380,102		-	34,057,440
Nilai yang dibawa											
Pada 31 Disember 2020	-		70,829,673		46,063	1,023,208	877,774	3,650,716		1,791,393	78,218,827
Pada 31 Disember 2021	-		69,165,054		10,838	1,706,552	198,028	2,121,902		209,826	73,412,200

* Termasuk di dalam kos bangunan adalah bangunan Sekolah Antarabangsa Labuan dengan kos bernilai RM83,070,962. Hak pemilikan bangunan Sekolah Antarabangsa Labuan adalah di bawah milik Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan tidak termasuk hak milik tanah di bawah Kerajaan Persekutuan atas nama Pesuruhjaya Tanah Persekutuan.

NOTA-NOTA KEPADA **PENYATA KEWANGAN**

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

11. PELABURAN DALAM ANAK SYARIKAT

	Lembaga	
	2021 RM	2020 RM
Nilai saksama pelaburan dalam anak syarikat	497,308	497,308
Lain-lain sumbangan	25,102	11,005
Saham tidak disebut harga, pada kos	900,000	900,000
	1,422,410	1,408,313

Nama	Negara Diperbadankan	Aktiviti Utama	Peratusan (%) Kepentingan Hak Milik	
			2021	2020
Dipegang oleh Lembaga:				
LabuanFSA Incorporated Sdn. Bhd.*	Malaysia	Pegangan pelaburan	100	100
Dipegang melalui Labuan FSA Incorporated Sdn. Bhd.*:				
Pristine Era Sdn. Bhd.*	Malaysia	Perkhidmatan pendidikan	100	100
Labuan IBFC Incorporated Sdn. Bhd.*	Malaysia	Perkhidmatan pemasaran dan promosi Labuan International Business and Financial Centre	100	100

* Penyata kewangan anak syarikat tidak diaudit oleh Jabatan Audit Negara.

12. ASET CUKAI TERTUNDA

Aset cukai tertunda adalah berkaitan dengan loji dan peralatan.

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Pada awal tahun	6,770	7,476	–	–
Kesan penerimaan pakai MFRS 16	–	8,543	–	–
Diiktiraf dalam penyata pendapatan komprehensif	5,513	(9,249)	–	–
Pada akhir tahun	12,283	6,770	–	–

12. ASET CUKAI TERTUNDA (SAMBUNGAN)

Aset cukai tertunda belum diiktiraf bagi item berikut:

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Elaun modal yang tidak diserap	111,252	–	–	–
Perbezaan sementara	138,887	105,141	–	–
	250,139	105,141	–	–

13. YURAN DAN PENERIMAAN

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Semasa				
Yuran dan perdagangan belum terima	13,379,245	14,204,288	13,368,213	14,147,056
Tolak:				
Elaun bagi rosot nilai	(2,768,038)	(2,953,204)	(2,764,917)	(2,922,402)
Yuran dan perdagangan belum terima, bersih	10,611,207	11,251,084	10,603,296	11,224,654
Penerimaan lain:				
Amaun belum terima dari anak syarikat	–	–	2,001,024	2,470,032
Pinjaman perumahan kakitangan	42,827	41,182	42,827	41,182
Pinjaman kenderaan kakitangan	33,509	49,190	33,509	49,190
Pendahuluan kakitangan/pelbagai penerimaan	96,658	66,149	40,740	34,592
Deposit bayar balik	675,696	705,748	472,812	446,078
Faedah belum terima	1,633,335	1,774,381	1,633,335	1,774,381
Bayaran pendahuluan	449,393	274,873	444,627	274,443
Cukai bayar balik	31,633	17,298	–	–
	2,963,051	2,928,821	4,668,874	5,089,898
	13,574,258	14,179,905	15,272,170	16,314,552
Bukan semasa				
Penerimaan lain:				
Pinjaman perumahan kakitangan	439,505	482,332	439,505	482,332
Pinjaman kenderaan kakitangan	4,785	38,294	4,785	38,294
	444,290	520,626	444,290	520,626
Jumlah yuran dan pelbagai terimaan (semasa dan bukan semasa)	14,018,548	14,700,531	15,716,460	16,835,178

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

13. YURAN DAN PENERIMAAN (SAMBUNGAN)

a) Yuran dan perdagangan belum terima

Analisa pengumuran bagi yuran dan perdagangan belum terima

Analisa pengumuran bagi Kumpulan dan Lembaga untuk yuran dan perdagangan belum terima adalah seperti berikut:

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Tidak melebihi tempoh dan tidak dirosot nilai	9,854,197	11,251,084	9,846,286	11,224,654
Melebihi tempoh 31 hari tapi tidak dirosot nilai	757,010	–	757,010	–
Rosot nilai	2,768,038	2,953,204	2,764,917	2,922,402
	13,379,245	14,204,288	13,368,213	14,147,056

Penerimaan tidak melebihi tempoh dan tidak dirosot nilai

Yuran dan perdagangan belum terima yang tidak melebihi tempoh dan tidak dirosot nilai adalah penghutang yang boleh dipercayai dengan rekod pembayaran yang bagus dengan Kumpulan dan Lembaga. Kesemua yuran dan perdagangan belum terima Kumpulan dan Lembaga adalah dari pelanggan yang melebihi 4 tahun pengalaman dengan Lembaga dan jarang berlaku kerugian.

Tiada yuran dan perdagangan belum terima Kumpulan dan Lembaga yang tidak melebihi tempoh dan tidak dirosot nilai telah dirunding semula pada tahun kewangan.

Penerimaan melebihi tempoh tapi tidak dirosot nilai

Yuran dan penerimaan dagangan Kumpulan pada tahun ini berjumlah RM757,010 (2020: RM Nil) adalah melebihi tempoh tetapi tidak dirosot.

Penerimaan yang dirosot nilai

Yuran dan perdagangan belum terima Kumpulan dan Lembaga yang dirosot nilai pada tarikh pelaporan dan pergerakan akaun elaun digunakan untuk merekod kerugian kredit dijangka adalah seperti berikut:

	Rosot Nilai Aktif		Rosot Nilai Tertunggak		Rosot Nilai Sepanjang Hayat		Jumlah	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Kumpulan								
Yuran dan perdagangan belum terima								
– Jumlah nominal	1,307,193	1,310,271	1,460,845	1,642,933	–	–	2,768,038	2,953,204
Tolak: Elaun bagi rosot nilai	(1,307,193)	(1,310,271)	(1,460,845)	(1,642,933)	–	–	(2,768,038)	(2,953,204)
	–	–	–	–	–	–	–	–
Lembaga								
Yuran dan perdagangan belum terima								
– Jumlah nominal	1,307,193	1,310,271	1,457,724	1,612,131	–	–	2,764,917	2,922,402
Tolak: Elaun bagi rosot nilai	(1,307,193)	(1,310,271)	(1,457,724)	(1,612,131)	–	–	(2,764,917)	(2,922,402)
	–	–	–	–	–	–	–	–

13. YURAN DAN PENERIMAAN (SAMBUNGAN)

a) Yuran dan perdagangan belum terima (Sambungan)

Pergerakan dalam akaun elaun bagi merekod kerugian kredit dijangka:

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Pada 1 Januari	2,953,204	3,558,186	2,922,402	3,547,269
Kerugian rosot nilai diiktirafkan	3,003,332	3,410,785	3,000,212	3,379,983
Kerugian rosot nilai berbalik	(3,188,498)	(4,015,767)	(3,157,697)	(4,004,850)
Pada 31 Disember	2,768,038	2,953,204	2,764,917	2,922,402

Yuran dan perdagangan belum terima yang dikenal pasti secara individu untuk dirosot nilai pada tarikh pelaporan adalah berkaitan dengan penghutang yang mempunyai masalah kewangan ketara dan telah mungkir dalam pembayaran.

b) Pinjaman perumahan dan kenderaan kakitangan

Pinjaman perumahan dan kenderaan kakitangan akan dibayar mengikut tempoh masing-masing maksima 30 tahun dan 9 tahun (2020: masing-masing 30 tahun dan 9 tahun). Faedah yang dikenakan pada pinjaman ini adalah dari 2% hingga 3% (2020: 2% hingga 3%) setahun.

c) Amaun belum terima daripada anak syarikat

Amaun belum terima daripada anak syarikat bersifat bukan dagangan, bebas faedah dan berbayar apabila dituntut.

14. INVENTORI

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Kos:				
Buku-buku dan alat tulis	109,351	166,316	–	–
Baju seragam, kain dan kemeja	167,619	191,452	–	–
	276,970	357,768	–	–

Dalam tahun 2021, sebanyak RM184,602 (2020: RM145,172) telah diiktiraf sebagai perbelanjaan bagi inventori yang dibawa pada nilai realis bersih.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

15. TUNAI DAN BAKI BANK

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Tunai dan tunai dalam bank	4,387,370	3,932,561	1,239,724	1,833,787
Deposit tetap dengan bank berlesen	115,800,000	96,074,963	115,800,000	88,780,000
Penempatan pasaran wang	7,428,895	–	–	–
Tunai dan baki bank	127,616,265	100,007,524	117,039,724	90,613,787

Tunai dalam bank mendapat faedah pada kadar terapung berdasarkan kadar deposit bank harian. Wang panggilan (*Money at Call*) dengan bank berlesen yang dibuat untuk tempoh satu hari bergantung kepada keperluan tunai segera Kumpulan dan Lembaga. Kadar efektif purata wajaran faedah pada 31 Disember 2021 bagi Kumpulan dan Lembaga adalah 2.40% (2020: 2.78%) setahun dengan tempoh matang dari 3 hingga 365 hari (2020: 30 hingga 365 hari).

Profil pendedahan mata wang asing untuk tunai dan baki bank adalah seperti berikut:

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Tunai dalam bank:				
Dolar Amerika Syarikat	878,563	878,123	878,563	878,123

16. PENDAPATAN TERTUNDA

Pendapatan tertunda termasuk:

		Kumpulan		Lembaga	
		2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Geran berkaitan dengan pendapatan	(a)	718,526	910,784	526,269	526,269
Geran berkaitan dengan aset	(b)	69,093,761	70,749,181	69,093,761	70,749,181
		69,812,287	71,659,965	69,620,030	71,275,450

Pada tahun semasa, geran kerajaan yang diiktirafkan sebagai pendapatan dalam penyata pendapatan komprehensif Kumpulan dan Lembaga adalah RM1,847,677 dan RM1,655,420 (2020: RM1,772,535 dan RM1,580,278) masing-masing.

16. PENDAPATAN TERTUNDA (SAMBUNGAN)

Jangkaan penggunaan geran tersebut pada 31 Disember 2021 adalah seperti berikut:

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Dalam 12 bulan	2,373,946	2,534,094	2,181,689	2,149,579
Selepas 12 bulan	67,438,341	69,125,871	67,438,341	69,125,871
	69,812,287	71,659,965	69,620,030	71,275,450

a) Geran berkaitan dengan pendapatan

Geran berkaitan dengan pendapatan, diiktiraf dalam penyata untung atau rugi mengikut asas perbelanjaan yang dibelanja berkaitan dengan projek-projek yang dilaksanakan oleh Kumpulan dan Lembaga di bawah RMK10.

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Pada 1 Januari	910,784	1,103,041	526,269	526,269
Tolak:				
Diiktiraf dalam penyata pendapatan komprehensif	(192,258)	(192,257)	–	–
Pada 31 Disember	718,526	910,784	526,269	526,269

b) Geran berkaitan dengan aset

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Geran berkaitan dengan aset:				
Pada 1 Januari	83,070,963	82,753,798	83,070,963	82,753,798
Diterima pada tahun kewangan	–	317,165	–	317,165
Pada 31 Disember	83,070,963	83,070,963	83,070,963	83,070,963
Kredit terkumpul:				
Pada 1 Januari	(12,321,782)	(10,741,504)	(12,321,782)	(10,741,504)
Kredit dalam penyata pendapatan komprehensif pada tahun kewangan	(1,655,420)	(1,580,278)	(1,655,420)	(1,580,278)
Pada 31 Disember	(13,977,202)	(12,321,782)	(13,977,202)	(12,321,782)
Nilai dibawa bersih:				
Semasa	1,655,420	1,623,310	1,655,420	1,623,310
Bukan semasa	67,438,341	69,125,871	67,438,341	69,125,871
	69,093,761	70,749,181	69,093,761	70,749,181

NOTA-NOTA KEPADA **PENYATA KEWANGAN**

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

17. PELBAGAI PEMIUTANG

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Liabiliti bukan semasa:				
Manfaat pekerja	154,676	156,687	154,676	154,676
	154,676	156,687	154,676	154,676
Liabiliti semasa:				
Amaun belum bayar kepada anak syarikat	–	–	–	990,000
Terimaan yuran terdahulu	13,667,931	12,053,760	13,667,931	12,053,760
Deposit dikembalikan	4,362,709	1,995,218	3,812,043	1,502,200
Pengekalan pemiutang	–	406,165	–	406,165
Akruan	6,871,434	1,179,609	5,426,366	604,063
Lain-lain	1,764,948	3,714,703	1,006,972	2,820,815
Cukai pendapatan perlu dibayar	–	45,176	–	–
	26,667,022	19,394,631	23,913,312	18,377,003
Jumlah pelbagai pemiutang	26,821,698	19,551,318	24,067,988	18,533,690

a) Terimaan yuran terdahulu

Ini mengandungi yuran tahunan dan lesen dibayar terdahulu oleh bank-bank Labuan, syarikat-syarikat insurans Labuan dan lain-lain entiti berlesen Labuan.

b) Deposit dikembalikan

Ini terdiri daripada deposit sekuriti yang dibayar oleh syarikat amanah sebagaimana yang diperuntukkan dalam Akta Syarikat Amanah Labuan 1990 dan deposit sekuriti lain.

c) Lain-lain

Lain-lain merangkumi amaun tertunggak bagi perbelanjaan semasa.

18. LIABILITI PAJAKAN

Kumpulan sebagai pemajak

Berikut adalah jumlah dibawa liabiliti pajakan dan pergerakan sepanjang tempoh:

	Kumpulan RM
Pada 1 Januari 2020	5,983,304
Pertambahan faedaht	202,548
Pengubahsuaian pajakan	(107,731)
Pembayaran	(1,902,213)
Pada 31 Disember 2020	4,175,908
Pada 1 Januari 2021	4,175,908
Pertambahan faedah	126,082
Pembayaran	(1,865,445)
Pada 31 Disember 2021	2,436,545

	Kadar Faedah	Tempoh Matang	RM
Semasa	4%	2022	1,475,464
Bukan semasa	4%	2024	961,081
			2,436,545

Berikut adalah jumlah yang diiktiraf dalam penyata pendapatan komprehensif:

Kumpulan	2021 RM	2020 RM
Perbelanjaan susut nilai hak penggunaan aset	1,697,664	1,755,954
Perbelanjaan faedah atas liabiliti pajakan	126,082	202,548
JUMLAH YANG DIIKTIRAF DALAM PENYATA PENDAPATAN KOMPREHENSIF	1,823,746	1,958,502

Kumpulan mempunyai aliran tunai keluar untuk pajakan RM1,865,445 pada 2021.

NOTA-NOTA KEPADA **PENYATA KEWANGAN**

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

18. LIABILITI PAJAKAN (SAMBUNGAN)

Lembaga sebagai pemajak

Berikut adalah jumlah dibawa liabiliti pajakan dan pergerakan sepanjang tempoh:

	Lembaga RM
Pada 1 Januari 2020	5,369,874
Pertambahan faedah	181,414
Pembayaran	(1,703,406)
Pada 31 Disember 2020	3,847,882
Pada 1 Januari 2021	3,847,882
Pertambahan faedah	119,407
Pembayaran	(1,670,960)
Pada 31 Disember 2021	2,296,329

	Kadar Faedah	Tempoh Matang	RM
Semasa	4%	2022	1,335,248
Bukan-semasa	4%	2024	961,081
			2,296,329

Berikut adalah jumlah yang diiktiraf dalam penyata pendapatan komprehensif:

	Lembaga	
	2021 RM	2020 RM
Perbelanjaan susut nilai hak penggunaan aset	1,528,814	1,551,194
Perbelanjaan faedah atas liabiliti pajakan	119,407	181,414
Jumlah Yang Diiktiraf Dalam Penyata Pendapatan Komprehensif	1,648,221	1,732,608

Lembaga mempunyai jumlah aliran tunai keluar untuk pajakan sebanyak RM1,670,960 pada tahun 2021.

19. PENDEDAHAN PIHAK-PIHAK BERKAITAN

a) Perkhidmatan diberi

Tambahan kepada maklumat pihak-pihak berkaitan didedahkan di mana-mana dalam penyata kewangan, berikut adalah transaksi-transaksi yang ketara antara Kumpulan dan Lembaga dengan pihak-pihak berkaitan pada terma yang telah dipersetujui oleh pihak-pihak tahun kewangan:

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Sewa diterima daripada anak syarikat	–	–	–	180,000
Yuran pengajian dibayar kepada anak syarikat	–	–	(103,358)	(101,969)
Sumbangan kepada Tabung Kebajikan Kakitangan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan*	(200,000)	(200,000)	(200,000)	(200,000)
Yuran pemasaran dibayar kepada anak syarikat	–	–	(4,700,000)	(4,860,000)
Yuran pengurusan	–	–	(3,580,000)	(4,200,000)

* Pada tahun semasa, pecahan sumbangan adalah seperti berikut:

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Tabung Kebajikan Kakitangan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan	200,000	182,042	200,000	182,042
Kelab Rekreasi Kakitangan Labuan FSA's	–	17,958	–	17,958
	200,000	200,000	200,000	200,000

Bagi tujuan penyata kewangan ini, pihak-pihak yang dianggap berkaitan dengan Kumpulan dan Lembaga jika Kumpulan dan Lembaga mempunyai kuasa, secara langsung atau tidak langsung bagi mengawal pihak atau dapat mempengaruhi pihak dalam keputusan operasi dan kewangan, atau sebaliknya, atau di mana Lembaga dan pihak terlibat adalah tertakluk kepada kawalan umum atau pengaruh umum yang ketara.

b) Transaksi dengan pihak pengurusan utama

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Gaji	6,150,278	6,238,301	4,562,973	4,775,650
Elaun	920,154	779,984	902,910	706,911
Caruman Kumpulan Wang Simpanan Pekerja	1,099,086	1,126,522	852,010	942,017
	8,169,518	8,144,807	6,317,893	6,424,578

NOTA-NOTA KEPADA **PENYATA KEWANGAN**

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

20. INSTRUMEN KEWANGAN

Operasi Kumpulan dan Lembaga adalah tertakluk kepada pelbagai risiko kewangan, termasuk risiko kredit dan risiko kecairan. Pihak Kumpulan dan Lembaga telah bersetuju untuk merancang rangka pengurusan risiko kewangan dengan objektif utama adalah bagi mengurangkan pendedahan Kumpulan dan Lembaga terhadap risiko dan/atau kos yang berkaitan dengan kewangan, pelaburan dan aktiviti operasi Kumpulan dan Lembaga.

Pelbagai dasar-dasar pengurusan risiko telah dibuat dan diluluskan oleh Kumpulan dan Lembaga bagi pemantauan operasi harian untuk kawalan dan pengurusan risiko yang berkait dengan instrumen kewangan.

a) Risiko kredit

Instrumen kewangan yang berpotensi mempunyai risiko kredit pada Kumpulan dan Lembaga adalah yuran belum terima. Tumpuan risiko kredit pada yuran belum terima adalah terhad disebabkan syarikat-syarikat Labuan adalah banyak dalam pelbagai industri. Lembaga berpendapat bahawa risiko kerugian yang ketara melebihi elaun rosot nilai yang dibuat pada akhir tahun yang berkaitan dengan risiko kredit ini adalah terpencil.

b) Risiko kadar faedah

Risiko kadar faedah adalah risiko nilai saksama ataupun aliran tunai masa depan kepada nilai instrumen kewangan Lembaga akan berubah disebabkan oleh perubahan dalam pasaran kadar faedah. Pihak pengurusan berpendapat bahawa pendedahan Lembaga terhadap risiko kadar faedah pada 31 Disember 2021 adalah minimum.

c) Risiko mata wang asing

Risiko mata wang asing adalah risiko bahawa nilai instrumen kewangan akan berubah disebabkan oleh perubahan dalam kadar mata wang asing.

Kumpulan dan Lembaga terdedah kepada risiko mata wang asing terutamanya yang muncul dari tunai dan baki bank dalam denominasi mata wang asing. Kumpulan dan Lembaga didedahkan kepada risiko mata wang asing dalam transaksi dalam denominasi mata wang selain dari Ringgit Malaysia. Pihak pengurusan menganggap bahawa kerugian yang ketara dari risiko mata wang asing adalah minimum, makanya Lembaga tidak perlu melindungi nilai kepada pendedahan risiko mata wang asing.

Analisa sensitiviti mata wang asing

Jadual berikutnya menunjukkan butiran sensitiviti 10% kenaikan dan penurunan nilai Ringgit Malaysia (RM) dalam Kumpulan dan Lembaga berbanding dengan mata wang asing yang tertentu. Kadar sensitiviti 10% digunakan untuk melaporkan risiko mata wang asing kepada pihak pengurusan utama dan mewakili penilaian pengurusan yang munasabah untuk perubahan kadar pertukaran mata wang asing. Analisa sensitiviti hanya termasuk tunggakan item kewangan dengan denominasi mata wang asing dan melaraskan 10% atas pertukaran mata wang asing pada tempoh akhir tahun. Angka positif menunjukkan kenaikan untung apabila nilai RM naik 10% berbanding dengan mata wang tertentu. Penurunan 10% nilai RM berbanding mata wang tertentu akan meninggalkan kesan perbandingan ke atas untung dan baki di bawah akan menunjukkan angka negatif.

Kesan atas untung atau rugi

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Dolar Amerika Syarikat	87,857	87,813	87,857	87,813

Analisa sensitiviti di atas tidak mewakili risiko pertukaran mata wang asing yang wujud kerana pendedahan tempoh akhir tidak menunjukkan pendedahan sepanjang tempoh tersebut.

20. INSTRUMEN KEWANGAN (SAMBUNGAN)

d) Risiko kecairan

Kumpulan dan Lembaga mengamalkan pengurusan risiko kecairan bagi mengurangkan ketidakseuaian antara aset kewangan dan liabiliti kewangan serta mengekalkan kemudahan kredit yang mencukupi bagi keperluan dana yang tidak dijangka untuk modal bergerak.

Analisa instrumen kewangan oleh baki matang kontrak

Di bawah menunjukkan ringkasan-ringkasan profil tempoh matang aset kewangan dan liabiliti kewangan Kumpulan dan Lembaga pada tarikh pelaporan berbanding kontrak kewajipan pembayaran yang tidak didiskaun.

Kumpulan	Dituntut atau dalam 1 tahun RM	1 tahun sehingga 5 tahun RM	Lebih 5 tahun RM	Jumlah RM
2021				
Aset kewangan bukan derivatif:				
Yuran dan pelbagai penerimaan	10,161,814	–	–	10,161,814
Tunai dan baki bank	127,616,265	–	–	127,616,265
Jumlah aset kewangan bukan derivatif yang tidak didiskaun	137,778,079	–	–	137,778,079
Liabiliti kewangan bukan derivatif:				
Pelbagai pemiutang	8,636,382	–	–	8,636,382
Jumlah liabiliti kewangan bukan derivatif yang tidak didiskaun	8,636,382	–	–	8,636,382
Jumlah bersih aset/(liabiliti) kewangan bukan derivatif yang tidak didiskaun	129,141,697	–		129,141,697
2020				
Aset kewangan bukan derivatif:				
Yuran dan pelbagai penerimaan	17,347,767	364,620	338,105	18,050,492
Tunai dan baki bank	103,296,805	–	–	103,296,805
Jumlah aset kewangan bukan derivatif yang tidak didiskaun	120,644,572	364,620	338,105	121,347,297
Liabiliti kewangan bukan derivatif:				
Pelbagai pemiutang	11,995,009	2,290,900	–	14,285,909
Jumlah liabiliti kewangan bukan derivatif yang tidak didiskaun	11,995,009	2,290,900	–	14,285,909
Jumlah bersih aset/(liabiliti) kewangan bukan derivatif yang tidak didiskaun	108,649,563	(1,926,280)	338,105	107,061,388

NOTA-NOTA KEPADA **PENYATA KEWANGAN**

BAGI TAHUN BERAHIR 31 DISEMBER 2021

20. INSTRUMEN KEWANGAN (SAMBUNGAN)

d) Risiko kecairan (sambungan)

Lembaga	Dituntut atau dalam 1 tahun RM	1 tahun sehingga 5 tahun RM	Lebih 5 tahun RM	Jumlah RM
2021				
Aset kewangan bukan derivatif:				
Yuran dan pelbagai penerimaan	10,158,669	–	–	10,158,669
Tunai dan baki bank	117,039,724	–	–	117,039,724
Jumlah aset kewangan bukan derivatif yang tidak didiskaun	127,198,393	–	–	127,198,393
Liabiliti kewangan bukan derivatif:				
Pelbagai pemiutang	6,433,338	–	–	6,433,338
Jumlah liabiliti kewangan bukan derivatif yang tidak didiskaun	6,433,338	–	–	6,433,338
Jumlah bersih aset/(liabiliti) kewangan bukan derivatif yang tidak didiskaun	120,765,055	–	–	120,765,055
2020				
Aset kewangan bukan derivatif:				
Yuran dan pelbagai penerimaan	16,040,110	364,620	338,105	16,742,835
Tunai dan baki bank	93,903,068	–	–	93,903,068
Jumlah aset kewangan bukan derivatif yang tidak didiskaun	109,943,178	364,620	338,105	110,645,903
Liabiliti kewangan bukan derivatif:				
Pelbagai pemiutang	5,320,856	–	–	5,320,856
Jumlah liabiliti kewangan bukan derivatif yang tidak didiskaun	5,320,856	–	–	5,320,856
Jumlah bersih aset/(liabiliti) kewangan bukan derivatif yang tidak didiskaun	104,622,322	364,620	338,105	105,325,047

20. INSTRUMEN KEWANGAN (SAMBUNGAN)

d) Risiko kecairan (sambungan)

Nilai Saksama Aset Kewangan dan Liabiliti Kewangan

Nilai aset kewangan dan liabiliti kewangan jangka pendek yang dibawa diiktirafkan pada kos yang dilunaskan di dalam penyata kewangan dengan anggaran nilai saksama yang berkaitan dengan kematangan instrumen kewangan jangka pendek.

Pengiktirafan seterusnya untuk pinjaman dan penghutang diukur dengan kaedah kadar faedah efektif, tolak kerosotan nilai.

Nilai saksama yuran dan pelbagai penerimaan yang telah ditentukan dengan nilai saksama dan andaian yang penting akan diklasifikasikan sebagai pinjaman dan penghutang seperti berikut:

	Kumpulan dan Lembaga	
	2021 RM	2020 RM
Nilai saksama pinjaman dan penghutang Pinjaman perumahan dan kenderaan kakitangan	520,625	610,998

Ukuran nilai saksama diiktirafkan dalam penyata kedudukan kewangan

Jadual berikutnya menunjukkan analisa nilai saksama instrumen kewangan yang diukur dengan pengiktirafan seterusnya, dikumpulkan daripada Tahap 1 ke Tahap 3 berasaskan keketaraan nilai saksama.

- Tahap 1 – Disebut harga (tidak diselaraskan) harga pasaran dalam pasaran aktif bagi aset atau liabiliti yang serupa.
- Tahap 2 – Teknik penilaian untuk mana input paras terendah yang ketara kepada pengukuran nilai saksama secara langsung atau tidak langsung boleh didapati.
- Tahap 3 – Teknik penilaian yang mana input paras terendah yang ketara kepada pengukuran nilai saksama adalah tidak boleh didapati.

	Kumpulan dan Lembaga			
	Tahap 1 RM	Tahap 2 RM	Tahap 3 RM	Jumlah RM
2021 Pinjaman perumahan dan kenderaan kakitangan	–	520,625	–	520,625
2020 Pinjaman perumahan dan kenderaan kakitangan	–	610,998	–	610,998

Tiada pergerakan ukuran nilai saksama di Tahap 1 dan Tahap 3 sepanjang tahun kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA **PENYATA KEWANGAN**

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2021

21. TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI

	Kumpulan		Lembaga	
	2021 RM	2020 RM	2021 RM	2020 RM
Tunai dan tunai dalam bank	4,387,370	3,932,561	1,239,724	1,833,787
Deposit tetap dengan bank berlesen	115,800,000	96,074,963	115,800,000	88,780,000
Penempatan pasaran wang	7,428,895	–	–	–
	127,616,265	100,007,524	117,039,724	90,613,787
Tolak:				
Deposit tetap bertempoh matang melebihi 3 bulan	(123,228,895)	(96,074,963)	(115,800,000)	(88,780,000)
Tunai dan kesetaraan tunai untuk tujuan penyata aliran kewangan	4,387,370	3,932,561	1,239,724	1,833,787

22. PENGURUSAN MODAL

Modal termasuk ekuiti yang boleh diagihkan kepada pemegang ekuiti Lembaga.

Objektif utama pengurusan modal Lembaga adalah memastikan ia mengekalkan penarafan kredit yang kukuh dan nisbah modal yang sihat bagi menyokong perniagaannya dan memaksimumkan nilai pemegang saham.

Pihak Berkuasa menguruskan struktur modalnya dan membuat pelarasan kepadanya berdasarkan perubahan dalam keadaan ekonomi. Bagi mengekalkan atau melaraskan struktur modal, Lembaga boleh melaraskan pembayaran dividen kepada pemegang saham, pulangan modal kepada pemegang saham atau menerbitkan saham baharu.

Tiada perubahan dibuat ke atas objektif, dasar atau proses sepanjang tahun berakhir 31 Disember 2021 dan 2020.

23. SIGNIFIKAN SELEPAS AKHIR TAHUN KEWANGAN

Kumpulan dan Lembaga telah mempertimbangkan wabak COVID-19 dan kesannya, jika ada. Memandangkan sifat dinamik keadaan ini, Kumpulan dan Lembaga akan terus memantau perkembangan situasi COVID-19 dengan teliti, menilai dan bertindak balas secara aktif akan kesannya terhadap aliran tunai, kedudukan kewangan dan hasil operasi Kumpulan dan Lembaga.

24. KELULUSAN PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN

Penyata kewangan telah diluluskan oleh Lembaga Pengarah untuk dikeluarkan pada 30 September.

LEMBAGA PERKHIDMATAN KEWANGAN LABUAN

Tingkat 17, Menara Pejabat Utama, Kompleks Ujana Kewangan, Jalan Merdeka, 87000 Wilayah Persekutuan Labuan, Malaysia

Tel: (+603) 8873 2000 Faks: (+603) 8873 2209 Emel: communication@labuanfsa.gov.my

www.labuanfsa.gov.my